

Özal övgüsü konumuna uygun

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, ölüm yıldönümünde Turgut Özal'ı övdü. CHP'nin Özal övgüsü sürpriz değil. Bugün durduğu yere uygun

KILIÇDAROĞLU, Özal için "Planlamaya, liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamı" dedi. Emekçi düşmanı, ünlü "24 Ocak Kararları'nın mimarı. 12 Eylül darbesinin asil lideri. Özelleştirmenin kahramanı.

ABD ile ilişkilerin "altın" dönemi. Tarikatlarla da arası çok iyiydi. Anayasayı delmekten çekinmeyen, federasyonu tartışmaya açan kişiydi. **» İSMET ÖZÇELİK'in yazısı 10'da**

e-Aydınlık evinizde

KAMPANYA BAŞLADI

BAYİLER mi kapalı? Evinizden çıkamıyor musunuz? Gazetemiz tükenmiş mi? Aydınlik'a ulaşmanın önündeki tüm engeller ortadan kalkıyor, Türk milleti habersiz kalmıyor. Gazetemiz artık elektronik ortamda. e-Aydınlık'a magaza.aydinlik.com.tr sitesi üzerinden abone olabilirsiniz. Üstelik bir yıllık abone olan okurumuz Aydınlik arşivine de erişebilecektir. **10'da**

Emekli askerler, gaziler ve şehit aileleri:

Can verdiğimiz toprağımız için...

TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un 23 Nisan'da saat 21.00'de balkonlardan İstiklâl Marşı okuma çağrısı büyük destek buldu

TÜRKİYE Emekli Subaylar Derneği, Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği, Türkiye Muharip Gaziler Derneği ve Türkiye Harp Malulü Gaziler Şehit Dul ve Yetimleri Derneği, Kumpas Mağdurları Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği vatanımız ve bayrağımız için herkesi dev koro oluşturmaya çağırırdı. **10'da**

Tepki topladı

KILIÇDAROĞLU'nun Özal övgüsünü eski CHP Grup Başkanvekili Kemal Anadol, gazeteci Melih Aşık, ekonomist Mustafa Sönmez ve vatandaşlar, "Akıl tutulması" şeklinde nitelendirdi. Avukat Ceyhan Mumcu, "Başa gelince Özal'ı örnek alacaksınız Uğur Mumcu'yu tekrar okuyun" dedi. **10'da**

**VATAN
EMEĞİ
NAMUSU**

Aydınlık

KURULUŞ: 1921

19 NİSAN 2020, PAZAR

ÇALIŞMA EVDEN MASRAFA CEPTEN

Salgın nedeniyle birçok şirket evden çalışmaya geçti. Tekstilde evden imalat yapan işyerleri var. Bu durum evdeki giderlerin artmasına sebep oldu. Çalışanların talebi ev giderlerinde işveren veya devlet desteğinin sağlanması

Elektrik masrafını ödeyen yok

TEKSTİLDE evden imalat sürecine katılanların oranı yüzde 30 arttı. Sosyal-İş Örgütlenme Uzmanı Cemal Bilgin, bu durumun işverenler için fırsat yarattığını fakat çalışana yük getirdiğini söyledi. Yol parası, yemek parası, ofis giderleri için işveren ücret ödemiyor. Fakat çalışanlardan esnek çalışma saatlerinde aynı performansı bekliyorlar. Bilgin, günde iki bine yakın çorap imal eden bir işçinin elektrik masrafının ödenmediğini belirtti.

Devlet ve işveren ortak çalışmalı

BILGIN, işveren ve devletin masrafları ortak karşılaması gerektiğini ifade etti. Bilgin, işçileri de sendikalaşmaya çağırıyor. Aydınlik'a konuşan parça başı iş yapan bir tekstil işçisi de, normal şartlar altında alacakları maaşın çok altında çalıştıklarını bildirdi. İşçi, "Faturalarımı ödemiyorum, çünkü faturaları ödersen erkek temininde sıkıntı yaşayacağım. Devlet bize destek olmalı" dedi.

GARİP BALÇAK'ın haberi 5'te

MERHABA KAMUCULUK -25-

Düşman kim, imamlar mı yoksa ABD emperyalizmi mi?

ONLARA Türkiye'den Covid 19 bulaşmaz. Anadolu'daki ve Trakya'daki emekçinin nefesini paylaşmaz, soluğunu duymazlar. Ama ciğerleri Wall Street'e satılmış, yürekleri Londra borsasında çarpıyor. Şirketleri Manhattan'da, mevduat hesapları GP Morgan Chase'de, gizli hesapları Off Shore bankalarında, kumarhaneleri Las Vegas'ta, kayak pistleri Courchevel'de, çılgınlık mekanları Cote d'Azur'da, kışkıkları Kaliforniya'da, yazlıkları Kanarya adalarında...

» DOĞU PERİNÇEK'in yazısı 8'de

PROF. DR. ALI YAĞIZ ÜRESİN:

İlaç konusunda seçenek oluruz

İSTANBUL Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı Başkanı olan Üresin, korona ilacı konusunda Türkiye'de umut vadeden çalışmalar olduğunu söyledi. Üresin, "Dünyadaki tedavi uygulamaları arasında Türkiye'den de birkaç seçenek çıkabilir" dedi. ABD gibi ülkelerin süreci iyi yönetemediğini belirten Üresin, Batı'nın kendine güveninin sarsıldığını ifade etti.

» ÖZLEM KONUR USTA'nın haberi 8'de

'Devlet bankaları en büyük güvence'

İş insanı Mehmet Cirav, Türkiye'nin daha önceki ekonomik krizleri kamu bankalarıyla aştığına dikkat çekti. Cirav, stratejik kuruluşların devletin elinde kalmasını istedi

DOĞU Karadeniz İhracatçıları Birliği Fındık ve Mamulleri Sektör Komitesi Başkanı Cirav, dövize yatırım anlayışının kırılması gerektiğini belirtti. Doların sadece ithalatçıya

lazım olduğunu belirten Cirav, milli paralarla ticaretin ağırlık kazanmasını istedi. Cirav, "Son bir yıl değişen ekonomi daha milli ve yerli bir modele evrildi" dedi.

» İLYAS GÜMRÜKÇÜ-SÜLEYMAN DÖNMEZ'in haberi 6'da

ÇİFTÇİNİN DERDİ ENERJİ

SAYFA 7'de

2 Sayfa	OKTAY YILDIRIM Dayanışma
4 Sayfa	ŞULE PERİNÇEK Kadınlar da güçleşti tutar hem de her alanda
6 Sayfa	MUSTAFA PAMUKOĞLU Tanrısız ahlak anlayışı
11 Sayfa	CEM GÜRDENİZ Yunanistan ne yapmalı?
13 Sayfa	ONUR CAYMAZ Sensin çomar!

0542 252 2168 Kitap siparişlerinizi artık whatsapp sipariş hattımızdan da verebilirsiniz

Tüm kitaplar 30 Nisan'a kadar %40 indirimli

KAYNAK YAYINLARI

www.kaynakyayinlari.com

Hikayesini oku karekodundan dinle

EL ÇEK TABİP SİNEM ÜSTÜNDEN

MEHMET ERENLER, EMİNE SAĞLAM AKFIRAT'A ANLATTI

SAYFA 15'TE

SATIR ARA SINDA KALANLAR

Oktay
YILDIRIM

DAYANIŞMA

Dayanmak tek kişilik eylemdir, dayanışmak çoğul. Sadece “Ş” harfinin büyüğü değil bu, bir kültür.

En eskiye baktarsak, Hunlar kendi çocuklarını savaş ve askerlik eğitimi için yakınlarının yanına gönderirdi. Kendileri de başka bir yakınlarının çocuğunu eğitirdi. Tarih örnekleriyle dolu, Dede Korkut boy-namada Bamış Beyrek’in esaretten dönüşü sırasında kullanılan bir kavram vardır ki, tam bugünlük “kalmış yiğidin arkası” yani mazlunun, muhtacın yardımcı, arkası.

Orhan Erkanlı anlatıyor, Kore’de Amerikan askerleri salgın hastalığa tutulan arkadaşlarını koşuş dışına atarken, Türklerin hasta arkadaşlarını aralarına alıp ıstarak iyileştirmeleri askerlik ya da savaşçılık değil, toplumsal ruhla ilgiliydi. Aynı dönemde ABD ordusunda bile ayrımcılık devam ediyordu, tarihlerinden gelen ırkçılık dönemi sona ermişti, ama bu haliyle bile mesela siyahların Deniz Kuvvetlerine girmesine izin vermiyorlardı. Calvin C. Hernton’un “Amerika’da Cinsiyet ve Irkçılık” kitabında insanı insanlığından utandırarak örnekler var. Fahir Onger Yayınlarından çıkmış, Dr. Günsel Koptagel çevirmiş, eski bir kitap ama özel olarak ABD’de, genel olarak batıda bugün yaşananları anlamak için önemli bilgiler veriyor.

Kültür, toplumla birlikte yaşıyor, biraz evriliyor belki ama ana hatlarını koruyor. Eskiden siyah ya da Çinli olanlar bu ayrımcılığa maruz kalıyordu, şimdi katmerlendi, artık yoksul olmak yetiyor, beyaz olmak da kurtarmıyor kimseyi.

Türkiye’de zabıta telsizlerinden evden çıkamayan “İmrahor” da oturan yaşlı adamın ufak rakı istediği” anonsu geçilince Zabıta amiri “buz da götürün” diye talimat veriyor. Şaka değil, gerçek. Kadın jandarmalar, evden çıkamayan 65 yaş üstü ablalarımızın yalnızlığını paylaşmak için ziyaret edip onunla ekme kahuru açıyor. Evlere market alışverişi yapıp gönderiliyor. Birçok kamu personeli yeni duruma ilgili görevler almış, işinin başında. Dernekler maske dikeyor, kimi büyük şirketler fabrikalarını tahsis etmiş buna. Vatandaş da devlete el uzatıyor, iki öküzi olan bir amca birini vermiş, çocuk harçlığını, esnaf bir günlük kazancını.

Bunların haberlerini görünce insanın içi ısınıyor. Öte yanda Amerika’da huzur evlerinde ölüme terk edilen yaşlıları, sokaklarda aç ve ilaçsız ölümleri bek-

leyen milyonlarca evsizi, sağlık hizmeti alamayan işsizleri görünce anlaşılıyor kültürün sürekliliği. Bu kez içi acıyor insan olanın.

Bu işin sonunda ne olacak, dünya nasıl bir dünya olacak, işte bu insanlık belirleyecek, batıdaki insanlık da sorgulamaya başlayacak bu kültürün yarattığı ve şimdi canına kast eden düzeni. Burada ıktıdarlardan söz etmiyorum, bir kültürden söz ediyorum. Çünkü tıpkı dayanmak ile dayanışmak arasındaki fark kadar önemli bir şey var, kim bu süreçte iyi giden bir şeylerden söz açsa hemen “yandaş” yaf-tası takılıp hücum eden, eleştirmeye hazır bekleyen bir grup var. Habertürk program yapımcısı Mehmet Akif Ersoy’dan Cüneyt Özdemir’e kadar birbirinden farklı görüşlere mensup pek çok gazeteci de bunlardan nasibini alıyor. Dayanmakla dayanışmak arasındaki fark tam da burada, iyi haber verene hakaret edenler bir yere ya da bir şeye dayanıyor, kimi bir partiye, kimi başka bir devlete, kim de öfkesine... tek başına yani, kimseye bir faydası yok. Oysa dayanışma bunun tam tersi, geçmiş bir kenara bırakıp, yardıma ihtiyacı olan sana sen de ona dayanıyorsun.

Slavoj Žižek’in bir röportajını okudum geçenlerde, bugünün koşullarına uyan bir komünizm kaçınılmaz görüyor. Diyor ki, özetle: “Piyasa kuralları ihlal edecek, sağlık hizmetlerini örgütleyebilecek ve insanların

hayatta tutabilecek, etkin bir devlet olmalı. Bunun yanında üstte güçlü bir uluslararası işbirliği, altta yerel seferberlik. Bilim-kurgu filmlerinde virtüs bulan insanlar zombiye dönüşüp birbirini yedi, şimdi tam tersi yeni bir toplumsal dayanışma oluşmalı...”

Bu dayanışma bazı toplumların kültüründe var, bazılarına da filozofları, aydınları öğretecek. Nitekim batı toplumlarında da örnekleri görülmeye başlanıyor, İsveç prensesi bir hastaneye temizlik yapmaya gidiyor, Avrupalı ünlü şef evsizler için yemek pişiriyor, 99 yaşındaki İngiliz yüzbaşı ya da ünlü aktör filanca yardım kampanyası başlatıyor, vs... Bir yandan da sistem direnmeye devam ediyor, yaşlılarını, evsizlerini gözden çıkarmış, başta ABD, sonra Belçika, haberlere göre Norveç, virüse karşı tedbirleri hafifletmeye kalkıyor.

Önemli bir şeyi gözden kaçınıyorlar, toplumlar sorgulayacak. Kendilerinin emeğine, fedakarlığına dayanan onu sömüren sistemi, o sisteme dayanarak koca koca toplumları sürü gibi idare etmeye çalışan yöneticilerini. Bir de dayanışmanın gücünü ve yararını... Kimi komplo teorilerine göre bu virüs dünya düzenini değiştirmek ve nüfusu azaltmak için sistemin sahipleri tarafından hazırlanmış bir proje... Hiç fark etmez, ben sistemden değil kültürden söz ediyorum, onların bile hesap edemedikleri bir değişim, onların da kapısında bekliyor.

NANO MANO

VİRÜS tedbirlerinin ilk açıklandığı günlerde (sanırım 14 Mart) bir eczanede sıradan cerrahi maske için tam 40 TL demislerdi bana... Adamın yüzüne baktım hayretle, “abi gelişi yüksek” dedi. “Kardeşim daha yeni açıkladı tedbirler, ne ara bitti, ne ara yüksek fiyatlı geldi” dedim, öyle baktı yüzüne donuk donuk.

Sonra maske fırsatılığı başladı. Baktım fiyatlar pahalı, oturdum kendim yaptım, pamuklu kumaş, kağıt tela ve tülbenitten, çok da güzeldikler... Annem iyi bir terziydi, biraz el alışkanlığım kalmış çokcukluktan. Sonra kendi yaptığıma güvenimi kaybettim, çünkü internet üzerinden bir maske satış fur-yası başlamıştı. Nano maskeler vardı, yıkanıp tekrar kullanılabiliyorlardı, bir doktor arkadaşım da danışıp oluru aldıkdan sonra o mas-

kelerden edindim, hatta bir sitede sipariş verdiğim halde, başka siterlerden de kapıda ödemeli maskeler geldi, tam dört kez geri çevirdim. Yanlışlık sanıyordum, meğer başka imiş.

Bir süre yaygınlaştıktan sonra arka arkaya ekranlara çıkan çok sayıda akademisyen bu maskelerin korumadığını, korunuma hissi yarattığı için de tehlikeli olduğunu açıkladı, evde yapılanlar bile daha iyi imiş. Üzerlerindeki sağlık Bakanlığı onayları sahte çıktı, ama hala bunlar satılmaya devam ediliyor.

Sağlık Bakanlığı bunların satışlarını derhal durdurmalı ve satanlar hakkında yasal işlem yapmalı. Çünkü bunlar da toplumun çaresizliğine dayanarak halkın sağlığıyla oynayanlar. Dayanışmaya dinamit koyanlar...

EN GÜZELLER

CUMHURİYETLE 100 yaşına giren CKD yönetimi ve bunu hissederek 23 Nisan için birlik çağrısı yapan bütün üyeleri...

Ağrı’da üniversite sınavına hazırlanmak için yeterli olanaktan yoksun kardeşleri için yardım kampanyası başlatan TLB’li gençler...

EN KARIŞIKLAR

DÜNYA Korona ile mücadele etmek için kapanırken, “Amerika’yı açacağız” diye saçma sapan bir planla ortaya çıkan Trump.

Demokrasiyi darbe ile başa getirilecek kadar; Devleti, TSK’ni donuyla denetleyecek kadar; Planlamayı, planlı ekonomiyi bitecek kadar; liyakate icraatlarını solun karşı çıkışına göre planlayacak kadar önem veren... Kamu mallarını satmaya başlayacak kadar “örnek siyasetçi”; ABD’de ölüne “Kürdistan” haritası açılacak kadar “devlet adamı” olan Turgut Özal için: “Demokratik siyasi yaşanma bağlı kalan, devletin kurum ve kurullarını önemseyen, devlet yönetiminde liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamıydı” diye anma mesajı yazan “solcu” ve CHP Başkanı Kılıçdaroğlu...

Bir de Covid-19 ile mücadeleyi abartıp komplo teorilerine kapılan Berber Ramazan abi ve “bana bir şey olmaz” havasındaki diğer zevat...

80 YIL ÖTEDEN GÖZ KIRPAN OKULLAR:

KÖY ENSTİTÜLERİ

NAZIM MUTLU / Emekli Öğretmen

“**KÖY** öğretmenleri ve köye yarayan diğer meslek erbabını yetiştirmek üzere” 17 Nisan 1940’ta çıkarılan 3803 sayılı yasayla açılmaya başlanan ve yedi yıl içinde eşit aralıklarla yurdun bütün bölgelerinde açılan 21 Köy Enstitüsü, eğitimle toplum kalkınmasının nasıl uyumlu gerçekleşebileceğine ilişkin en özgün uygulamanın adıdır. Uygulamanın özgünlüğü, yalnız kendi eğitim tarihimize için değil, dünya eğitim tarihi için de ayrıntı değerdedir.

Kovid-19 salgınına karşı çetin bir kurtuluş savaşı verdiğimiz şu günlerde, güçlükleri yenmenin eğitim ayağında nasıl bir program olması gerektiğini 80 yıl öncesinin Köy Enstitüleri’nde görme gereği doğmuştur yeniden. O günkü koşullar, “köy öğretmeni ve köye yarayan diğer meslek erbabını” gerektiriyordu. Bu öncelikli amaç, kimi Enstitü karşılarının ya da bu kurumlara duydak bükenlerin sürekli yineledikleri gibi, köyü sonsuza dek köy, köylüyü de köylü tutmak için değildi. Bu okullardaki uygulamaya tutulacak her çaptaki mercek, o eğitim felsefesinin yurt ve dünya koşullarına uygun ne gibi dönüşümleri içereceğini de rahatlıkla gösterir. Enstitülerin baş mimarlarından İsmail Hakkı Tonguç’un dilyle söyleyelim: “İş için, iş ile, iş içinde eğitim!”

Yaşanan yerin köy, kasaba ya da kent olması fark eder mi? 21. yüzyıla gelindiğinde, örneğin Kırıltepe’deki, Çifteler’deki, İvriz’deki öğrenciler, karasabanla tarla mı süreceklerdi? Oralandaki öğretmenlerle öğrenciler, öküz için ağaçtan karasaban mı yapıyor olacaktı bugün? İlke belli: İş! Yani akademik eğitimle iç içe geçen üretim, üretim, üretim! O anlayışın süre süre o günün karasabanından bugünün biçerdöverine, o günün demir işleme atölyesinden bugünün solunum cihazı üretilen fabrikasına bağlanmayı içerdığını fark edenler, ellerini çabuk tutulur. On yıl içinde Enstitülerin defteri düdüldü. Toprağın anlamı yıllar içinde AVM ya da apartman parseli olmakla, biçerdöverin anlamı da çağ dışı kalmakla özdeşleştirildi. Üretmek kalkınma ve bunun sağlayacağı mutluluk; NATO’ya, Dünya Bankası’na, IMF’ye bağlanıp uluslararası te-kellerin pazarı olmaya feda edildi.

ÖNCELİKLI UYGULAMALAR

Şimdiki salgınla birlikte oluşan iklimde “bir musibetin bin nasihatten evla olduğu” gerçeğiyle bir kez daha yüz yüzeyiz. Bir an önce bitmesini dilediğimiz bugünkü durumdan çıkarılacak sayısız derslerden yola çıkarak Enstitüler’den esinle zaman yitirilmeden okullarımızda önce-

likle uygulanmayı bekleyen işler şöyle özetlenebilir:

Eğitimin içeriği bütünüyle bilimsel olmalıdır. Çünkü gerek toplumsal gerek bireysel yaşamda “gerçek yol göstericinin bilim olduğunu” bugün yaşananlar bir kez daha göstermiştir. Bu kapsamda; bilim-sanat-zanaat-spor eksenli derslerin ağırlığı artırılmalıdır. Devlet okullarında 250 öğrenciyi bir adedi düşen laboratuvarlar çoğaltılmalı, kullanımı etkinleştirilmelidir.

“Nitelikli-niteliksiz okul” ayrımına yol açan eşitlik, piyasacı, özelleştirmeci eğitim siyasası terk edilmeli; kamuca ve tüm kesimleri kapsayacak erişilirdirlikte nitelikli eğitim siyasası yaşama geçirilmelidir.

Ağırhıkları her bireyin ilgi ve yeteneğine göre değişen, ama siirden müziğe, resimden öyküye, çizimden dramaya dek kişiliği besleyip güçlendiren birçok sanat dalı, eğitimin çekim gücüne dönüştürülmelidir.

İlgi alanına göre marangozluktan fidan dikmeye, yemek pişirmeden örgü örmeye dek birçok el becerisi edinerek yetişen birey, yaşamını üretimle varsıllaştırmanın yollarını bulacaktır. Dahası, bugünkü gibi olağanüstü koşullarda yaşamını sınırlı bir alanda sürdürmek zorunda kalacağı birkaç gün ya da ayı, ruhsal çöküntüye uğramadan geçirebilecektir.

Anaokulundan başlatılarak bütün eğitim aşamalarında uygulanacak etkili yöntemlerle

(Enstitülerde olduğu gibi) her öğrenciyi mutlaka okuma sevgisi, okuma alışkanlığı kazandırılmalıdır. Bu, yaşamsal gereksinimlerle ilgili bilinçlenmenin yanında, bugünlerdeki gibi olağanüstü koşullarda, ev içinde zorlanmadan zamanı değerlendirilmenin en etkili aracıdır. Yanına eklenilecek yazma sevgisi, yazma alışkanlığı ise kimseye “boş zaman” bırakmayacaktır.

Siyasal beklentiler doğrultusunda gerçek gereksinimin kat kat üstünde açılan okullar teknik ve akademik okullara dönüştürülmelidir.

Kadrolu, sözleşmeli, ücretli öğretmen gibi ayrımcı, meslek onurunu zedeleyen uygulamaları son verilmesi; öğretmenler özlük, sosyal ve ekonomik haklarıyla gelecek kaygısından kurtarılmalıdır.

Yönetmeliklere gelmede başat ölçüt, işe uygunluk olmalı; bütün eğitim bileşenlerinin görevlendirme ve yönetim süreçlerinde söz ve karar sahibi olması sağlanmalıdır.

Bütün eğitim kurumları yapı, derslik, altyapı ve donanım yönünden eksiksiz olmalıdır.

Her açıdan güçlü, karşılaşılabilecek sorunların üstesinden bilime, toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayla gelineceği bilinciyle vatan ve insan sevgisiyle donatılmış kuşaklar yetiştirmek amaçlanmalıdır.

Özetle, üretimle özdeşleşmiş bir eğitim tasarımı, 80 yıl öteden bugünüme ve geleceğimize göz kırıyor.

ANIMSANAN SAĞLIK EMEKÇİLERİ

ARIF YAYLA / ECZACI

SİYASİ erk üzerinde meslek gruplarının kademeli etkilerini yadsıyamayız. Bu meslek içi hiyerarşiden öte bir şeydir. Etkin ve de yetkin konumu yakalayan kimi bireyler kendilerini beğenmişlikten narsizme kadar uzanan davranışlarının olağanlığını ya da olağandışlığını sorgulayabilirler. Bazen durumu irdelediklerinde yanlışlarını görebilir hatta söz konusu durumdan utanabilirler.

Bu dramatik giriş neden yaptığımı açıklamak isterim. 17 Ağustos depremi sonrasında Bursa Eczacı Odası’nın çağrısı, deprem kriz masasının çağrısı olumlu yanıt vermesi ve Türk Eczacıları Birliği’nin önermesiyle Sağlık Bakanlığı’nın yetkilendirmesi sonucu Yalova Bölgesi İlaç Sorumlusu oldum. Sahra eczanelerinin kurulması, ilaç, tıbbi malzeme, hijyenik ürünler ve bebek bakım ürünlerinin temininde tam yetkili kıldım. 21 gün geceli gündüzlü çalıştım. Tüm eczacı odalarının desteğiyle her gün yirmiyi yakın eczacı ve eczane teknisyeniyle görevi yüz akıyla tamamladık. Aradan bir ay kadar süre geçti, Bursa Yerel Gündem 21 etkinlikleri kapsamında “BURSA’DA DEPREM OLURSA” adlı bir panel düzenlendi. Odam adına panelist olarak ben katıldım. Sahlonda ayakta yer olmadığı gibi koridorlar da tıklım tıklım doluydu. Ben ikinci konuşmacıydım. Konuşmam ayakta alışkanınca panel yöneticisi sayın akademisyen yanındaki kendi mesleğinden olan ilk konuşmacıya “bu ortamda şovun gereği yok” dedi. Yani şovmen ben oluyorum. Belli belirsiz mikrofona da yansıdı yöneticinin doğru eğilerek dedim ki: “Hocam ben gönüllü çalıştım, sanırım izleyenler gönüllü olmayı alkışlıyor. Çünkü siz de biliyorsunuz ki diğer panelistler ücretli çalıştılar.” Hoca bir daha böyle hata yapmış mıdır bilemem ama önemli olan hata yapıp yapmaması değil narsizmin prangasından kurtulmasıdır.

Gelelim Kovid-19 çağına. Sağlık bakanımızdan tutun da her kademede etkin/yetkin insanlar “sağlık personeli” deyince kulvarda hekim dışında kimse yokmuş gibi davrandılar. Oysa hastalarla neredeyse kucağı kucağı uğraşan en ön saftaki hemşire ordusunu anımsamadılar. Yine hastaların ilk uğrak yeri eczaneleri yok saydılar. Aile hekimlerinin çıplıklarını dıymadılar. Sıralamaya koysanız en riskli grup hemşirelerimiz, hasta bakıcılarımız, ambulans hizmeti verenler ve temizlik hizmeti verenlerdir. İkinci sırayı sizce kim alır?

Gelelim medya mensuplarına; sorum şu:

“İki saat süreyle eczanemde bana yardım eder misiniz?”

Yo yoo beles değil, kendi ücretini zi kendiniz belirleyin! Varsa babayı-ğit eczanem sonuna kadar açık. Son günlerin en değerli tıbbi malzemesi maske de benden.

İşte biz böyle hayıflanırken beş eczacı göçtü gitti. TEB anımsadı eczacıyı sonunda, ama gariptir ki TEB’in “maskeyi biz dağıtırız hasmettim” şeklindeki teklifine karşılık bir teşekkür geldi.

Derken bir kısım hocalarımız posta koydular da eczacı anımsanır oldu. Burada Prof. Tayfun Uzbay, Prof. Nurettin Abacıoğlu, Prof. Levent Üstünes hocalarımı saygıyla selamlıyorum. Biz onlar ve onlar gibi olan namuslu, dürüst hocalarını öğrencileri-yiz.

Bir teşekkürüm de Ulusal Kanal ile Aydınık Gazetesi’nin taraf tutmayan yayınlarına. Ulusal Kanal muhabirinin eczacılarla ilgili sağlık bakanına sorduğu beklemedik sorusunu ve yanıtını izlemişsinizdir. Daha önce kimse böyle soru sormadı.

Biz eczacılar hiçbir sağlık personelinin diğerinden üstün görmüyoruz. Kendini üstün görenleri de hoş görmüyoruz. Bu söylediklerimizden gerçek bilim insanlarını ayrı tutuyorum.

Sağlıklılara ayrılmı yapmaksızın şükranlarını sunuyorum. ‘Sağlık Ordusu’ kavramını bilme-yenlere de öğrettiğiniz için tarih yaz-dınız.

Hazır gıdadan uzak durun YİYECEKLERİ EVDE PİŞİRİN

AYDINLIK / ANKARA

TÜM dünyada yayılmaya devam eden koronavirüs (Kovid-19) tehlikesine karşı alınan korunma önlemlerinin yanı sıra bağışıklık sisteminin güçlü tutularak vücut direncinin artırılması, yaşamsal önem taşıyor. Güçlü bir bağışıklık sisteminde yeterli ve dengeli beslenme ise kilit rol oynuyor. Beslenme ve Diyet Uzmanı Ayşe Sena Binöz, vücudun ihtiyacını karşılamada yetersiz kalan tek tip beslenme modelinden mümkün olduğunca uzak durmamız gerektiğine dikkat çekti. Binöz şöyle konuştu: "Beslenme örüntümüzün dengeli ve vitamin ile minerallerden zengin olması, güçlü bir bağışıklık sistemi için büyük bir öneme sahip. Ayrıca öğünlerimizin hazır gıdalardan uzak olması, mevsimine uygun besin seçimlerinin yapılması ve besin hijyeni için tüketilen yiyeceklerin evde pişirilmesi de çok önemli."

Ayşe Sena Binöz, beslenme alışkanlıklarımızdan, bağışıklık sistemimizi zayıflatan 10 önemli hatayı şöyle sıraladı:

HATA: KAHVALTIYI ATLAMAK

Doğrusu: Günlük enerji ve protein ihtiyacımızın sağlanabilmesi için ana öğünler atlanmamalı. Özellikle altın öğün olan kahvaltının atlanması; diğer öğünlerde porsiyon miktarını artırarak kan şekeri dengesizliklerine yol açabiliyor. Bu durumda aç kalınan sürede vücut direncimizin düşmesi kaçınılmaz oluyor.

HATA: ARA ÖĞÜNÜ İHMAL ETMEK

Doğrusu: İştah kontrolünde, kan şekeri dengesinde ve günlük besin gereksinimlerinin karşılanmasında ana öğünlere destek olan ara öğünleri atlamamak ve protein/karbonhidrat dengesini sağlamak oldukça önemli. Meyve-yoğurt/süt/kefir; meyve-badem/ceviz/fındık; tahıllı ekmek-peynir gibi seçeneklerle alınan protein, vitamin/mineral ve lif dengesi vücut direncinin artmasına yardımcı oluyor.

HATA: TEK TİP BESLENMEK

Doğrusu: Besinlerin doğru şekilde ve birlikte tüketilmeleri, vücuttaki kullanılabilirliklerini artırarak bağışıklık sistemimizi destekli-

Koronavirüs salgınına karşı temizlik önlemlerine ek olarak dengeli ve düzenli beslenme de koruyucu önemde. Uzmanlar, vücudun ihtiyacını karşılamada yetersiz kalan tek tip beslenme modelinden uzak durulması gerektiğini söylüyor

yor. S B u durumda öğünlerimizin içeriğinin kaliteli protein, demir, çinko içeren; et, tavuk, balık, yumurta gibi proteinlerden; lif ve B grubu vitamin içeriği yüksek tam tahıl ürünleri ve kuru baklagillerden; antioksidan içeriği yüksek meyve ve sebzelerden; omega-3 ve omega-6 kaynağı olan ceviz, fındık, badem gibi yağlı tohumlardan zengin olmasına dikkat etmemiz gerekiyor.

HATA: YETERSİZ VE SICAK SU İÇMEK

Doğrusu: Besinlerin sindirimi, emilimi ve sonrasında oluşan zararlı atıkların vücuttan uzaklaştırılması ile diğer metabolik olaylar için yeterli su tüketmek çok önemli. Vücudumuzun günlük olarak kilo başına 30 ml su ihtiyacı var. Suyun yetersiz tüketimi sonucunda bağırsak-

lar-da gelişebilecek olan kabızlık, bağışıklık sistemini doğru- dan etkileyen bağırsak sağlığını olumsuz etkileyebiliyor. Bu nedenle su tüketimi bireyin ihtiyacı doğrultusunda günün her saatine dengeli olarak dağıtılmalı. Virüsler ölüdür düşüncesiyle yüksek ısıda su tüketiminin boğaz ve ağız mukozasına vereceği zararların da göz ardı edilmemesi gerekir. En ideal ilık su tüketmek.

HATA: TURŞU TÜKETİMİNİ ABARTMAK

Doğrusu: Bağırsak florası için yararlı olan probiyotik besinler (yoğurt, kefir, ev yapımı turşu gibi) bağışıklık sistemimizi güçlendirerek vücut direncimizi artırıyor. Ancak virüsün yok edilmesi amacıyla turşu tü-

ketimini abartmak doğru bir yaklaşım değildir. Turşunun içeriğindeki yoğun tuzun mideye zarar verdiği unutulmamalı. Kronik hastalığı (hipertansiyon ve kalp hastalığı gibi) olan belli yaşın üzerindeki kişilerin yüksek miktarda turşu tüketmeleri birtakım sağlık problemlerine yol açarak bağışıklık sistemini zayıflatıyor.

HATA: HAMUR İŞLERİ VE TATLILARA YÖNELMEK

Doğrusu: Paketli gıdalar, kek, şekerleme, hamur işleri gibi içeriğinde lif (posa) bulunmayan basit karbonhidrat içeriği yüksek besinlerin tüketimi kan şekeri dengesini bozuyor. Oluşturdukları tokluk hissinin kısa olması nedeniyle bir sonraki öğünde besin tüketimimizin artmasına ve yüksek kalori içerikleri sebebiyle kilo alıma yol açabiliyor. Aynı zamanda günlük protein, vitamin/mineral ihtiyacımızı karşılamadığı için bağışıklık sistemini güçlendirme sürecini olumsuz etkileyebiliyor. Vücut direncimizin artması için B grubu vitaminleri ve liften zengin tam tahıl ekmekleri, bulgur, çorba ve tam tahıl ürünleri gibi sağlıklı karbonhidrat içeren besinleri tüketmeye özen gösterin.

HATA: YETERSİZ PROTEİN TÜKETMEK

Doğrusu: Proteinler vücut dokusunu oluşturmak, onarmak ve viral, bakteriyel enfeksiyonlarla savaşmak için yaşamsal öneme sahip. Ancak alınan düşük protein bağışıklık sistemimizin zayıflamasına neden olduğu gibi, yüksek protein tüketimi de böbreklere zarar vererek taş oluşumuna yol açabiliyor.

HATA: C VİTAMİNİNİ AZ VEYA ÇOK ALMAK

Doğrusu: Enfeksiyon durumunda ve enfeksiyonlardan korunmada C vitamini önemli bir rol üstleniyor. C vitamini vücut tarafından depolanmadığı için turuncgiller, yeşillikler, biber, kivi ve domates gibi kaynakları her gün düzenli olarak tüketmeniz çok önemli. Ancak C vitamini takviyelerini bilinçsizce kullanmak böbrek taşı oluşumuna sebebiyet verebiliyor.

HATA: BESİNLERİN HAZIRLAMA AŞAMASI

Doğrusu: Besinlerin değer kaybına uğramamaları için hazırlama aşamalarına dikkat etmek şart. Örneğin C vitamini hassas yapısı nedeniyle hazırlama ve pişirme aşamasında kayba uğrayabileceği için meyve/sebzeler mümkün olduğunca kısa sürede, metal bıçak değirmeden hazırlamalı ve yine kısa sürede, bekletmeden tüketilmeli.

HATA: BESİNLERİ ÇİĞ VE AZ PIŞMIŞ TÜKETMEK

Doğrusu: Az pişmiş ve çiğ besinlerden mümkün olduğunca uzak durmamız gerekir. Et çeşitlerinin pişirilirken bakterilerle ölebildikleri için iç sıcaklığının 70 derece ve üzerinde olması gerekiyor. Etlerin iyi pişirilmeleri büyük önem taşıyor, çünkü iyi pişmemiş etler E.coli, Salmonella gibi bakteriler ve koronavirüs (Kovid-19) ile gıda güvenliğini riske atabiliyor. Aynı şekilde tükettiğiniz yumurtanın da tam pişmiş olması hem içeriğindeki vitamin ve protein kalitesinden daha iyi yararlanmamızı sağlıyor, hem de bakteri oluşumunun önüne geçiyor.

Tedavinizi aksatmayın çağrısı

UZMANLAR; astımlı, alerjik rinitli hastaların pandemi döneminde de tedavilerine devam etmeleri gerektiğine dikkat çekiyor. Medipol Mega Üniversite Hastanesi Kulak Burun Boğaz Bölümü doktorlarından Doç. Dr. Muhammed Fatih Evcimik "Hava yollarının açılmasının enfeksiyonun akciğerlere inmesini artırdığı söylenemez ama tedavideki aksaklıkların vücutta hastalıklara yatkın hale getireceğini söyleyebiliriz" dedi.

Evcimik şu bilgileri verdi:

"Astım atağını önleyen ilaçlar Kovid-19 yakalanma riskini artırmaz. Pandemi döneminde alerjik rinitli veya astımlı hastalar mevcut tedavilerine devam etmelidir. Alerjik riniti veya astımı olanlar diğer insanlar gibi bağışıklık sistemini güçlendiren önlemler alabilirler. Dengeli beslenme, mümkünse vegan veya vejetaryen diyetten uzak durma, spor egzersiz ağır olmamak koşuluyla, düzenli uyku. Astımı olan veya sinüziti olanlar koronavirüsten daha kolay etkilenir diyemiyoruz. Bu konuda yeterince bilgi yok. Koronavirüsün astım hastalığını nasıl etkilediği konusunda yeterince bilgi yoktur. Ancak her iki hastalıkta akciğerleri etkileyip solunum sıkıntısı yaptığı için bu hastalar risk grubu içerisinde. Alerjik riniti veya Astımı olan hastalarda Kovid-19 hastalığına yakalanma oranının daha sık olduğuna dair herhangi bir bilgi yoktur."

ÇOCUKLAR DÜZENLİ UYUMALI

Medipol Mega Üniversite Hastanesi Çocuk Alerji Bölümü doktorlarından Doç. Dr. Hikmet Te-

kin Nacaroglu da, Kovid-19 salgını nedeniyle evde kapalı ortamda kalmak zorunda olan çocuklarda solunum yollarını korumanın önemine dikkati çekti. Alerjik çocuklarda astım şikayetlerinin kontrolünün sağlamak için ev içi alerjen ve tetikleyici ajanlardan uzak tutulması gerektiğini anlatan Nacaroglu, şunları söyledi:

"Ev içerisinde mutfak, balkon dahil sigara içilmesi, ev içinde kullanılan deterjan ve temizlik malzemelerinin dikkatli kullanılması, çocukların temizlik yapılan ortamda bulunulmaması, ev ortamının sık sık havalandırılması, çocukların soluduğu havanın temizlenmesi açısından çok önemlidir. Ayrıca çocukların bağışıklık sistemini desteklemek için çocukların bol sıvı alması, günlük taze sebze ve meyve tüketmeleri ve yeterli düzenli uyku almaları sağlanmalıdır. Yemek, yatma zamanı, çalışma ve evde yapılabilecek fiziksel aktivite rutinleri oluşturmak ve bunlara uymanın evden çıkamayan çocuklarda kaygı ve stres durumunu azalttığı gösterilmiştir."

Tedbirleri Karagöz ve Hacivat anlatacak

ESKİŞEHİR Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Şubesi görevlileri, Kovid-19 salgınına karşı alınması gereken tedbirler ile uyulması istenen kuralları çocuklara daha kolay anlatmak için "Karagöz ve Hacivat" gölge oyunu hazırladı.

"Benim Polisim" adlı proje kapsamında 2014 yılından beri "Karagöz ve Hacivat" gölge oyunuyla anaokulu çağındaki çocuklara ulaşan Toplum Destekli Polislik Şubesi ekipleri, onları eğlendirirken "yabancılarla konuşmama", "trafik kuralları", "polis korkusu", "teknoloji bağımlılığı", "suçlulara karşı polisi bilgilendirme" konularında da farkındalık oluşturuyor.

5 DAKİKALIK VIDEO

Oyunda, Hayali karakterini üstlenen polis memuru Harun Kaya, "Koronavirüs nedeniyle çocuklardan ayrı kaldık. Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğü olarak çocukları gölge oyunuyla eğlendirmeyi amaçlarken, Kovid-19 salgınına karşı alınması gereken tedbirler ve uyulması gereken kuralları gözden geçirmeyi hedefledik. Sevdiklerimizin hastalanmasını istemiyoruz. Bu yüzden Karagöz ve Hacivat ile bu kuralları

içeren bir gölge oyunu hazırladık. Karagöz ve Hacivat da maskelerini takıp, tedbirlerini aldı. Yaklaşık 5 dakikalık oyunumuzda Karagöz ve Hacivat birbirleriyle sohbet ederken, hazırladığımız polis figürü yanlarına gelip alınması gereken önlemleri onlara ve çocuklara anlatıyor. Oyunumuzda, çocuklarımız Hacivat ve Karagöz'ün sohbetine gülerken, polislin söyledikleriyle de koronavirüse karşı bilinçlenecek."

MEDENİYETLERE YÖN VEREN UYGARLIKLAR

Tarihi yeniden okuma zamanı

10 KİTAP

Sümerler
Eski Yunan
Roma Cumhuriyeti Tarihi
Hint Uygarlığı
Mısır
Çin
İnkalar
Mayalar
Aztekler
Türk Uygarlığı

10 Kitap
59 TL
+Kargo

0212 245 81 81

RUZGARGÜLÜ

Şule
PERİNÇEK

suleperincek@aydinlik.com.tr

HEP söyleriz. Yatar kalkar ezber ederiz. Emperyalist kültürle donanmış bir kişi emperyalizme karşı mücadele edemez. Dinlediğiniz müzikten, giyim kuşamınıza yaşam tarzınıza kadar önemlidir. Zaten bunun için ayarınıza o prangalar vurulur. Bir yandan cepheye koşarken bir yandan da bu zincirlerden kurtulma ve başkalarını da kurtarma mücadelesi verirsiniz. Bakmayın, emperyalizm de akıllıdır. Onun için de bu varlık meselesidir. Kulduğunuzdan girer, beyninize işler.

Amaan çek bi du-man... sen mi dünyayı kurtaracan! Onu ye! Bunu iç... Tek taş takıl! Arabanın markası, ayakka-bının kırmızı tabanı... Bedenini sergile! Ederini arttır! Başını aç ya da kapat ama ille de beyni-ne kilit as. Kadın hakları de, vur erkeğin beline kazmayı. Birbirinin gözünü oy, benim yaptığımı görme. Al sana örgü ve şiş, oyalan dur. Ayağının altından üreten toprağını çekip almışlar, yol-larının altına iş makineleriyle bomba döşemiş-ler... umurunda mı dünya!

Yalancaktan çevre de çevre diye tuttur, vur be-line kazmayı kendi ekonominin... bağır çağır gös-teriler, aman ne güzel ve de özgür dünya... Ohhh rahatla...

Üretim mi o da ne? Flan marka peynir ithal... Çok daralırsan kaç git, Londra'ya. Ha daha yakında Yunanistan'da, AB'nin oyuncak çocu-ğu borç batağında nasıl olsa, orada kelepir ada-lar bile var diyoolar...!

AYAĞINDA PRANGA MI ÇARIK MI

Ama sizin yüreğiniz başka türlü çarpıyor. İlle de Ya İstiklâl! Ya İstiklâl! Diyorsanız... İşte o zaman emperyalizmi alt edebilmek için koşmanız gerek. Ta Dumlupınar'dan İzmir'e ka-dar. Yetmez Mudanya'ya... Ayağınızda, vatan-daki her haneden toplama çarıkla kolay koşar-sınız, nefesiniz yeter de artar bile. O zaman o prangaları atacaksınız. Hem de attracaksınız ki çok olasınız. Başarı için şart. Teferruatlara takılmayacaksınız. Aklın ve yüreğin yolu bir diyeceksiniz. Sabah sabah nereden geldim buraya? Cenge gider gibi, silahlarını kuşandım...

TRT VE KADIN VE SPOR

Ahmet Gülümstüyen, Yeni Akit'teki Korona, "TRT ve kadın güreşi!" yazısında "Hayatın için-de ve her aşamasında, bir imtihandan geçiyo-ruz" diyor ve devam ediyor "içinde bulunduğumuz süreçte bilerek veya bilmeyerek, spor aracılığıyla toplumun değerleriyle uyumşayan uy-gulamalarda topluma 'enjekte' edilmeye çalışı-yor..."

Ben de sporun yozlaşmasına oldum olası kar-şım. Hiç para ve mankenlerle bir araya geti-remem. Ondan ibaret göremem. Spor demek

Kadınlar da güreş tutar Hem de her alanda

yalnızca beden sağlığı değil. Gerçekten sağlam kafa demek. Bir kültür. Asya ve Anadolu ata-dan dolup taşıyor. Bin çeşidi var bin yıllardır.

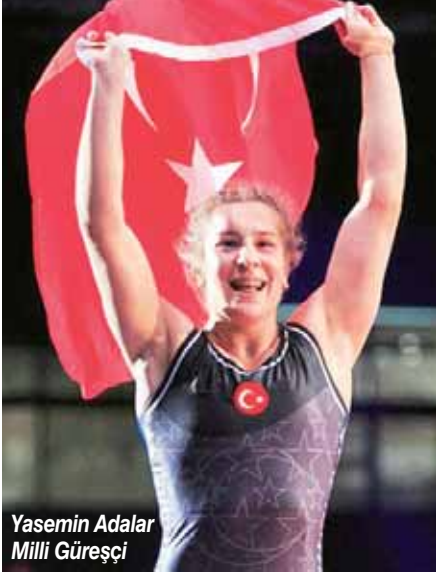
Gülümstüyen, devam ediyor: TRT ekranlarına taşınan Sultan isimli Hint filmi, toplumumuzun mil-li ve manevi değerlerine bağdaşmayan içeriğiyle dikkat çekiyor. (...) "Aar-fa isimli genç kızın hikâ-yesini alan Sultan film-inde, iki yerel güreş efsa-nesinin karşı karşıya gel-mesi, tomurcuklanan aşk, hayaller ve arzular konu ediliyor..." (...) "TRT ne yapıyor! Kadın güreşini sevdirmek ve yaygınlaş-tırmak isteyen Dangal'dan sonra bir başka Hint filmi Sultan'ı gösterime sokmakta tereddüt etmiyor. Toplumumuzun inanç, ahlak ve kültür değerleriyle bağdaşmayan, manevi çöküntüyü tetiklemek için belli bir anlayışın başlayıp, spor adı altında yay-gınlaştırılan 'rezalet-çirkinliğe' devlet televizyo-nun alet edilmesi, kabul edilecek bir durum de-ğil."

Neden? 'Küt'ül Amâre, Diriliş Ertuğrul, Payitaht Ab-dülhamid dizileri varken bu nereden çıktı diyor. Sonra da "bir akademisyenden" gelen yazıdan aktanıyor "Koskoca Türk tarihinde kaç bayan gü-reş yapmış. Toplumumuzun bayan güreşine ba-kışı ne?" Onun yanıtını Dede Korkut veriyor. Ama esas bizce de önemli olan soru arka-sından geliyor:

"Azınlık çoğunluğa mı hükmediyor, yoksa ço-ğunluk azınlığa hükmedemiyor mu? İnsan doğ-rularıyla yaşayıp doğrulan mı söylemeli yoksa du-ruma göre mi hareket etmeli?"

DURUMA GÖRE HAREKET NE OLMALI

Durum nedir? Emperyalizme karşı dişe diş mücadele dönemidir. Doğru mücadele dönemidir. Aklın ve yolların birliği dönemidir. Seferberlik günleridir. Çoğunluk gönüllü cepheye yazılmıştır. Kurban olduğum kahraman milletim! Kadın ve erkeğin birlikte düşmanla güreş tut-ma gereksinimi gelip dayatmıştır. Tıpkı omuz omuza horon teptiği, halay çek-tiği gibi, karşılıklı başı dumanlı dağlara değercesine zeybek oynadığı gibi... Kaplanlar gibi fileleri havalandırdığı, potala-nı delip geçtiği bayrağımızı en yüksek göndere çektiirdiği gibi... Hele de şu sıralar o kendini güçlü sanan taç-lı-başlı virüsle; çocuğum, ailem bir yana vatan-daşım bu yana deyip geceli gündüzlü güreş tut-tuğu gibi... Gerçekten başarmak istiyorsanız, buyurun meydana!! Siz de çoğunluğa katılın. Bir olun.

Yasemin Adalar
Milli Güreşçi

Atadan yadigâr Banu Çiçek ve Bamsı Beyrek'in güreşi

O adı belli olmayan akademisyene yalnızca Türk değil, dünya kültür ta-rihinin yapıtaşlarından bi-rinden bir bellek tazele-mesi: Dede Korkut efsa-nelerinden Bamsı Beyrek'le Banu Çiçek'in o ünlü kar-şılaşmaları! Ben ilgili bölü-mü alıyorum. Mutlaka siz-ler de okuyunuz. Tadı da-mağınızda kalacak, hiç kuş-kum yok.

"Çağırdılar Beyrek geldi. Banu Çi-çek yaşmaktandı, haber sordu, der:

■ Yiğit, gelişin nerden? Beyrek der:
■ İç Oğuz'dan.
■ İç Oğuz'da kimin nesisin dedi.
■ Pay Püre oğlu Bamsı Beyrek de-dikleri benim dedi.
Kız der:
■ Peki ya ne yapmaya geldin yiğit dedi.
Beyrek der:
■ Pay Piçen Beyin bir kızı varmış, onu görmeğe geldim dedi.
Kız der:
■ O öyle insan değildir ki sana gö-rünün dedi,
■ Amma ben Banu Çiçek'in dadı-sıym, gel şimdi seninle ava çıkalım, eğer senin atın benim atımı geçerse, onun atını da geçersin. Hem seninle ok ata-lım, beni geçersen onu da geçersin ve hem seninle güreşelim, beni yenersen onu da yenersin. dedi.
Beyrek der:
■ Pekala şimdi atlanın. İkiisi atlandılar, meydana çıktılar. At teptiler. Seyreğin arkı kızın atını geç-ti. Ok attılar. Beyrek kızın okunu ge-ride bıraktı.

GEL GÜREŞ TUALIM

Kız der:
■ Bre yiğit benim atımı kimsenin

geçtiği yok, okumu kimsenin geride bı-raktığı yok, şimdi gel seninle güreş tu-talım

dedi.
Hemen Beyrek attan indi. Kavuş-tular, iki pehlivan olup birbirine sar-maşılar. Beyrek kaldırı kız yere vur-mak ister, kız kaldırı Beyreği vurmak ister. Beyrek bunaldı, der:

■ Bu kıza yenilecek olursam, kud-retli Oğuz içinde başıma kalcı, yüzüme dokunç ederler dedi.
Gayrete geldi, kavradı kız sar-maya aldı, memesinden tuttu. Kız ko-cundu. Bu sefer Beyrek kızın ince be-line girdi, sarma taktı, arkası üzerine yere yıldı. Kız der:

■ Yiğit Pay Piçen'in kızı Banu Çi-çek benim dedi.
Beyrek üç öptü bir dişledi, dü-ğün kutlu olsun Han kızı diye parma-ğınan altın yüzüğü çıkardı kızın par-mağına geçirdi.
■ Aramızda bu nişan olsun han kızı dedi.
Kız der:
■ Mademki böyle oldu, hemen şim-di ileri atılmak gerek Bey oğlu dedi.
Beyrek de
■ Ne olacak hanım, baş üzerine dedi.
Beyrek kızdan ayrılp evlerine gel-di. Ak sakallı babası karşı geldi, der:
■ Oğul fevkalade olarak bugün Oğuz'da ne gördün?

Der:
■ Ne göreyim, oğlu olan evlendir-miş, kıza olan kocaya vermiş.
Babası der:
■ Oğul yoksa seni evlendirmek mi

gerek.
■ Evet ya ak sakallı aziz baba, ev-lendirmek gerek dedi.. Babası der:
■ Oğuz'da kimin kızını alıvereyim dedi.

KIZ DEDİĞİN NASIL OLMALI

Beyrek der:
■ Baba bana bir kız alı ver ki ben yerimden kalkmadan o kalkmalı, ben kara koş atma binmeden o inmeli, ben hasmıma varmadan o bana baş getir-meli, böyle kız alı ver baba bana dedi. Babası Pay Püre Han der:
■ Oğul sen kız istemiyorsun, ken-dine bir hempa istiyormuşsun, oğul ga-liba senin istediğin kız Pay Piçen Bey kızı Banu Çiçek'tir dedi. Beyrek der:
■ Evet ya, evet ak sakallı aziz baba benim de istediğim odur dedi.

★★★

Bütün Banu Çiçeklerin ve Bamsı Beyreklerin görüntüleri bir, gelecekleri ay-dınlık, bahçeleri elma dolu olsun di-leklerimizle...

KISA HİSSELER

■ Halkından ayrı yaşanır mı Çuvaş atasözü: "Arkadaşımdan ayrıl-san, bir yıl ağlayacaksın. Ailenden ayrıl-san, on yıl ağlayacaksın. Halkından ayrıl-san ömür boyu ağlayacaksın." Юл-ташран уйрăлăн – пĕр сул йĕрĕн, кил-йышăнтан уйрăлăн – вун сул йĕрĕн, ял-йышăнтан уйрăлăн - ĕмĕр йĕрĕн. . (Prof. Dr. İlyas Kema-loğlu @ilyaskemaloglu)
■ İsrail yobazı İsrail'in önde gelen gazetelerinden Haaretz'de yer alan habere göre; "İsra-ililer ne kadar daha tecrit altında kala-

cak?" şeklindeki bir soruya cevap veren İsrail Sağlık Bakanı Yaakov Litzman, "Mesih'in Hamursuz Bayramı'ndan önce gelmesi için dua ediyoruz. Eminim ki Me-sih gelecek. Yakında özgürlük içerisinde çıkacağız ve Mesih bizi dünyadaki tüm dertlerden arındıracak" diye konuştu.
■ Kutlamaya dikkat Koronavirüs nedeniyle tahlile edilen mahkum, kutlama için havaya ateş açan kuzeni tarafından yanlışlıkla öldür-üldü. Ruhsatsız silah bulundurma ve po-lise mukavemet suçundan 8 ay hapis ce-zasına çarptırılmış, yalnızca 2 hafta er-

ken salıverilmişti
■ Gezentilere bizden söylemesi Ben biraz gezentiyim. İlle de iki in-san görmeden, çiçek böcek koklama-dan duramam. Bir koşu bir yerlere gi-dip gelivereyim, alıvereyim, getiriver-eyim isterim.
Dedim ki, "Aklıma getirmemeye çalışıyorum dı-şarı çıkamayacağımı..."
Dedi ki "Ne var, yıllarca hapis yattık. Alışıyor insan..."
Kestik sesimizi.

ÇİĞ BÖLGESİNDE KALICI ÇÖZÜM

42 kişinin ölümüyle sonuçlanan çığ felaketinin ardından, Bahçesaray yolunda karla mücadele sürüyor. Sorunun kalıcı çözümü için dağların tümününün baypas edilmesi ve bir tünel yapılması planlanıyor

VAN'da 4-5 Şubat'ta düşen çığ ne-deniyile 42 kişinin hayatını kay-bettiği Van-Bahçesaray kara yolunun açılması için karla mücadele çalışmaları sürüyor.

Yolunun sürekli kapanması nede-niyle adeta dünyayla bağlantısı kesilen ve halk arasında "9uncu gezegen" ola-rak adlandırılan Bahçesaray, son yıllar-ın en çetin kışını geride bıraktı. Yük-sek dağların yamaçlarından geçen ve yoğun kar nedeniyle karla kaplanan Van-Bahçesaray kara yolunda kar ka-lınlığı havaların ısınmasına rağmen bazı bölgelerde 6 metreyi buluyor. Ka-rayolları 11. Bölge Müdürlüğü karla mücadele ekipleri, havaların ısınmasıyla yolun kapalı olan 35 kilometrelik böl-lümünün açılması için kontrollü olarak çalışmaları sürdürüyor. Uzun süredir kapalı olan yolda zorlu bir çalışma yü-

rüten ekipler, 25 günde büyük bir kıs-mını kardan temizledi.

Vali Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Mehmet Emin Bilmez ve Kara-yolları 11. Bölge Müdürü Hasan Ali Arslan da karla mücadele çalışmaları-nı yerinde inceleyerek, yol durumu hakkında bilgi aldı.

KALICI ÇÖZÜM İÇİN ÇALIŞILIYOR

Vali Bilmez, şunları kaydetti: "Yaklaşık 25 gün önce ekipler bu yol-da çalışma başlattı. Her gün 10 iş maki-nesi yolun her iki tarafında çalışma yü-rütüyor. Halen çalışma bitmedi. Pazar-tesiye kadar bu yolun ulaşımına açılarak Bahçesaray'ın Van'a bağlanmasını sağ-lamayı ümit ediyoruz. Bölgede hala çığ-ların düştüğü bir mevsimi yaşıyoruz. Bu yolda bazı noktalar üç dört kez açılıyor.

Bu nedenle Karayolları 11. Bölge Mü-dürlüğümüz daha kalıcı bir çözüm için ça-lışma yürütüyor. Tek kalıcı bir yolu var, bu dağların tümününün baypas edilmesi. Bu-nun için de bir tünele ihtiyacımız var. Ka-

lıcı çözüm için çalışmalar devam ediyor." Karayolları 11. Bölge Müdürü Arslan da kapalı yolun her iki tarafında çalışma yürüttüklerini ve en kısa zamanda yolu ulaşımına açmayı hedeflediklerini ifade etti.

Yaban keçileri Munzur Dağları'nda

TUNCELI'nin Ovacık ilçesindeki Munzur Dağları'nda, nesli koruma altında olan yaban keçileri görüntüldü. Ilkbaharın gelişiyle karların eridiği ve otların büyüdüğü dere-de, hem karınlarını doyuran hem de su ihtiya-clarını gideren yaban keçileri, karlar üzerinde bir süre gezinip gözden kayboldu. Avlanma-sı yasak ve koruma altındaki tür olan yaban keçileri, Dünya Doğa Koruma Birliğinin (IUCN) yayımladığı Nesli Tükenme Tehlikesi Altında Olan Türlerin Kırmızı Listesi'nde bulunuyor.

İmdatına ambulans helikopter yetiştirdi

ANTALYA'da kronik rahatsızlığı bulunan üç günlük bebek, ambulans helikopterle Konya'ya sevk edildi. Kentteki özel bir hastanede dünyaya gelen Berkant Çaçar'ın kronik rahatsızlığı olması üzerine yetkililerden yardım istendi. Sağlık Bakanlığının talimatıyla Konya'dan havalanan ambu-lans helikopter, Akdeniz Üniversitesi Hastanesi heliport alanına indi. Ambulansla hastaneden getirilen bebek, helikopterle Konya Başkent Üniversitesi Hastanesine götürüldü.

Evden imalatın faturasası işçiye

Kovid-19 salgınıyla büyük çoğunlukta işimiz evlerimize taşındı.

Evden çalışmanın olumlu tarafları var kuşkusuz. Fakat yarattığı olumsuz yönleri de çalışanları etkiliyor. İmalat sektörü çalışanları, evlerine taşınan makinelerle üretime devam ediyor ancak artan elektrik faturasını soran yok...

DÜNYA Sağlık Örgütü tarafından pandemi olarak ilan edilen yeni tip koronavirüs (Kovid-19) birçok şirketin evden çalışma sistemine geçmesine sebep oldu. Evden çalışma sistemi denildiği zaman akıllara sadece online işlerle bilgisayar üzerinden çalışan kişiler gelse de tekstil ve fason üretim yapan işyerleri de evden imalat yapıyor. Evden çalışan tekstil işçilerinin kazançları yeterli olmadığı gibi artan ev giderleri de emekçinin belini büküyor. Aydınlik'a konuşan Sosyal-İş Sendikası Örgütlenme Uzmanı Cemal Bilgin ve bir tekstil firması çalışanı evlerde çalışma sisteminde işçilerin en azından ev giderlerinde işveren ve devlet desteğinin sağlanmasını talep ediyor. Bilgin, bu süreçten önce de tekstil sektöründe evden imalat yaparak çalışanların olduğunu belirterek bu şekilde çalışanların salgınla birlikte yüzde 30 ila yüzde 40 arasında arttığını da belirtti.

Sosyal-İş Örgütlenme Uzmanı Cemal Bilgin, koronavirüs sonrası oluşan durumu şöyle açıkladı:

“Koronavirüs burada işverenler için neredeyse bir fırsatı dönüştürüyor. Normal şartlarda yol ve yemek parasını, ofis giderlerini karşılayan işverenler şimdi çalışanlarını eve yollayıp esnek çalışma saatleri içinde aynı performans bekliyorlar. Aynı zamanda da yol yemek masraflarından kurtulmuş oluyorlar.

5 KURUŞ NEYE YETECEK?

“Evlerinden çalışan insanlar deyince sadece aklımıza bilgisayar başından yapılan işler geliyor fakat bazı tekstil işçilerimiz de evlerine taşındılar işlerini. Çorap imalatı yapan bir arkadaşımız günde 2 bine yakın çorap imal ediyor. Fakat bu çalışma sırasında oluşan elektrik masrafları hiçbir şekilde üstlenen yok. Bazı arkadaşlarımıza da

parça başına yapılan iş için 5 kuruşluk zamlar yapılmış fakat bu da yeterli değil. Koronavirüs salgını öncesinde de evlerden tekstil ve fason imalat işi yapan vatandaşlarımız vardı. Fakat bu süreç sayı oldukça yükseldi. Sadece kendi çevremde pandemiden önce üç kişi evinden çalışırken şu an yine kendi çevremde 9 kişi evinden imalat işi yapıyor. Bu ciddi bir oran. Evden çalışarak yapılan tekstil ve fason imalat işlerinde genel olarak yüzde 30 ila yüzde 40 arasında bir artış olduğunu söylemek mümkün.”

SENDİKA VE DEVLET İŞBİRLİĞİ YAPMALI

Burada işçinin güç bir durumun içinde kaldığını belirten Bilgin, şu önerilerde bulundu:

“Bunun çözüme kavuşturulması çok önemli. Çözümün de devletin ve sendikaların birlikte çalışarak çözebileceğini düşünüyorum. Tek başına devlet veya tek başına sendika bu işi çözemez. Özellikle işçilerin de bilinçlenmesi ve sendikalaşması lazım. Burada yine devlete iş düşüyor. Devlet sendikal faaliyetlerin önünü açarak bile işçilere yardım edebilir. Evden çalışan arkadaşlarımızın şimdiki sorununu çözmek için işçilerin ekstra giderleri belirlenerek destek olunmalı. Örneğin fazla kullanılan elektrik masrafı iki katı veya fazlasına çıkmış evler var. Bu masraf işveren ve

'Giderleri talep etmek işçinin hakkı'

EVDEN çalışan işçilerin sorunlarına yönelik konuştuğumuz bir diğer isim Koop-İş İstanbul 1. Şube Başkanı Aziz Hacısalıhoğlu da işçilerin evden çalıştıkları sürece artan giderlerini işverenlerden talep etmelerinin doğal bir hak olduğunu söyledi. Kamuda evden çalışma sisteminin daha iyi olduğunu belirten Hacısalıhoğlu, özel sektörde durumun daha zor olabileceğini belirtti. Hacısalıhoğlu şu ifadeleri kullandı: “Örgütlü olduğumuz kurumlarda yapılan faaliyetleri yakından takip edebiliyor ve çözüm için çalışıyoruz. İşçilerin evden çalışmadan kaynaklanan giderlerini işverenlerden talep etmeleri gayet doğal. Fakat şu an olağanüstü bir süreçten geçtiğimizi unutmamalıyız. Maaşların tam ve gününde ödenmesi şu an yeterli bile olabilir. Bu noktada tüm sektörlerin ilerleyen zamanlarda daha kötüyeye gideceğini ve işten çıkarmaların hızla artacağı kanısındayım. Ne yazık ki bir süre sonra insanlar evden de çalışsalar maaşlarının bir kısmını da alsalar sadece işleri olduğu için memnun olacaklar.”

zım. Burada yine devlete iş düşüyor. Devlet sendikal faaliyetlerin önünü açarak bile işçilere yardım edebilir. Evden çalışan arkadaşlarımızın şimdiki sorununu çözmek için işçilerin ekstra giderleri belirlenerek destek olunmalı. Örneğin fazla kullanılan elektrik masrafı iki katı veya fazlasına çıkmış evler var. Bu masraf işveren ve

'Uzaktan çalışanlar farklı bir işleme tabi tutulamaz'

ALTINBAŞ Üniversitesi İHSBF Dekanı Prof. Dr. Berrin Ceylan Ataman Prof. Dr. Berrin Ceylan Ataman da evden çalışanlarla ilgili bir açıklama yaptı. Ataman, evden veya işyerinde çalışma arasında hukuki açıdan bir fark olmadığını söyledi. 4857 sayılı İş Yasası'na göre evden çalışma ile fiili çalışma arasında bir fark bulunmadığını belirten Ataman, “Daha açık bir ifadeyle uzaktan çalışanlar farklı bir işleme tabi tutulamaz” dedi.

Ataman, dijitalleşmenin üretim sürecine girmesiyle ortaya çıkan tele-çalışma, yarı-zamanlı çalışma, esnek saatlerde çalışma gibi uzaktan çalışma modellerinin pek çok ülkede yaygın hale geldiğini söyledi. Tümü çalışanlar için tek bir esnek çalışma biçimi olmadığını ifade eden Ataman, “Yapılan işe göre, haftada sabit bir günde tele-çalışma biri için uygun olduğunda bir diğerinin yaptığı iş için uygun olmayabiliyor. Bu çerçevede şirketler için esnek çalışma uygulamaları çalışma ye-

rinin esnekliği, çalışma süresi esnekliği ve yapılan işin esnekliği (fonksiyonel esneklik) olarak sınıflandırılabilir” dedi.

EV YA DA OFİS FARK YOK

Prof. Dr. Ataman, koronavirüs salgınıyla mücadele için hükümetlerin esnek çalışma yöntemleri arasında yer alan evden çalışmayı teşvik etmeye yöneldiğini hatırlattı. 4857 sayılı İş Yasası'na göre evden çalışma ile fiili çalışma arasında bir fark bulunmadığını belirten Ataman, “Daha açık bir ifadeyle uzaktan çalışanlar farklı bir işleme tabi tutulamaz. Prencip olarak, işverenler personeli evden çalışmaya zorlayamaz ancak istisnai dönemlerde bu tür önlemlere başvurulabilir” diye konuştu.

İŞ AKDİ AYNE DEVAM EDER

Ataman, eğitim, e-ticaret, bankacılık gibi faaliyetler uzaktan yürütülebilirken, restoran, kafe, kuaför, inşaat gibi işlerin

uzaktan yürütülemeyeceğini söyledi. “Kovid-19 salgınına karşı hükümetin aldığı önlemler çerçevesinde uygulanan evden çalışmanın bir zorunluluktan doğduğu göz ardı edilmemelidir” diyen Prof. Dr. Ataman şöyle devam etti:

“Öte yandan bugün itibarıyla çalışanın tercihinden kaynaklı olmaksızın evden çalışıyor olmak da geçici bir durumdur, pandemi kontrol altına alındığında yeniden işyerine dönüş olacaktır. Bu çerçevede uzaktan çalışmada taraflar açısından iş akdi aynen devam etmektedir.”

devlet tarafından karşılanabilir.”

'BİRİKİMİ OLMAYAN AİLELER İŞ ALMAYA MECBUR'

Gazetemize konuşan bir tekstil işçisi şu an parça başına iş yapıldığını insanların bu şekilde hayatlarını idame ettirmeye çalıştıklarını söyledi. Tekstil işçisi şunları anlattı:

“Bizim sektörde şu an makineler evlere kurulup imalat evde yapılıyor. İmalat süreci bittikten sonra ürünler işçilerden alınıp işyerinde paketlemeye götürülüyor. Bu sistemde parça başına para alınıyor. İşveren belirli sayı koyuyor bu sayının altına düşmemek gerekiyor. Aslında bu durum şu an işçi için iyi bir durum. Çünkü

bazı insanların hiçbir birikimi yok. Bu kişilerin iş almaması gibi bir seçenekleri yok. Her ayı bu ay alacakları para ile geçiriyorlar. Yine de bu durum çok uzun süremez.

“Buna örnek verecek olursak bir işçi normal şartlarda alacağı maaşın çok altında bir maaşla çalışıyor. Bir işçi evden çalışarak maksimum haftalık 400-450 TL kazanabilir bu da aylık bin 600 tl ve bin 800 lira arasında bir ücrete denk geliyor. Nasıl bir hesap yaparsanız yapın birkaç ay idare etmeye çalışacaklardır fakat tek kişinin çalıştığı bir evde bu imkansız.”

'FATURA VE ERZAK DESTEĞİ SAĞLANABİLİR'

“Ben şu an kredilere başvurdum. Fa-

turalarımı ödemiyorum, çünkü faturaları ödersem erzak temininde sıkıntı yaşayacağım. Eşim ve benim adıma ayrı ayrı başvurduğum kredilerden henüz ses çıkmadı. Eğer kredi onayları gelmezse bizi de sıkıntılar bekliyor. Krediler onaylarsa kısmen rahatlayacağız fakat bir yandan da geriye ödemesini aklımızdan çıkaramıyoruz.

“Bizim istediğimiz en azından elektrik faturalarına ve erzak ihtiyaçlarına devlet destek olabilir. Erzak ve kira bedellerine destek olunabilir. Riski göze alıp işyerlerine giden arkadaşlarımız var. İşyeri kapalı olup eve iş alamayanlarda var. Her hafta ne yiyeceğini düşünen bu arkadaşlarımızı unutmamaları gerekir.”

Cargill direnişinde 2 yılı geride bıraktı: Kazanana kadar mücadeleye devam!

ERCAN KÜÇÜK

SENDİKALI oldukları gerekçesiyle işten çıkartılan Cargill işçilerinin mücadelesi iki yılı geride bıraktı. İşe iade edilene kadar mücadeleyi sürdüreceklerini vurgulayan Cargill direnişini örgütleyen isimlerden Tekgıda-İş Sendikası Örgütlenme Uzmanı Suat Karlıkaya, koronavirüsten dolayı mücadeleye kısa bir ara verdiklerini söyledi.

ABD'li Cargill'in Bursa'daki fabrikasında sendikaya üye oldukları için işten çıkartılan işçilerin direnişi ikinci yılını doldurdu. Önce fabrika önünde direniş çadırı kuran işçiler, Cargill'in İstanbul Ataşehir'deki merkezine günlerce süren yürüyüşleriyle de mücadeledeki kararlılıklarını gösterdiler. İstanbul'da da haftalarca direnişlerini sürdüren işçiler daha sonra fabrika önündeki direniş alanlarına geri döndü. Kovid-19 salgını nedeniyle şimdilik evlerindeler ama işlerini geri almak için kararlılıkları aynı güçte...

Açtıkları işe iade davalarını kazandıklarını söyleyen Suat Karlıkaya, buna rağmen Cargill'in işbaşı yaptırmak istemediğini belirtti. Mücadeleyi kazanacaklarına inandıklarını vurgulayan Karlıkaya şunları söyledi:

“Mahkemeleri kazandık ama koronavirüsten dolayı eylem yapamıyoruz. Her şey normale döndüğünde eylemlerimize geri döneceğiz. 2 yıl önce bu yola çıkarken önümüze bir süre koymadık, prensipler koyduk. Mücadeleyi kazanacağımıza inandık. Bu mücadeleden maddi bir beklentimiz yok. Onurumuz ve uğradığımız haksızlığın te-

lafisi için yola çıktık. Tek telafisi de işe iade edilmemizdir. Cargill işbaşı yaptırmak istemiyor. Kanundaki boşluklardan yararlanarak parayla işi çözmeye çalışıyor. Ama bizi iki sene önce ne söylediysek bugün de aynı şeyleri söylüyoruz. Mücadelemiz bakidir. Ancak dünyanın bulunduğu Kovid-19 krizi önce sağlık dememizi gerektiriyor. Bu nedenle mücadeleye mecburen ara verdik. Ama mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz. Cargill yönetimine de sizler aracılığıyla sesleniyoruz: Bu işi uzatmasınlar. Tek-

gıda-İş Sendikası'nın geri adım atmak gibi bir niyeti yok. Mücadele kazanılana kadar sürecek. Bu mücadelede Uluslararası Gıda Sendikaları Birliği'nin de kararlılığı ortada. “Bu mücadele sadece 14 işçinin işe geri iade mücadelesi değil. Anayasal hakkını kullandığı için işçiler çok mağdur ediliyor. Haklarını arayanlar kapı önüne konuluyor. Bu mücadele başka mücadelelere de öncü olacak ışık yakacak bir mücadeledir. Cargill direnişiyle hem öğreniyoruz hem öğretici olmaya çalışıyoruz.”

TBB: Adli tatile gidilmesin

AYDINLIK / ANKARA

TÜRKİYE Barolar Birliği, Adalet Bakanlığı'na bir yazı göndererek adli tatile gidilmemesini veya tatilin 15 gün ile sınırlandırılmasını istedi.

Koronavirüs salgını nedeniyle alınan önlemler ortadan kalktıktan sonra adliyelerde oluşacak yoğunluk ve iş yükünün fazla olacağına dikkat çekiliyor. Türkiye Barolar Birliği, avukatların da ekonomik sıkıntı içinde bulunduğunu belirtiyor.

'MUAZZAM BİR İŞ YÜKÜ OLACAK'

TBB Başkanı Metin Feyzioğlu imzasıyla Bakanlık'a gönderilen yazıda, Kovid-19 virüsü salgını nedeniyle icra işlerinin resmen durduğu, adliyelerdeki diğer tüm işlerin en düşük seviyeye indirildiği kaydedildi ve şu satırlarla yer verildi:

“Alınması zorunlu olan bu olağanüstü

tedbirler kalktığında adliyelerimizde ve icra dairelerinde muazzam bir iş yükünün oluşacağı açıktır. Eylül ayına kadarki dönemde milli ve dini bayramlarımız da dikkate alındığında iş günlerine düşecek yoğunluğun çok fazla olacağı görülmektedir. Öte yandan yıllara sari tecrübemiz, Ramazan ayında avukatlarla gelen iş sayısında anlamlı bir düşüş olduğunu göstermektedir.

“Bütün bu sebeplerle, 20 Temmuz – 1 Eylül 2020 tarihleri arasında adli tatil uygulanması da dikkate alındığında, Mayıs ortası veya Haziran başı gibi tedbirler tedricen kaldırılabilir yargının tam kapasiteyle çalışması Eylül ayına kalacaktır.

“Önerimiz bu yıla mahsus olarak, geçici bir kanuni düzenleme yapılmak suretiyle adli tatile girilmemesidir. Eğer adli tatilde zorunluluk görülüyor ise sürenin 15 güne sınırlı olması ve tarih aralığı belirlenirken okul tatiliyle aynı aralığa denk getirilmesi düşünülmelidir.”

	6.9369 dolar ▼		7.5461 avro ▲		2485TL Cumhuriyet altını ▼		97.843 BİST - 100 ▲		12.22 faiz ▼		\$ 28.55 b. petrol ▲

Tanrı'sız ahlak anlayışı

İNSANLIK dünyaya gelip düşünmeye başladığında nereden gelip nereye gittiğini sorgulamaya başlar. İşte bu sorgulamada dinler ve felsefe yol gösterici olur.

Dinler İbrahim peygamberden itibaren tek tanrılı dinler halinde insanlık aleminin yaşamına girmiştir. Tannı peygamberler vastasıyla insanlara kitaplar göndererek emirler vermiştir. Ancak her peygambere tek kitap gönderilmesine rağmen dinler çok farklı mezhepler doğmuştur. Bu da insanlığın sürekli bir-biriyle didişmesine yol açmıştır. Tarih, farklı dinlere ve mezheplere sahip olanlar arasındaki sürekli ve kanlı savaşları yazar. Yakın tarihte ise İslam coğrafyasında bu kanlı mezhep çatışmalarını yoğun biçimde görüyoruz.

Mezhep ve din savaşları, yaşanan insanlık dramları ve doğanın zaman zaman büyük acımasızlığı insanları Tannı kavramını tartışmaya itmiştir. "Tannı'sız Ahlak Felsefesi" birçok toplumlarda yaşam biçimi olmuş ve teknoloji çağı ile birlikte dinler ve Tannı kavramı sorgulanmaya başlamıştır.

KORONA İLE YENİ DÖNEM

Korona'nın insanlığı bu denli sarsmasının ve neden olduğu acıların şu tartışmayı gündeme getireceğini düşünüyoruz.

Birinci önermemiz; Tannı yoldan çıkan insanlığı hizaya getirdi ve cezalandırdı. İnsanlık bu ceza ile kendine gelecek dünyaya sevgi, barış ve doğruluk hâkim olacak.

İkinci önermemiz; Tannı neden insanlığın bu kadar telef olmasına ve yıkıma uğramasına engel olmadı? Tannı bu işlere karışmıyor mu? Yoksa Tannı yok mu?

Ortaçağ'da veba salgını nasıl ki kişileri zayıflatırsa bugün de acaba korona din inanışlarını zayıflatır ve Tannı inancının sorgulanması yaygınlaşır mı?

Çünkü hiçbir güç Kâbe'nin kapanmasını, camilerde namaz kılınmamasını, Papa'nın yalnız başına dua etmesini sağlayamazdı. Doktorun ve ilacının duadan daha önemli olduğuna inanıyorum, diyen insanların çok olacağını düşünemedik.

Şu tartışmaya bile tanık oluyoruz. Dünya ekonomisinin dev ulus ötesi şirketlerin sahipleri olan Musevi aileler yönetiyor. Korona ile bu egemenlik sona erecek.

TANRISIZ AHLAK

Hindu, tannı ve tanrıların insanlığın acılarına çare olmamasıyla hayal kırıklığına uğramış ve Buda, tannı mezhep (Budizmi) kurmuştur.

İnsanın iyi, doğru, ahlaklı olması için Tannı'dan medet ummamasını, O'nun bize ahlaklı olmak için

ödüllü veya ceza vermesine gerek bırakmamızı başaramayız mı?

Yoksa çıkan olan ülkeler, toplumlar, bireyler dini aslından uzaklaştırıp milyarlarca insanı kandırıyor mu? Dinin tüm özü iyilik ve doğruluk emirler olduğuna göre "dini ahlaktan" uzaklaşmaya gerek yok mu? Dinlerde reform mu gerekiyor? Yoksa yozlaşan din kurumlarını tasfiye mi etmek daha doğru?

Bu soruların cevabı ilahiyatçılara, ahlakçılara, bilim adamlarına bırakıp doğru olmak için Dört Asil Hakikat ve Sekiz Katlı Yolu size hatırlatalım.

DÖRT ASIL YOL

Buda'nın aydınlanmasının kalbinde dört asil hakikat vardır.

1- Birinci hakikat; korunaklı geçen çocukluk döneminden sonra acı çekme olacaktır.

2- İkinci hakikat; bu acının bir nedeni vardır. O da "arzu" dur.

3- Üçüncü hakikat; aslında acı yoktur. Bir hal vardır. Acıdan kurtulmak için bu hali yaratan istekten çıkmak lazımdır.

4- Dördüncü hakikat; istekten çıkmak için sekiz katlı yola girmek şarttır.

SEKİZ KATLI YOL

Sekiz katlı yol, bir kişinin nirvanaya ve aydınlanmaya ulaşması için kat etmesi gereken bir dizi kurallardır.

Doğru Bakış: ön yargılardan ve hayal kırıklıklarından kurtarır.

Doğru Düşünme: hastalıklı iradedden kurtulmayı sağlar.

Doğru Konuşma: bize yalan söylemememizi telkin eder.

Doğru Eylem: barışçıl olmamızı, çalmamamızı ve öldürmememizi emreder.

Doğru Geçim: yaşamı dürüst yolla kazanmak anlamı taşır.

Doğru Çaba: cahilliği ortadan kaldırmak, kendi egolanızın üstesinden gelmek için sürekli çabayı öngörür.

Doğru Farkındalık: duygularımızın ve zihinsel hareketlerimizin farkında olmamızı ister.

Doğru Konsantrasyon: tüm varlıklarda "ışığa" odaklanmayı tavsiye eder.

YENİ BİR DÜNYA ŞART

İnsanlık sevgiyi, barışı, iyi ahlakı koronayı milit sayarak yeniden keşfetmeli.

Hangi dinle, hangi ahlak sistemi ile bunlara ulaşacaksa ulaşsın. Yeter ki akıl ve bilimin ne kadar değerli olduğunu unutmasın.

'Dolar 7 lira olunca aklımız başımıza geldi'

Türkiye'nin yıllardır uyguladığı düşük kur politikasının doğru olmadığının anlaşılmasıyla birlikte yerli ve milli üretime yönelim olduğunu anlatan iş insanı Mehmet Cirav, borçlanma ekonomisinin ülkeyi düşürdüğü duruma dikkat çekti. Cirav, 'Bir musibet bin nasihatten evladır derler, bu biraz öyle oldu. Yani 3 liralık dolar 7 lira olunca herkesin aklı başına geldi' dedi

İLYAS GÜMRÜKÇÜ
SÜLEYMAN DÖNMEZ / TRABZON

KORONAVİRÜS ile birlikte kamunun ekonomideki ağırlığı artmaya başladı. Pandemi sonrası dünyada bu nüfuzun daha da artacağına yönelik işaretler geliyor. Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, geçen günlerde yaptığı bir konuşmada, "Üretim için hazine arazilerini de işleyeceğiz" diyerek, üretim ekonomisindeki ısrarını perçinledi. Yaklaşık 20

Yıl Trabzon Ticaret Borsası Meclis Başkanlığı yapmış, Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği Fındık ve Mamulleri Sektör Komitesi Başkanı Mehmet Cirav ile süreci ve önümüzdeki dönemde gündeme gelebilecek ekonomi modelini konuştuk.

■ Salgın öncesinde de bir kriz durumu vardı. Şu anda da alınan tedbirlerin getirdiği bir duraklama var. Sürece ilişkin görüşlerin nelerdir?

Aslında kriz daha önce de vardı fakat bir nebze bastırılmıştı. Koronavirüs ortaya çıkınca bundan tabii ki bütün sektörler etkilendi. Gelişmekte olan ülkeler çok dezavantajlı. Bunlardan biri de bizim ülkemiz. Fakat bu krizin aşılması için hükümetin ciddi bir gayreti var. Bunu gözlemliyoruz. Mesela ihracatçılara stok bildirimlerine göre bir finansman sağlıyor. Çalışanlar için ayrı bir kısa çalışma süresiyle ilgili ödenek yapıyor. Türkiye'nin bütçesinin mahdut/sınırlı olduğunu, gelişmiş ülkeler gibi olmadığını ama buna rağmen bir gayretin olduğunu gözliyoruz.

İYİ Kİ KAMU BANKALARI VAR

■ Ekonomik kriz koronavirüsle patladı ama özellikle 80'li yıllardan bugüne geldiğimiz süreçte söyledi; KİT'leri özelleştirelim, tarımı yok edelim, buğdayı samanı ithal edelim... Serbest piyasa ekonomisinin sonuçları diyebilir miyiz?

Tespitleriniz doğru. Ben özelleştirmeye şahsen çok karşı değilim. Ancak ülkenin önemli kurum ve kuruluşları vardır. Bunların devletin elinde olmasında çok fayda var. Bir örnek vermek gerekirse; bu hükümetin iktidara geldiği 2000'li yıllarda devletin üç tane kamu bankası var. Bunların da özelleştirmesi gündemdediyi hatırlarsanız. Çok şükür ki olmamış. Çünkü bu geçen birkaç yıl içerisinde yaşanan ekonomik krizin bu bankalar vasıtasıyla aşıldığını ve hala piyasayı bu bankaların fonladığını görüyoruz.

MİLLİ MODELE EVRİLME BAŞLADI

Evet her şeyi ithal eder duruma geldik. Türkiye çok zengin değil ama en lüks araçların satıldığı ülke oldu. Bu hazı parayı finans sektörü sana verdiği zaman onu senin elinden almanın bir şekilde yolunu bulur. Biz aşağı yukarı 15 yıl böyle geçirdik. Çok sıcak para geldi. Türkiye'de düşünilebilir, musunuz birçok şey dövize alınır satılır hale geldi. Halbuki biz bu ülkede yaşıyoruz. Bizim paramızla işlem görmesi gerekir. Bugün hükümetin ekonomik model ve yapılanması bu ithalat olayını kısıtlamış durumda ve doğru yolda. Son bir yıldan beri bu değişen ekonomik model ülkeye daha milli, daha yerli bir model

'Dövizle yatırım anlayışı kırılmalı'

■ TÜRKİYE yeniden Cumhuriyet Devrimi rotasına mı giriyor?

Kesinlikle doğrudur. Türkiye Cumhuriyet Devrimi rotasına girmiştir. Hükümetin de bunu iyi yürüttüğünü düşünüyorum. Mutlaka bizim her şey çok üretmemiz gerekir. Bu süreçte hükümetin bütün iş dünyasını, hizmet sektörünü desteklemesi gerekir. Burada bütçe yüzde 3 açık vermiş çok önemli değil. Yüzde 10 açık versin ama hayatı çevirebilir şekilde gitsin. Devletin bütçesini her zaman düzeltme imkanı olabilir. Ama iş dünyası batmış zaman bu birçok sıkıntıyı peşinden getirir. Bu ülkede dövize kira olmaması gerekir. Bizim milli paramız var. Dolar ithalatçıya lazım başka kimseye lazım değil. Adam araba alacak dövize, ev alacak dövize böyle bir şey olabilir mi? Geçmişte çok büyük eksiklikler vardı. İşin bu kısmını düzeltirsek birçok şeyi düzelmiş oluruz

diye düşünüyorum. Doların belki toptan yasaklanması ayrı bir sıkıntı yaşatabilir ama dolarla herhangi bir kiralama vs. bunların artık olmaması lazım. Adam parası alıyor gidiyor dövize yatırıyor. Bu böyle olmaz. Bu anlayışın bir şekilde kırılması lazım.

'PERİNÇEK DOĞRU VURGULAR YAPIYOR'

Türkiye yeniden milli ekonomi anlayışına dönüyor ve bunun ülkemiz için hayırlı olduğunu düşünüyorum. Sayın Doğu Perinçek'i takip ediyorum. TV'lerle çıktığı zaman zevkle izliyorum. Hep milli vurgusu yapıyor, doğru vurgular yapıyor. Ve çok doğru yapıyor. Biz çok büyük ve önemli yerde olan bir ülkemiz her yönüyle. Bizim bunu iyi yönetmemiz gerekir. Üretmeye ihtiyacımız var.

evrilmiş durumdandır. Biz birçok ürünü üretebilecek potansiyeledeyiz ve son bir yıldır da bu hızlı bir şekilde artıyor.

FINDIK POLİTİKASI DEĞİŞTİ ÜLKE KAZANDI

Türkiye'de gerçek kur politikası uygulanmadı. Yani dövize her şeyi almak daha cazip hale geldi. Bunu sistemli olarak yaptılar aslında. Mesela Ak Parti'den ayrılmış 10-15 sene bakanlık yapmış Ali Babacan "Biz para buluruz" diyor. Hiç kimse size bedava para vermez. 1 lira verirse 2 lira alır. 3 liralık dolar 7 lira olur. Bu doğru değildir. Şimdi tarıma da çok ciddi destek veriyorlar ben fındık sektöründeyim. Biz geçen yıllarda Toprak Mahsulleri Ofisi vasıtasıyla devlet şu kadar fındık alsın kalanı şu kadar daha pahalıya satalım diye birçok raporumuz vardı, fakat yapamadık. Bir yerde tıkanırdı. Şimdi bunlar çok rahat yapıyor son 1-2 yıldan beri. Bakınız mesela bu yıl devlet 200 milyon dolarlık fındık aldı. 200 milyon dolarlık fındık aldığı için muhtemelen Türkiye'nin döviz girdisi fındıkta 3 milyar dolar olacak. 200 milyon dolarlık fındıktan da yaklaşık olarak 300 milyon TL para kazandı TMO. Dolayısıyla bu üreticinin kazanımıdır. Bunu şimdi bütün tarım ürünlerine yapıyorlar. Tarımı çok ciddi şekilde desteklemeye gayret ediyorlar.

'Bankalar gitseydi; felaket olurdu'

■ Biraz önce siz de ifade ettiniz; Ali Babacan "Parayı ben bulurum, borcu ben bulurum" diyor. Bu politika geçerli mi?

Kesinlikle değil. Buna bu milletin pirim vermemesi gerekir. Belirli bir zaman refah içerisinde yaşayabilirsiniz ama hiçbir şeyiniz olmaz, her şeyi dışarıdan alırsınız. Bir gün paranız biter size para vermezler artık hiçbir şey alamaz vaziyete gelirsiniz. Çok şükür son 1-1.5 yıldan beri Sayın Berat Albayrak'ın ve hükümetin uyguladığı daha yerli ve milli ekonomik politikayı ben destekliyorum. Mesela geçen Sağlık Bakanı'na sordular; "Yapılacak hastaneleri kim işletecek?" diye "Biz işleteceğiz" dedi. Yani bir dönüşümün olduğunu görüyoruz. Devletin önemli kurumlarda gerekliliğini düşünüyorum. Eğer şu kriz ortamında devlet bankaları da elimizden çıkması olsaydı inanılmaz Türkiye felakete gitmişti, iş dünyası batmıştı. İyi ki bunlar satılmamış.

derler bu biraz öyle oldu. Yani 3 liralık dolar 7 lira olunca herkesin aklı başına geldi diye düşünüyorum.

BAĞIMSIZ TCMB Mİ OLUR?

Bundan önceki süreci hatırlarsınız Sayın Cumhurbaşkanı'nın, Merkez Bankası (TCMB) Başkanı, o günkü ekonomiden sorumlu bakan vs. ile defalarca tartıştığını, hatta bunlara bazen bağırıp kışkırdığını; kamuoyuna böyle yansımalar olmuştu ve bu dönemde onların kalıntılarını da oralarından attılar. Bazıları kızdı işte TCMB başkanını görevden aldı diye. Çok da doğru bir şey yaptı. Olmaz öyle bir şey. Ne demek bağımsız. Türkiye Cumhuriyeti'nde bağımsız Merkez Bankası olur mu? O yüzden şimdi taşların daha yerine oturduğunu düşünüyorum. Daha milli bir ekonomi modelinin geliştiğini düşünüyorum ben.

Gümrüklerde, yerli üretimi koruyacak adım

EKONOMİ SERVİSİ

KORONAVİRÜS nedeniyle birçok sektör zora girdi. İhracatta nisanın ilk iki haftasında yüzde 40'a yakın düşüş olduğu belirlendi. Bir yandan dolar kuru da 7 TL'ye dayandı. İthalat pahalılaşsa da birçok ülke ayakta kalan sektörlerle verdiği teşviklerle ihracatı özendiriyor. Ülkede yerli üretimi bulunan birçok ürün ithal malların cazibesi ve dampingler sayesinde pazarda kolayca yer bulabiliyor. Ülkeden ithalat yoluyla beyhude döviz çıkışını önlemek istene hükümet dün bir dizi üründe gümrük vergisini artırdı.

KAPSAM GENİŞ TUTULDU

Konuya ilişkin Cumhurbaşkanı Kararı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre bazı sanayi ürünleri ile video konsolu, kamaval eşyası, golf sopası gibi eşyaların ithalatında ilave gümrük vergisi uygulanacak. Kauçuk iplikler, tutkallar, plastik plaka/levhalar, demir veya çelikten vidalar, plastik ve metal düğmeler, bazı kaynak telleri, kağıt kesme makineleri, hava perdeleri, transformatorler, redresörler, sesli işaret cihazları, kesintisiz güç kaynakları, hoparlörler, röleler, multimetreler, saatler, kronometreler, aydınlatma cihazları aksam ve parçaları, hidrolik presler, video konsolları, bayram ve kamaval eşyası, sirk eşyası, çıtçıtılar ve bunların aksamları, golf sopaları ve açık hava oyunlarına mahsus eşyaya ilave gümrük vergisi uygulanması kararlaştırıldı. Söz konusu ilave gümrük vergisi oranları ürünlere göre yüzde 5 ile yüzde 50 arasında değişecek.

ÇELİK KRİTİK ÖNEMDE

Öte yandan, başka bir Cumhurbaşkanı Kararı'yla da gelişmekte olan ülkelere tekstil ve konfeksiyon ürünleri ithalatında düşük oranda uygulanan ila-

ve gümrük vergileri diğer ülkelerin seviyesine çıkarıldı. Söz konusu düzenlemelerle yerli üreticilerin desteklenmesi ve istihdamın korunması amaçlanıyor. Bazı demir çelik ürünlerine uygulanan gümrük vergilerinin de üç ay süreyle geçici olarak artırılmasına karar verildi. Kararla, slab ve kütük, yassı hadde mamulleri, alaşımlı ürünler, profiller ve paslanmaz sac gibi demir çelik ürünlerinde uygulanan gümrük vergileri, 15 Temmuz 2020 tarihine kadar uygulanmak üzere geçici süreyle 5 puan artırıldı.

Sıcak haddelemiş sacdan soğuk haddelemiş sac ve sıcak haddelemiş sacdan dikişli boru üreten tesisler ile beyaz eşya üreticilerinin doğrudan ithalatında bu artış 2 puan olarak uygulanacak.

YAĞ FİYATI ARTMASIN DİYE...

Bununla birlikte temel gıdalarda arz güvenliği ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla ayçiçeği yağı ve tohumu ithalatında, hasat dönemine kadar uygulanmak üzere gümrük vergisi düzenlemesi yapıldı. Buna göre, hasat öncesi 1 Haziran 2020'ye kadar ham ayçiçeği yağında yüzde 30 olan gümrük vergisi yüzde 18, yağlık ayçiçeği tohumunda yüzde 13 olan gümrük vergisi yüzde 9 olarak uygulanacak. Düzenleme, temel gıdalarda arz güvenliği ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla sadece hasat dönemine kadar uygulanmak üzere yapıldı.

Bankaların elini rahatlatacak karar

BANKACILIK Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) bankaların ellerinde bulundurduğu kaynakların en etkin şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla bazı düzenlemelere gitti. Düzenlemelere ilişkin konuları BDDK Başkanı Mehmet Ali Akben, "Yeni düzenleme ile bankalar kaynaklarını daha verimli kullanacak. Reel sektör ihtiyacı olan finansmana daha rahat erişebilecek" dedi. Akben, "Bankaların asli görevi vatandaşlarımızdan ve şirketlerimizden topladıkları mevduatı kredi vererek reel ekonomiye aktarmaktır. Ancak,

bazı bankaların bu temel fonksiyonu gerçekleştirmek yerine kaynaklarını para piyasaları ve yurt dışı türev piyasalarına yönlendirmeyi tercih ettiğini, bunun neticesinde reel sektörün kredi finansmanına erişiminde zorlandığını bir süredir izliyoruz" diye konuştu. Akben'in, yaptığı açıklamada bankaların bu alana kaynaklarını önlenecek adımlar atıldığı bilgisi yer aldı. Akben, "Bu dönemde sahada gerçek anlamda bankacılık yapan bankalar müşteri sadakatini de artırıp orta-uzun vadeli karlılıklarını yükselteceklerdir" ifadelerini kullandı.

Kırsalda 228 projeye 195 milyon lira hibe

TARIM ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, IPARD-II Kırsal Kalkınma Destekleri 6. Başvuru Çağrısı 3. Grubunda destek almaya hak kazanan 228 projeye 195 milyon lira hibe verileceğini açıkladı.

Pakdemirli, yaptığı yazılı açıklamada, IPARD-II kapsamında çıkarılan 6. başvuru çağrısı 3. grup sonucunda desteklenecek projelere ilişkin değerlendirmede bulundu. Kırsaldaki üreticilerin gelirini artırmayı, yatırım ve istihdam ortamı oluşturmaya, kadın ve genç girişimcileri daha fazla destekleyerek üretimi ve kaliteyi artırmayı amaçladıklarını belirten Bakan Pakdemirli, bu kapsamda IPARD kırsal kalkınma desteklerini yatırımcılarla buluşturmaya devam ettiklerini vurguladı.

Pakdemirli, IPARD-II 6. başvuru çağrı ilanı kapsamında uygun bulunan ve onaylanan projelerin 3. grup sonuçlarının "www.tkd.gov.tr" adresinden ilan edildiğine işaret ederek, "Çiftlik faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi ve iş geliştirme sektörüyle ilgili 228 projeye toplam 195 milyon lira hibe verilecek. Bu hibe sayesinde kırsalda 340 milyon liralık yatırım yapılması hedefleniyor. Hibe almaya hak kazanan yatırımcılarla hibe sözleşme imzalama süreci de başladı" bilgisini paylaştı.

Buzağı destek ödemeleri 24 Nisan'da başlıyor

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, 2019 yılı 1. dönem buzağı desteklerinin 24 Nisan'da ödenmeye başlayacağını bildirdi. Pakdemirli, konuya ilişkin Twitter hesabından paylaşımında bulundu. 2019 yılı 1. dönem buzağı destek ödemelerinin 24 Nisan Cuma günü saat 18.00'dan sonra ödenmeye başlayacağını aktaran Pakdemirli, "701 bin 111 üreticimize 1 milyar 434 milyon liralık destek ödemesi hayırlı ve bereketli olsun" ifadesini kullandı.

gisini paylaştı.

Hibe desteği alacak projelerin içeriğine ilişkin bilgi veren Pakdemirli şunları kaydetti: "Projelerin 85'i bitkisel üretimin çeşitlendirilmesi, bitkisel ürünlerin işlenmesi ve paketlenmesi, 6'sı arıcılık ve arı ürünlerinin üretimi, işlenmesi ve paketlenmesi, 61'i zanaatkarlık ve katma değerli ürünler, 56'sı kırsal turizm ve rekreasyon faaliyetleri, 8'i kültür

balıkçılığı, 1'i makine parkı, 11'i de yenilenebilir enerji yatırımını kapsıyor."

Pakdemirli, şubat ve mart ayında açıklanan birinci ve ikinci grup sonuçlarıyla birlikte 6. çağrı döneminde sağlanacak hibe miktarının toplamda 755 milyon liraya, yatırım tutarının ise 1 milyar 340 milyon liraya ulaşacağını bildirdi.

Sizi doyurmak için tarladayız

Patates diyarı Nevşehir'de çiftçilikte ısrar eden üçüncü kuşak üretici Erol Güven'e ulaştık, 'Çiftçiye bir engel yok. Sizi doyurmak için çalışıyoruz' dedi. Eşi ve oğluyla ailecek tarlada sulama için boru döşüyorlarmış, mola sırasında telefonda sohbet ettik

FÜSUN İKİKARDEŞ

NEVŞEHİR'in patates üretim merkezi Derinkuyu ilçesi, 15 bin nüfuslu küçük bir ilçe. Ata mesleği patates üreticiliği hemen her evin geçim kaynağı. Söküm zamanı dışarıdan mevsimlik tarım işçisinin geldiği ilçede, şimdi patates ekim zamanı, bir ay sonra da fasulyeler ekilecek.

Bölgede aile işletmesi olarak üretim devam eden Erol Güven'e ulaştığımızda "yağmurlara boru döşüyorlardı..." Mahsul için en az 4 kez tarlayı süreceklermiş. "Arpayı ek-tik, su vereceğiz. Yedinci ayda çıkar inşallah. Bir ay sonra da fasulye ekeceğiz" diye özetledi sıradaki işleri.

İZİN OLMASA MAHSUL TARLADA KALIRDI

Erol Güven, ufak çapta bir aile işletmesi olduklarını, ilçede hemen her hanede tarlaya giden olduğunu söyledi ve "Mevsimlik işçiler 1-2 ay sonra, 45-60 gün içinde çapa mevsiminde gelmeye başlar" dedi. Güven'e, nakliye ve tedarik zincirinin nasıl işlediğini sorduk. "Valla biz de anormal şartlarda yapıyoruz. Başka bir ile giderken kaymakamlıktan izin almamız gerekiyordu. Şehirlerarası sıkıntı vardı. Sivas'a tohum, gübre götürecek işçi götürecek götürmüyordu, şimdi sokağa çıkma yasağından muaf oldular, rahatlarız inşallah. Mecbur yasak kalkacaktır, yoksa mahsul tarlada kalır" dedi.

Güven ailesi, bu yıl patates ile arpa ve kuru

fasulye ekiyor. Erol Güven, planını şöyle yapmış: "Patates, kuru fasulyem olacak. 70 dekar arpamız var, 40 dekar da patatesimiz olacak. 35-40 ton arpa, 15-20 ton fasulye, 200 ton kadar da patates olur inşallah..."

ALICI HAZIR PARASI DÜŞÜK

"Peki, alıcı var mı? Rahat satar mısın?" dedik. "Satış sorunumuz yok, ama bedelinde sorun var. Alıcı hazır çok şükür, bunlar günübirlik ihtiyaç olan mallar" dedi ve geçen yıl 5-7 liraya kadar çıkan patatesin öyküsünü anlattı: "Ekim biraz çok, ama fiyatı düşük bekliyoruz. Üretim bu yıl fazla olacak. Patatesin son iki ayda depodaki fiyatı çok yükseldi. Devletin engeline rağmen oldu! Oysa geçen yıl ilk hasatta 70 kuruşa patates satmıştık. Yani şöyle oluyor: Bu sene 90 kuruşa patates verdim, benden alan 1,5 liraya, o da İstanbul'a 2,5 liradan verdi. Bu yıl durum değişecek, devlet yurtdışından mal getirmezse tarla ilk etapta 1,5 lirayla başlar, 1 liraya iner ama depo sürecinde yine yükselir. Biz Türkiye olarak 4,5 milyon tüketiyoruz. 200-230 bin ton üretim fazlamız bile var."

Yine enerji, yine motorin yine gübre derdi

Erol Güven, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın tarıma destek politikasına ilişkin de bazı uyarılarda bulundu. "Fasulye tohumu dağıtacağız, dediler ama 700 kilo tohuma ihtiyacım varsa 50 kilo veriyor. Dekar başına 9 kilo tohum gider, oysa 1 kilo veriyor, yani onda bir tohum ihtiyacını karşılıyor. Mesela 'Mazotun yarısı bizden' dediler, ama verdikleri parayla tarlayı bir defa bile süremezsiniz. Mahsul için en az 4 kez sürmelisiniz" diye konuştu. Başlıca sıkıntı ise

enerji!

"En büyük sıkıntımız enerji. Faturaların en az 3 aylık gelmesi bizi kurtarır. Şu an tarımsal sulamalarda aylık fatura çıkıyor. En büyük derdimiz budur! Gübreyle akaryakıt maliyetlerinin düşmesini istiyoruz. Düşünün 2,5 liraya gübre alıyoruz. 1997'de 1 kilo patates 4 kilo gübreye eşitti. Şimdi 1 kilo gübre 2 kilo patatese eşdeğer!"

Çiftçiye elektrik desteği Erdoğan'ın kararına bağlı

AYDINLIK/ ANKARA

TARIM ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, tarımda yüksek girdilerden biri olan elektrik fiyatlarında indirim konusunda umut vermedi. Pakdemirli, yasa kapsamında belirli amaçla ilişkin olarak yürütülen desteklemelerin ancak Cumhurbaşkanlığı kararı ile olabileceğini bildirdi.

Pakdemirli, CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarımsal sulamada üreticilerin karşı karşıya kaldığı sorunların başında gelen elektrik enerjisi gideri ile ilgili yazılı soru önergesini yanıtladı.

2019 yılında alınan bir karar ile su toplama merkezlerinin, büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık işletmelerinin, etlik ve yumurta tavuk kümeslerinin, damızlık kümeslerinin ve seraların indirimli abone grubuna alındığını belirten Pakdemirli, fon, pay ve vergilerin belirlenmesinin, tüketicilerden tahsil edilmesinin ve ilgili mercilere aktarılmasının, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın görev, yetki ve sorumluluk alanı dışında kaldığını ifade etti.

YENİ BİR DÜZENLEMELER YAPMA İMKANI YOK

Pakdemirli, diğer bazı abone gruplarına göre daha düşük tarifieden elektrik almakta olan tarımsal sulama abone gruplarına özel bir düzenleme yapma olanağı olmadığını da kaydetti.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 17'nci maddesinin yedinci fıkrasında şöyle de-

niyor: "Belirli bölgelere veya belirli amaçlara yönelik olarak tüketicilerin desteklenmesi amacıyla sübvansiyon yapılması gerektiğinde, sübvansiyon fiyatlarına müdahale edilemezsin yapılır. Sübvansiyonun tutarı ile usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenir ve ilgili kurumun bütçesinden ödenir."

Bu hükme göndermede bulunan Pakdemirli, şöyle sürdürdü: "Belirli bir amaca veya faaliyete ilişkin olarak tüketicilerin desteklenmesi ancak Cumhurbaşkanlığı Kararı ile maliyetinin ilgili kurum bütçesinden ödenmesi şeklinde yapılabilir."

'ELEKTRİK FATURALARI ÜRETİCİNİN KABUSU'

Önerge sahibi Ömer Fethi Gürer ise tarım sektöründe girdi maliyetlerinin sürekli arttığına dikkat çekti. Tohum, Gübre, yem ve ilaç fiyatlarının her geçen yıl ikiye katlandığını belirten Gürer, en önemli girdi maliyetlerinin başında gelen elektrik enerjisinin, üreticinin adeta kabusu haline geldiğini ifade etti. Yeraltı kuyularından elektrik enerjisi ile çıkarılan suyun parasının, süreci içinde peşin alındığına dikkat çeken Gürer, "Bu dönemde hasat süresine kadar elektrik borcu nedeni ile sulama suyunun kesilmesine neden olacak uygulamalar yapılmasın" dedi.

BAKAN ERSOY: Turizm sezonu mayıs sonunda açılır

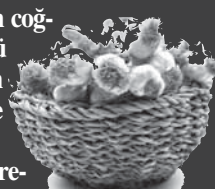
KÜLTÜR ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, "İç turizm açısından toplum disiplini devam ederse mayıs sonunda turizmin başlayacağına eminim" dedi.

Ersoy, NTV'de koronavirüse ilişkin önemli açıklamalarda bulundu. Bakan Ersoy "Gerekli önlemleri alan tesislere sertifika verilecek, faaliyete geçebilecek" dedi. Bakan Ersoy'un açıklamaları şöyle:

"Mayıs sonuna doğru normalleşme başlayabilir. Turizm personeli kısa çalışma ödeneğinden yararlandırılsın. Personel çıkarılmayacağım diyenlere İşe Devam kredisi kullanılıyor. Seyahat acenteleri için 2 yeni krediye devreye aldık. Seyahat acentelerine 50 bin liralık hızlı kredi veriliyor. 6 ay ödememiz, 36 ay vadeli olarak yapılacak."

Taşköprü sarımsağının fiyatı 55 liraya ulaştı

KASTAMONU'nun coğrafi işaret belgeli ürünü Taşköprü sarımsağının fiyatı 15 lira yükselişle 55 liraya ulaştı.

Önemli sarımsak üretim merkezlerinden Taşköprü ilçesinde şubat ve mart aylarında ekilen sarımsak, temmuz ayı başlarında hasat ediliyor. Taşköprü sarımsağında rekor 2018 ve 2019'da 25 bin ton dolayında gerçekleşirken, hasat sonrası fiyatta yaşanan artış üreticiyi sevindiriyor. Sarımsak fiyatlarında geçen ay gerçekleşen 5 liralık artışın ardından bu ay da 15 liralık bir artış oldu. Bu yükselişle ilriğine göre kilogramı 20 ila 40 lira arasında satılan sarımsak 30 ile 55 liraya kadar ulaştı.

'Kanola' Trakya'ya sarıya boyadı

TÜRKİYE'de üretilen ayçiçeğinin önemli bir bölümünü karşılayan Trakya'da, alternatif ürün olarak ekilen kanola bitkisi çiçeklenmesiyle tarlalarda süslemeye başladı.

Edirne'nin verimli topraklarını ayçiçeğinden önce sarıya boyayan kanolaya her geçen yıl daha fazla çiftçi yöneliyor. İlman geçen hava şartları nedeniyle bolca çiçek yapan kanola hem çevreyi hem de çiftçinin umudunu süslüyor.

Trakya Üniversitesi (TÜ) Bitki Islahı Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Yalçın Kaya, "Erken hasat olan kanola dünyanın önde gelen modern bitkisel yağ işleme tesislerine ve kapasitesine sahip ülkemize ayçiçeği hasadından önce ürün sağlıyor. Kışık olduğu için de ayçiçeği gibi yaz kuraklıklarında daha az etkilenebiliyor. Bölgede özellikle hem arıcılık ve hem de böcek aktivitesi açısından doğaya da ülkemiz için de son derece faydalı bir bitki" diye konuştu.

Mersin'de özel izinle hasat

MERSİN'in Silifke ilçesinde, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tedbirleri kapsamındaki sokağa çıkma kısıtlaması nedeniyle özel izinle kayısı hasadı yapıldı. Tarımsal üretimin devamlılığı için gerekli ekim-dikim, sulama-ilaclama faaliyetleri kapsamında aldıkları izinle yasaktan muaf tutulan çiftçiler, örtü altında yetiştirilen kayısıların hasadına başladı. Kabasakallı Mahallesi'nde toplanan ilk ürünler, İzmir, İstanbul ve Ankara'ya gönderilmek üzere hazırlandı. Silifke Ziraat Odası Başkanı Caffer Doygun, gazetecilere yaptığı açıklamada, ilçenin erkenci yaş sebze ve meyve üretimini öne çıktığını söyledi. Doygun, mevsim şartlarının iyi geçtiğini belirterek, "45 dönüm örtü altında 100 ton üretim bekliyoruz. Çiftçilerimize bereketli bir sezon geçirmelerini diliyoruz" dedi. Üretici Hamza Göker de izin aldıktan sonra sabahın ilk ışıklarıyla kayısıları topladıklarını, verimden memnu olduklarını kaydetti.

İstanbul Tıp Fakültesi Farmakoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Üresin:

Kovid-19 tedavisinde TÜRKİYE de seçenek çıkaracak

'Birkaç ay içinde dünyadan tedavi için bir sürü seçenek çıkacak. Türkiye'den de birkaç seçenek çıkacak. Ama şunu da bilelim, dünyada da ilacı sıfırdan geliştirmek söz konusu değil. Mevcut ilaçları yeniden konumlandırıran ya da hücreyi hedefleyen yollar olabilir'

İSTANBUL Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ali Yağız Üresin, Kovid-19'a yönelik ilaç konusunda Türkiye'den de umut vaad eden çalışmalar olduğunu söyledi. Üresin, "Birkaç ay içinde dünyadan tedavi için bir sürü seçenek çıkacak. Türkiye'den de birkaç seçenek çıkabileceğini düşünüyorum" dedi.

Sağlık Bakanı Fahrettin Koca önceki gün basın toplantısında Türkiye'nin dünyadan farklı olarak ilaçları erken dönemde uygulayarak başarı kazandığını söyledi. Prof. Dr. Ali Yağız Üresin, Türkiye'de kullanılan ilaçları ve içeriklerini anlattı.

İKİ İLAÇ İKİ COĞRAFYA

Virüsün, bakteri gibi canlı bir yapıya sahip olmadığı için öldürmeye yönelik ilaçlar olmadığını belirten Üresin şöyle konuştu: "Virüs hücreye girip orada çoğalarak, kendi bilgisini aktarıyor. Virüsün hücrede çoğalmasını engelleyecek ilaçlar var. Bunlar antiviraller ve zaten kullanılan hazır ilaçlar. Piyasada ya da piyasaya yakın oldukları için hızla Kovid-19 tedavisi için de konumlandırılabilirler. Bunların içinde daha önce kuş gribinde kullanılan bir ilaç var, AIDS-HIV tedavisinde kullanılan ikili ilaç var. SARS için geliştirilmiş ülkemize de Çin'den gelen Favipiravir var. Kovid-19'u kısmen yavaşlatmaları bekleniyor. Bir de sıtma ilacı olan hidroksiklorin var. Bu da virüsün hücre içinde çoğalmasını engelleyen bir ilaç. Ayrıca da hastalık ilerleyip virüs akciğeri tuttuğunda, bağışıklık tepkisi çok fazla ve yıkıcı oluyor. Aşırı bağışıklık yanıtını baskılamak için de tedaviler uygulanıyor. Sağlık Bakanlığının Bilim Kurulu ile birlikte oluşturduğu protokol, dünyada başka yerlerdeki uygulamalara da az çok benziyor. Batı'dan farklı olarak biz Çin ve Japonya kökenli antivirali kullanıyoruz. ABD ve Almanya'da ise Amerikan firmasının remdesivir adlı ilacı kullanılıyor. Remdesivir bu endikasyonda ruhsatsız. Favipiravir tamamen ruhsatsız. Bunları kullanmak Sağlık Bakanlığının yetki ve sorumlulukları içinde. İki ilaç da virüse etki ettikleri yer açısından birbirine çok benziyor. Bakanlık, bu ilacı getirmekte doğru olanı yaptı. Uluslararası protokollere benzer çalışmalar yürütülüyor ama bir yandan da deneyimler. Amaç hastalığın seyrini yavaşlatmak."

Ali Yağız Üresin

'Batı'nın kendine güveni sarsıldı'

Dünyada ilaçları ve yeni tedavi yollarını yakından takip eden Ali Yağız Üresin'e "ABD, ilaç ve aşıda da hakimiyeti kaybetmeye mi başlıyor" diye sorduk. Üresin yanıtladı: "Umanım olur. Batı'nın her zamanki hakimiyeti ve kendine güveni sarsıldı. İlk defa Batı bir belayı dışarıya satamadı ellerinde patladı. Yaşadığımız güvensizlik de buna dayanıyor. Batı üzerinden güven edinme alışkanlığımızla ilişkili bir durum. Bu ilaçla-

rın çoğu ebolada denenmiş, ancak bir başarı, bilgi yok. Çünkü ebola Afrika'da ve siyahılarda olan bir hastalık. Firmalar çok fazla yatırım yapmamış. Kovid-19'da öyle değil, herkes yüzlerce ilaç deniyor. ABD kendi sistemi nedeniyle salgını iyi yönetemedi. Sosyal tıbbın önemini anladık. Burada, biz Cumhuriyetin başından beri gelen geleneğin faydasını görüyoruz. ABD sarsıldı ancak FDA falan gerekli değil demek de doğru değil."

'İlacı sıfırdan geliştirmek söz konusu değil'

Prof. Dr. Ali Yağız Üresin ekibi ile Kovid-19'a karşı etkili olabilecek iki çalışmaya başlamak üzere. Üresin Türkiye'deki ve dünyadaki araştırmaları değerlendirir: "Aşı konusunda Çin ve ABD insan çalışmalarında ikinci aşamaya geçti. Hızlı aşı geliştirme teknolojisi var. Sonbahara bitmesi planlanıyor. Fakat denemelerde başarısız olma ihtimali de var. 15-20 çalışma söz konusu, bunlardan biri elbet başarılı olacak. İlaça doğrudan bu virüsü hedefleyen net bir çalışma yok. Mevcut ilaçları farklı şekilde konumlandırarak 400 klinik çalışma var. 10'u Türkiye'den... Aşı ve ilaçla ilgili çalışmalar için altyapı olması gerekiyor. Bunun alt yapısı bizde var diyemeyiz ama dünyada artık bu işler çok merkezli ilerliyor. Laboratuvar çalışması bir yerde, klinik araştırması başka yerde olabilir. Bizde de bu tür takım çalış-

maları içinde yer alma gelişti. Bilgi birikimi ve teknolojimiz yeterli düzeyde. Klinik çalışmalar geliştirmek altyapımız da var. Türkiye'de de bu çalışmalar var ve yapabiliriz de... Birkaç ay içinde dünyadan tedavi için bir sürü seçenek çıkacak. Türkiye'den de birkaç seçenek çıkabileceğini kestiriyorum. Ama şunu da bilelim, dünyada da ilacı sıfırdan geliştirmek söz konusu değil. Mevcut ilaçları yeniden konumlandırarak ya da hücreyi hedefleyen yollar olabilir. Yepyeni bir ilaç için uzun bir klinik araştırma süresi gerekiyor. Bu, kısa sürede mümkün değil. Aşıda yurtdışı ile rekabet edip oradan önce geliştirme imkanı olmayabilir ama aşıyla ilgili altyapı kurulmasını önemsiyorum. Salgından sonra da umarım daha ülkelerin ihtiyaçlarına yönelik hedefli ve başarıya daha yakın çalışmalar olur ve onlar desteklenir."

'ABD'NİN EYALETİ DEĞİLİZ'

Çin'den gelen favipiravir adlı ilacın Amerikan Gıda ve İlaç İdaresi (Food and Drug Administration-FDA) tarafından onaylı olmaması bazı çevrelerce eleştirildi. Üresin, bunun bilimsel hiçbir geçerliliği olmadığını söyledi: "Biz, ABD'nin bir eyaleti değiliz. Sağlık Bakanlığımız ve

Türkiye'nin sağlık sistemi bağımsız. Kendisine gelen verilere göre karar verir. FDA onayı arayarak hiç klinik çalışmaya yapmamış, ilaç geliştirmeyi bilmeyen insanlardır. Siz Türkiye'de ilaç geliştirip piyasaya çıkarsanız ABD de Türkiye'de onayı var mı diye bakar. Kural, çıktığı ülkenin sağlık otoritesince onaylı olmasıdır. İşin komik tarafı remdesivirin de FDA onayı yok."

Virüs proteininin aktifleşme mekanizması modellendi

TÜRK BİLİM İNSANINDAN KOVİD-19 İLAÇ ARAŞTIRMALARINA KATKI SAĞLAYACAK PROJE

İSTANBUL Teknik Üniversitesi (İTÜ) Makina Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Makina Mühendisliği Bölümü Dr. Öğretim Üyesi Mert Gür, geliştirdiği projeye yeni tip koronavirüsün (Kovid-19) insan hücrelerine bağlanmasını sağlayan proteininin "aktifleşme mekanizmasını" moleküler dinamik simülasyonları ile modelledi.

İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Müdür Yardımcılığı görevini de yürüten Gür, koronavirüsle mücadele kapsamında ABD Beyaz Saray Bilim ve Teknoloji Politikası Ofisi, ABD Enerji Bakanlığı ve IBM ortaklığı ile açılan proje çağrısına, UC Berkeley Üniversitesi aracılığıyla "Moleküler Dinamik Simülasyonları Kullanarak SARS-CoV-2 Spike Glikoproteininin Hücreye Bağlanma ve Füzyon Mekanizmasını Araştırılması" başlıklı projeye katıldı.

İTÜ Ulusal Yüksek Başarımlı Hesap Merkezinin (UHeM) öz kaynaklarını kullanarak projenin yürütücülüğünü üstlenen Gür, bu çalışmayla koronavirüsün insan hücrelerine bağlanmasını sağlayan proteininin henüz tüm detaylarıyla bilinmeyen aktifleşme mekanizmasını moleküler dinamik simülasyonları ile modelledi. Gür'ün uluslararası modelleme projesine, başvurusundan 2 gün sonra ABD'den destek geldi. 2016'da Türkiye Bilimler Akademisi'nce (TÜBA) Üstün Başarılı Genç Bilim İnsanı Ödülü'ne layık görülen Gür, bu projeye koronavirüsle mücadele kapsamında uluslararası düzeyde yapılan ilaç araştırmalarına katkı sağlamayı hedefliyor.

Mert Gür

Koronavirüsün temel olarak etrafı zarla çevrili bir kesecik olarak düşünülebileceğini ve bu kesecğin üstünde "spike proteini" denilen bir protein bulunduğunu aktaran Gür, insan hücrelerinin zarının yüzeyinde ise "ACE2" denilen bir reseptör proteininin bulunduğu, anahtarın kilide uyması ve bu sayede kapının açılması gibi, koronavirüsün spike proteininin de insan hücrelerinin ACE2 proteinine bağlandığını ve virüsün hücreye girişini sağladığını anlattı.

Mert Gür, şu bilgileri verdi: "İlk olarak, spike proteinin ACE2'ye bağlanması ile virüs insan hücrelerine tutunmuş oluyor. Tutunduktan sonra ise spike proteini mekanik hareketler gerçekleştirerek virüsün ve insan hücrelerinin zarlarını birleştirir. Zarlar birleşince, kesecğin içinin bir yere boşaltılması gibi, virüsün içinde olan genetik materyali insan hücrelerine boşaltılmaktadır. Böylece insan hücreleri enfekte olmaktadır ve hastalığa sebep olmaktadır. Spike proteinin bu karmaşık işlev mekanizması henüz tüm detayları ile bilinmemektedir. Bu ise yeni ve özgün etki mekanizmalarına sahip ilaçların geliştirilmesine engel olmaktadır. Spike proteinin işlev mekanizmasını tümüyle aydınlatılması durumunda protein işlevini durdurup hastalığa engel olabilecek özgün ve yeni ilaç tasarımları mümkün olacaktır. Bu ihtiyaç üzerine proje ekibimiz, dünyanın ileri simülasyon ve modelleme tekniklerini kullanarak spike protein çalışma mekanizmasını tüm detayları ile aydınlatma

amacıyla araştırma çalışmalarına başlamıştır."

İNSAN HÜCRESİNE TUTUNMASI ENGELLENECEK

Dr. Öğretim Üyesi Mert Gür, proje kapsamında gerçekleştirilecek simülasyonları, konunun yüksek aciliyeti ve önemi sebebiyle 3 ay içerisinde tamamlamayı hedeflediklerini dile getirerek, şunları kaydetti: "Çalışmamızla koronavirüsün insan hücrelerine bağlanmasını sağlayan proteininin henüz tüm detaylarıyla bilinmeyen aktifleşme mekanizmasını dünyada ilk defa moleküler dinamik simülasyonlarıyla modelleyip aydınlatmış. Elde ettiğimiz sonuçlarımızın en hızlı şekilde koronavirüs ilacı ve aşı çalışmalarına katkıda bulunabilmesi için uluslararası bir bilimsel dergide yayınlanmak üzere hazırladığımız makalenin yazım aşamasını tamamlamak üzereyiz."

Gür, projeye koronavirüsün insan hücrelerine enfekte etme mekanizmasını herhangi bir aşamada engelleyebilecek yöntemlerin ve ilaç etki mekanizmalarının ortaya çıkarılmasını amaçladıklarını ifade etti. Koronavirüs için mevcut birçok çalışmanın spike proteini ile ACE2 reseptörü arasındaki anahtar-kilit etkileşimini doğrudan engellemeye odaklandığına işaret eden Gür, "Fakat henüz kanıtlanmış bir başarı elde edilememiştir. Yakın zamanda bu anahtar-kilit uyumunu doğrudan engelleyebilecek etkin bir ilacın geliştirilmesinin ihtimali de bulunmaktadır. Bu yüzden virüsün insan hücrelerine bağlanmasını sağlayan spike proteininin çalışma mekanizmasını durdurabilecek alternatif yöntemlerin ve ilaç etki mekanizmalarının belirlenmesine acil ihtiyaç vardır" değerlendirmesini yaptı.

MERHABA KAMUCULUK – 25

Düşman kim, imamlar mı yoksa ABD emperyalizmi mi?

"Pembe diziyle ve yangınla programlarıyla tutlu olan cahil halk."

Bunların halkı ve milleti yoktur. Türk halkı, "göbeğini kaşır", "bidon kafalı"dır.

"Türk milleti zekidir, Türk milleti çalışkandır" diyen, Türk milletine güvenen bir Atatürkleri de yoktur.

ŞİRKETLERİ MANHATTAN BORSALARI LONDRA

Onlara Türkiye'den Kovid-19 bulaşmaz. Anadolu'daki ve Trakya'daki emekçinin nefesini paylaşmaz, soluğunu duymazlar. Ama ciğerleri Wall Street'e satılmış, yürekleri Londra borsasında çarpıyor. Şirketleri Manhattan'da, mevduat hesapları GP Morgan Chase'de, gizli hesapları Off Shore bankalarında, kumarhaneleri Las Vegas'ta, kayak pistleri Courchevel'de, çalgınlık mekanları Cote d'Azur'da, kışkıkları Kaliforniya'da, yazlıkları Kanarya adalarında...

Elleri Mehmetçiğin omuzunda, Polislin elinde değildir. Ellerini Kulp'ta odun toplamaya giden altı köylütüzün, İzmir Adliyesi kapısında şehit edilen Polisimizin, İstanbul Adliyesinde şehit edilen Savcımızın, Kayseri'de bombalanan özel harekât görevlilerimizin, Çarşı izninde sırtlarından vurulan askerlerimizin kanındadır. Bütün gayretleri F Tipi Cezaevlerindeki PKK ve FETÖ mensuplarını kurtarmak içindir.

Hal böyle olunca ABD'yi, İsrail'i ve Avrupa Birliği'ni arkalarına alıyorlar. ABD'nin piyon mevzilerinde görev yapıyorlar. Strateji ve siyasetleri Atlantik güdümlüdür. Büyük Ortadoğu Projesinin yıkıntı bekçiliğine soyunmuşlar.

Bunların bağlandığı strateji, ABD ile birlikte Tayyip Erdoğan yönetimini indirmek.

Biz ise Cumhurbaşkanından sıradan vatandaş kadar, Devletimizle ve Milletimizle hep birlikte ABD denetiminden kurtulma ve Avrasya'daki öncü konumlara yerleşerek Kemalist Devrimi tamamlama stratejisini izliyoruz.

Doğu PERİNÇEK

dogu.perincek@vatanpartisi.org.tr

İNTERNET âleminde bazı gruplar var. Kimi New York'tan, kimi Philadelphia'dan, kimi Londra'dan, kimi Lüksemburg'tan, kimi Monako'dan, kimi Nürnberg'ten atıyor tweetlerini.

Facebook'tan, Whatsapp'tan Bayburt'u, Oltu'yu, Van'ı, Üzümlü'yü, Oğuzeli'ni, Of'u, Yozgat'ı, Düzce'yi, Konya'yı, Sincan'ı, Keçiören'i, Elmalı'yı, Sarayköy'ü, Bayraklı'yı, Manisa'yı, Fatih'i, Çarşamba'yı, Çerkezköy'ü, nerede Türk milleti varsa, orayı nişan alıyorlar.

KİM BUNLAR

Bunlar, Laiklik adına İslamiyeti, imamları, din-dar halkı, Arapları düşman bellemişler. Bunların tarihinde Türklerin İslamiyeti kabul etmeleri en büyük suç. Selçuklu'dan Osmanlı'ya imparatorluk mirası ise, her türden aşağılanmayı hak ediyor.

Uluslararası düzlemde Batı Asya ve Avrasya güçlerini hedef alıyorlar. Batılı emperyalistlerin "diktatör" veya "despot" ilan ettiği **Putin, Şi Cinqing, Hamaney, Beşar Esad, Maduro** bunların kara listesinde.

Türkiye'deki Suriyeliler, Arap ülkeleri ve halkları, Rusya, İran, Suriye, Çin, hepsi düşman konumunda.

İdeolojik planda ise, baş düşmanları İslamittir. Neoliberalizmle araları pek hoş.

"Türsücü Çubuk", "Pontuşçu Trabzon", "Cemaatçı Erzurum", bunların coğrafya bilgisidir.

MİLLETSİZ HALKSIZ VE ATATÜRKSÜZLER

İğrendikleri ve aşağıladıkları insanları şöyle sıralıyorlar: "Bayburtlu imam", "İstanbul trafiğindeki şöför", "Cuma namazından çıkan amca", "Hacı Teyze, "Türbanlı baci", "Helâllik isteyen Oltulu hasta", "Şeriat diye böğüren Almanca", "Cemaatçı dernek öğretmeni", "Bir paket marmara ve bir torba kömüre satın alınan seçmen",

YABAN KAZLARI NASIL UÇAR

Değerli Kardeşimiz Süleyman Kılıç, Turnaların uçuşuna dair yazdıklarımız üzerine yaban kazlarının da niçin > şeklinde uçtuklarını yazmış, sağolsun: "Yaban kazları 'V' şeklinde uçarlar. Bilim adamları kazların neden bu şekilde uçtuklarını araştırmışlar. Araştırma sonucunda şu verilere ulaşmışlar;

"V şeklinde uçtuğunda, uçan her yaban kazı kanat çırttığında, arkasındaki kuş için onu kaldıran bir hava akımı sağlıyormuş. Böylece 'V' şeklinde bir formasyonda uçan kaz grubu, birbirlerinin kanat çırpışları sonucu ortaya çıkan hava akımını kullanarak uçuş menzillerini yüzde yetmiş oranında uzatıyorlarmış. Yani tek başına gidebilecekleri maksimum yolu grup halinde neredeyse ikiye katlıyorlarmış.

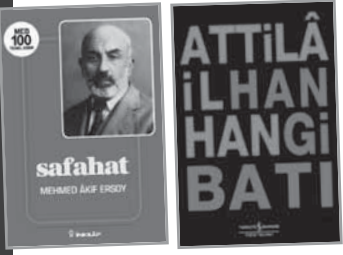
"Bir kaz, 'V' grubundan ayrıldığı anda uçmakta güçlük çekiyor. Çünkü diğer kuşların oluşturduğu hava akımının dışında kalmış oluyor. Bunun

sonucunda, genellikle gruba geri dönüyor ve yoluna grupla devam ediyor.

"'V' grubunun başında giden kaz hiç bir hava akımından yararlanamıyor. Bu yüzden diğerlerine oranla daha çabuk yoruluyor. Bu durumda yorulunca en arkaya geçiyor ve bu defa hemen arkasındaki kaz lider konumuna geçiyor. Bu değişim sürekli yapıyor; böylece her kaz, uçan grubun her noktasında yer almış ve aynı oranda yorulmuş oluyor."

KİTAPLAR

FİLM

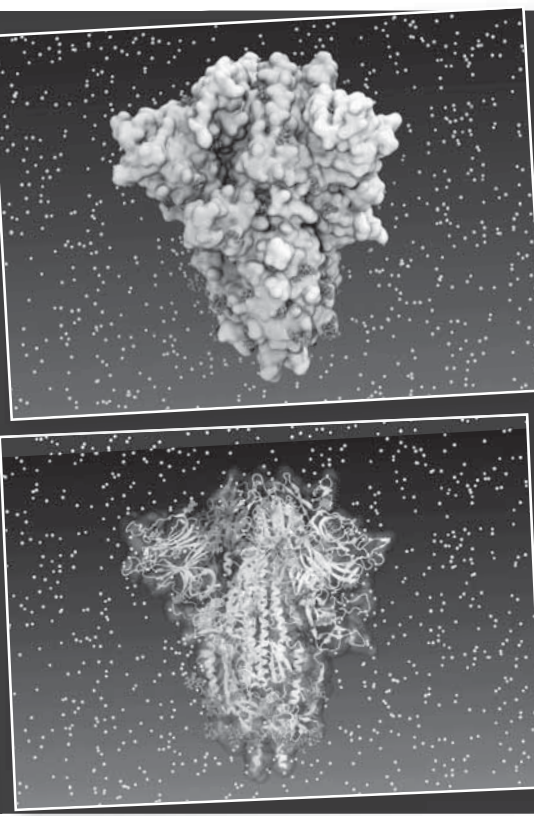
BUGÜN film önerisini Tunca Arslan'dan aldık: Japon yönetmen Masaki Kobayashi'nin "İnsan Manzaraları" (Ningen No Joken / The Human Condition) adlı bir üçlemesi var. 1959 yapımı, birbirini takip eden üç film. Toplamı 10,5 saat civarında sürüyor, biraz fazla vakit alıcı ama çok etkileyici ve gerçekçi filmler. Sosyalist bir aydının İkinci Dünya Savaşı'nda Japon ordusunda, Çin'deki bir Japon çalışma kampında ve Ruslara esir düştükten sonra yaşadıklarını anlatıyor. Kobayashi, Batı'da çok tanınmamış, Kurosawa'nın gölgesinde tutulmuş, gözmezdən gelinmiş bir yönetmen. Seyrettiğimizde, kendi adıma büyük heyecan duymuştum.

YARIN: MERHABA KAMUCULUK – 26 VAHŞİ KAPİTALİZM NE DEMEK

TÜRK BİLİM İNSANLARINA GÜVENİN GÖSTERGESİ

PROJENİN desteklenmeye karar verilmesinin 2 gün gibi olağandışı kısa bir sürede tamamlanmasının ABD'nin alternatif ilaç bağlama bölgelerinin koronavirüsle mücadeledeki yerini önemsediklerini gösterdiğini vurgulayan Mert Gür, "Hızlı destek kararında, projemizin özgün bir yöntem öner-

mesi ve halihazırda İTÜ UHeM öz kaynakları ile gerçekleştirilmiş ön çalışmalar ile sağlanabilir temele dayandırılmış olmasının son derece etkili olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca, bu desteğin Türk bilim insanlarına duydukları güvenin de göstergesi olduğunu düşünüyoruz" şeklinde konuştu.

İnsanlar evlerinde koyunlar sokakta

Sokağa çıkma kısıtlamasının ilk günü sakin geçti. Fırınlar sokak aralarında ekmek satışı yaptı. Polis ve zabıta denetimdeydi. Başkent'te sokaklar boş kalınca bir sürü, etrafında çok sayıda lüks villa ve site bulunan boş arazide otladı

HABER MERKEZ

YENİ tip koronavirüsle (Kovid-19) mücadele kapsamında sokağa çıkma kısıtlamasının başlamasıyla büyükşehirler ve Zonguldak'ya cadde ve sokaklar boş kaldı. Ana cadde ve mahallelerde uygulama yapan polis ekipleri, istisna kapsamı dışındaki vatandaşların dolaşmasına izin vermedi. Polis ekipleri, yasağın başlamasının ardından kent genelinde uygulamalarını sürdürüyor. Araçları ve sokağa çıkan vatandaşları durduran ekipler, kimlik kontrolü yapıyor. Şehirlerarası bağlantı yollarında ise trafik yoğunluğunun yok denecek kadar az olduğu gözlemlendi. Yollarda yasaktan muaf tutulan nakliye kamyonları dışında araç bulunmuyor.

Kısıtlamadan istisna tutulan fırıncılar gece boyunca yoğun mesailerine devam etti. Fırınlar, dün sabah saatlerinden itibaren ekmek dağıtımına başladı. Sokağa çıkma kısıtlamasının ilk gününde, başta sağlık çalış-

şanları olmak üzere uygulamadan muaf tutulan görevli ve çalışanlar, iş yerlerine ulaşmak için özel ya da toplu taşıma araçlarını kullandı. Sokağa çıkma kısıtlaması kapsamında polis ve zabıta ekiplerinin denetimleri devam ediyor.

Ankara'da kısıtlamadan istisna tutulan bir çiftçi ise hayvanlarını otlatmak için sürüsüyle birlikte taşıt ve insan yoğunluğunun olmaması sebebiyle Etimesgut ilçesi Bağlıca Mahallesi'ne geldi. Etrafında çok sayıda lüks villa ve site bulunan boş araziye gelen sürü, bölgedeki alanda otladı.

SEKİZ BİN 893 KİŞİYE CEZA

Öte yandan İçişleri Bakanlığı, sokağa çıkma kısıtlaması bulunan 31 il başta olmak üzere ülke genelinde, 51 bin 170 personelin katılımlıyla eş zamanlı 'Türkiye Güven Huzur Uygulaması' gerçekleştirdi. Uygulamada, sosyal mesafe kuralını ihlalden 3 bin 552 şahsa, sokağa çıkma yasağına tabi 20 yaş altı 2 bin 473 şahsa ve 65 yaş üstü 2 bin 868

şahıs olmak üzere toplam 8 bin 893 kişiye idari ve adli işlem uygulandı.

SOSYAL MESAFEYE DİKKAT EDİLDİ

Süresiz kapatılan işyerlerinin kapalı olup olmadığı, çalışma saatleri yeniden düzenlenen işyerlerinin belirlenen saatlerde faaliyet gösterip göstermediği ve kapanış saatlerine uyulup uyulmadığı, semt pazarları, marketler, fırınlar, petrol istasyonları vb. işyerlerinde 10 metrekareye bir kişi düşecek şekilde müşteri kabulü ve dışarıda sıra bekleyen vatandaşların sosyal mesafe kuralına uyup uymadığı denetlendi.

Ayrıca sokağa çıkma kısıtlaması bulunan 20 yaş altı ve 65 yaş üstü şahıslar ile kronik rahatsızlığı bulunan vatandaşların söz konusu kısıtlamaya uyumları kontrol edildi. Toplu taşıma ve ticari taksilerin yolcu kapasiteleri, plaka kısıtlamaları, araç içerisinde maske kullanımı ve diğer kurallar ile ilgili alınan önlemler denetlendi.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ:

Sağlıkta KDV yüzde 1'e düşürülmeli

AYDINLIK / ANKARA

TÜRK Dişhekimleri Birliği sağlık hizmetlerinde KDV'nin yüzde 1'e düşürülmesini ve diş hekimlerinin de finansal destek kapsamına alınmasını istedi.

Türk Dişhekimleri Birliği, bir açıklama yaparak, koronavirüs salgınında en yüksek risk gruplarının ilk sıralarında diş hekimlerinin de yer aldığına dikkat çekti. Acil vakalara müdahaleler dışında diş hekimliği hizmetlerinin kısıtlandığı hatırlatılan açıklamada, diş hekiminden laboratuvar çalışanına sektörün ekonomik krize sürüklendiği belirtildi. Açıklamada şu sayılar verildi: "12 bin 408 özel muayenehane ve 5 bini aşan özel ağız diş sağlığı merkezi ve polikliniği sahibi diş hekimleri ile buralarda görev yapan 26 bini aşkın diş hekimimi ve bir o kadar da yardımcı personel, ağız diş sağlığı laboratuvarları ve çalışanları, diş malzemeleri endüstrisi, yaşanan kriz dönemi sağlık hizmet sunucuları olarak sürdüremeyecekleri bir ekonomik ortama sürükleneceklerdir."

Açıklanan finansal destek programında diş hekimliği mesleğinin unutulduğu kaydedilen açıklamada, 100 milyar liralık ekonomik istikrar paketinin, diş hekimliği sektöründe hayal kırıklığı yarattığı belirtildi.

'FİNANSAL DESTEK SAĞLANMALI'

Açıklamada, Türk Dişhekimleri Birliği'nin önerileri şöyle sıralandı:

■ Pandemiden dolayı,

kamu ve özel sağlık kuruluşlarında acil tedaviler dışında müdahale yapılamamasından dolayı, pandemi sonrası hastaların diş tedavilerine daha kolay ulaşabilmesi amacıyla bu ülkede yaşayan herkesin yararlanacağı sağlık hizmetlerinde de KDV'nin yüzde 1'e indirilmesi gereklidir.

■ Bu süreçte sadece acil vakalara müdahale eden diş hekimliği özel sağlık kuruluşlarında elektrik, doğalgaz, su faturalarında son üç ay veri ortalamasının alınması adil değildir. Sağlık kuruluşlarında bu verilerin pandemi sonunda okunup, faturalandırılması sonradan yapılmalıdır.

■ Muayenehanelere finansal destek sağlanmalıdır.

■ Kredi borcu olan diş hekimlerinin borçlarının faizsiz yeniden yapılandırılması ve/veya devlet bankalarından altı ay ödemesiz faizsiz kredi olanakları ile finansal destek sağlanarak özel banka borçlarının kapatılması önü açılmalıdır.

'KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ KOŞULSUZ UYGULANMALI'

■ Bu zor zamanda özel sağlık kuruluşlarının çalışmaları çok azalmasına rağmen yardımcı personelin istihdamında azaltmaya gitmemek açısından kısa çalışma ödeneğinin koşulsuz uygulanması gereklidir.

■ Kısmi zamanlı maaş ödemelerinde en az 12 aylık geçmişe yönelik prim ödemesi koşulu, pandeminin ülkemizde ilk vaka olarak görüldüğü 10 Mart tarihine revize edilmelidir.

'SAĞLIKÇILAR FATURAMIZI AĞIRLAŞTIRDI' DEMİŞTİ

O VALİYE İSTİFA ÇAĞRISI

AYDINLIK / ANKARA

SAĞLIKÇILAR, "Sağlıkçılar faturamızı ağırlaştırdı" diyen Zonguldak Valisi Erdoğan Bektaş'ın istifasını istedi.

Zonguldak Valisi Erdoğan Bektaş yaptığı basın toplantısında, Zonguldak ilindeki 567 Kovid-19 hastasının 137'sinin sağlık çalışanı olduğunu belirterek, şöyle demişti: "Her türlü tedbirin alınmasına rağmen maalesef sağlıkçılarımız kendilerini koruyamadılar. Tüm arkadaşlarımızı uyardık. Bu bizim faturamızı ağırlaştıran olay oldu. Normalde sağlıkçılarımızın bize getirdiği yük olmasaydı bugün belki de geri dönüşü konuşuyor olacaktık."

'MANTIKLA AÇIKLANAMAZ'

Genel Sağlık-İş Genel Başkanı Zekiye Bacaksız, Zonguldak Valisinin sağlık çalışanlarının sağlığını korumanın kendi sorumluluğunda olduğu gerçeğini bir yana bırakarak, faturayı sağlık çalışanına kestiğini belirtti.

Sağlık çalışanlarının, gecesini gündüzüne katarak en riskli meslek grubu olarak salgınla topyekun mücadele ettiğini vurgulayan Bacaksız, şunları söyledi: "Uykusuz, yorgun, motivasyonu düşmüş, bu ortamda dahi döner sermayesi tartışma konusu edilen sağlık çalışanları, Kovid-19 salgınına maruz kalmış hastalara bizzat hizmet vermektedirler. Bu süreçte tüm idare ve idarecilerin görevi, sağlık emekçilerine destek olmak, kişisel koruyucu ekipman ihtiyaçlarını karşılamak, dinlenmelerine, doğru ve iyi beslenmelerine imkan sağlayacak şartların oluşmasını sağlamaktır. Zonguldak Valisinin kendisine sunulan istatistik rakamlara bakarak salgının sorumlusu olarak sağlık çalışanlarını göstermesi hiçbir mantıkla açıklanamaz."

'YÜK DEĞİL KAHRAMAN'

137 sağlık çalışanının koronavirüse sosyal mesafe koruyamadıkları için değil, başından

beri ifade ettikleri gibi gerekli kişisel koruyucu ekipmana ulaşamadıkları için yakalandıklarını kaydeden Bacaksız şunları söyledi: "Bu tablo; yeterli kişisel koruyucu ekipman sağlanamamasının, sağlık çalışanı açığının giderilememesinin, sağlık çalışanlarına yaygın test uygulanmamasının sonucudur. Zonguldak Valisi, 'Misafirhanede onları misafir ettik. Onlardan ücret almadık. Yemek ücreti de almadık' diyerek neyi ima etmektedir? Pandemi ile mücadelede ön cephede savaşan sağlık çalışanlarına yemek ve barınma sağlamak devlet görevidir. Bunu 'ücret almadık' diyerek lütf gibi göstermek devlet yönetimi ile bağdaşmayan bir tavrıdır. 'Kendi aralarındaki ilişkilerinde yeterli kadar dikkatli olmadıkları için hem kendilerini sıkıntıya sokuyorlar, hem bizi sıkıntıya soktular' diyen Zonguldak Valisi, 'en yüksek perdeden uyardık' diyerek de sağlık çalışanlarının itibarını zedelemektedir. Sağlık çalışanları ülkemizdeki tüm hastalara hayatlarını kaybetme riskini göze alarak hizmet üretmektedirler. Hayat kurtarmaktadırlar. Onlar bu toplumun yükü değil, bu ülkenin kahramanlarıdır. Genel Sağlık-İş olarak, kendi hayatlarını riske atarak salgınla mücadele eden sağlık çalışanlarına bu şekilde yakışıksız itihamlarda bulunan Zonguldak Valisi Erdoğan Bektaş'ı istifaya, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'yı da göreve çağırıyoruz."

Vali Bektaş, gelen tepkilerin ardından yeni bir açıklama yaparak "Açık yüreklilikle özür diliyorum" dedi. Bektaş, açıklamasında şu ifadeleri kullandı:

"17 Nisan tarihinde valilikte düzenlenen basın toplantısında ilimizle ilgili pandemi konuları konuşulmuş, olayın geldiği aşama, alınması gerekli önlemler, yapılan çalışmalar, aksayan hususlar, olayın kökenleri ve etkenler konuşulmuş, kamuoyundaki tereddütler giderilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede sağlık çalışanlarımızın kendilerini koruyamamalarından kaynaklı husus da gündeme gelmiş bu konunun çözümü için de yapılacaklar açıklanmıştır."

Zekiye Bacaksız

Erdoğan Bektaş

SMA hastası 17 aylık bebek Kovid-19'u yendi

ANTALYA'da, yeni tip koronavirüse (Kovid-19) yakalanan kas hastası bebeğin testleri, uygulanan tedaviyle negatife döndü.

Bazı şikayetleri nedeniyle Akdeniz Üniversitesi Hastanesi'ne götürülen Spinal kaslar atrofisi (SMA) hastası 17 aylık bebeğe yapılan testle Kovid-19 teşhisi konuldu. Yoğun bakıma alınan ve Sağlık Bakanlığının önerdiği tedaviler uygulanan bebeğin yapılan iki farklı testinin sonucunun negatif çıkması herkesi mutlu etti.

Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Başhekimi Prof. Dr. Bülent Aydın, 17 aylık bebeğin Türkiye'deki Kovid-19'a rastlanan en küçük hastalardan biri olduğunu söyledi. Kovid-19 tespiti sonrası bebeğe yoğun bakım takibi yapıldığını ifade eden Aydın, ilaç tedavisi de uygulandığını vurguladı. Uygulanan tedavinin yüz güldürdüğünü, son iki testin negatif çıkmasının sevindirici olduğunu belirten Aydın, "Artık yoğun bakım süreci bitemek üzere. O da klinikte takip edilecek ama altta çok ciddi başka problemler, ciddi kas hastalığı var. Zaten soluk almakta sıkıntılı. Akciğer problemleri olan bir hasta" diye konuştu.

Bebeğin boğazına yapılan işlemle ev tipi makineyle rahatlıkla nefes alabildiğine değinen Aydın, anneye yapılan Kovid-19 testinin ise negatif çıktığını bildirdi.

YENENLERİN YAŞ GRUBU DEĞİŞİYOR

İl Sağlık Müdürü Ünal Hülür de kentte 25 pandemi hastanesi olduğunu, ilk etapta 2 bin 500 civarında yatağı pandemiye ayırdıklarını anlattı. Sağlık çalışanlarının özveriyle görev yaptığını işaret eden Hülür, "83 yaşında virüsü yenen hastamız da oldu, 3 yaşında hastalığı yenip taburcu ettirmiş de. Üniversite hastanemizde 17 aylık bebekte virüse rastlandı ancak çocuğun ikincil hastalıkları var" dedi.

Notere E-Başvuru dönemi

AYDINLIK/ ANKARA

KORONAVİRÜS salgını nedeniyle vatandaşların noterlik işlemlerini yaptırırken sıra beklememesi ve daha kaliteli hizmet alabilmesi için "E-Başvuru Sistemi" başlatıldı. Türkiye Noterler Birliği tarafından yapılan duyuruya göre, vatandaşlar sistemde ilgili işleme ait detay bilgileri tanımlayarak E-Başvuru Sistemi üzerinden istediği noterliği seçebilecek. Seçilen noterlik, işlem ön hazırlıklarını yaparak randevu saatini vatandaşlara bilecek. Vatandaşlar, randevu saatinde notere giderek işlemini tamamlayabilecek.

ÜYELİK İŞLEMİ ÜCRETSİZ

TNB E-Hizmetler üyeliği işlemini noterliklerden bir kez yaptırmak yeterli olacak. Ancak üye olmadan da her seferinde kimlik bilgileri girilerek sistem kullanılabilir. Ücretsiz olan üyelik işlemi en yakın noterlikten yaptırılabilir. E-Başvuru Sisteminden, noterlikte işlemi ıslak imza ile imzalanacak şekilde randevu almak, noterlikte işlemi elektronik imza ile imzalanacak şekilde randevu almak veya noter huzuruna gelmeden işlem başvurusu yapmak şeklinde başvuru yapmak olanaklı. Başvuru işlemi sonucunda sistem tarafından bir "Başvuru Numarası" üretilcek ve başvuru sırasında belirtilen e-posta adresine başvuru numarası gönderilecek.

Halk Eğitim'de günde 200 maske üretiliyor

AYDINLIK / HATAY

HATAY'ın Arsuz ilçesinde, Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü Mimar Sinan Çok Programlı Lisesinde maske üretimi başladı. Arsuz Kaymaklığının eşgüdümünde başlayan üretimle, ilk etapta 750 maske üretildi ve ilçedeki kamu kurum ve kuruluşlarına dağıtıldı. Ancak talebin çok fazla olması nedeniyle seri üretime geçildi ve dün itibarıyla üretim 4 bin maskeye ulaştı. Kaymaklıktan yapılan açıklamada, "Günde 200 maske üretilir hale gelmiştir ve maskelerin Arsuz ilçemizdeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ve halkımıza dağıtımına geçmiştir" denildi. Kaymaklık açıklamasında, şu teşekkür notu da yer aldı: "Özveri ile çalışan usta öğretmenlerimize, öğretmenlerimize, hanımlarımıza, kursiyerlerimize ve maliyet giderlerini karşılayan iş insanları Alpağz Gübrened Sayın Haluk Alpağzın'a, Sayın Yusuf Yılmaz ve ATSIAD yönetimine, Mazman Balıklıktan Sayın Orhan Üncel'e vermiş oldukları destekten dolayı teşekkürlerimizi sunarız."

Aralık

İsmet
ÖZÇELİK

CHP'nin Özal övgüsü durduğu yere uygun!

17 Nisan. Turgut Özal'ın ölüm yıldönümüydü. Kılıçdaroğlu bir mesaj yayınladı. Özal için özetle; "Demokratik siyasi yaşama daima bağlı kalan; Devletin kurum ve kurullarını önemseyen; Devlet yönetiminde planlamaya; Liyakata önem veren; Örnek bir siyaset ve devlet adamı" dedi.

KİM BU ÖZAL?

Aradan 27 yıl geçti. Yaşı 40'ın altında olanlar pek hatırlamazlar. Bizde ölenlerin arkasından kötü konuşmaz. Orhan Veli'nin deyişiyle; "Ölünce iyi adam olunur." Ama söz konusu Türkiye olunca; İş değişir...

O GÜNLERİ YAŞADIM

Ben o günleri çok sıcak yaşadım. Özal'ı izleyen gazetecilerdendim. Emin Çölaşan'ın kitaplarında anlattığı; Birçok olayı bizzat inceledim. Kılıçdaroğlu'nun mesajını okuyunca; O günleri hatırladım. İsterseniz genç kuşaklara anlatabayım:

24 OCAK KARARLARI

Emekçi düşmanı; Kamucu Cumhuriyet ekonomisini; Tamamen yok edecek; Geldiğimiz noktadan taşlanı döşeyen. ABD dayatması; Ünlü "24 Ocak Kararları"nın mimarı.

12 EYLÜL

Bu kararlar normal süreçte yürümezdi. Ancak diktatörlükle uygulanırdı. Arkasından 12 Eylül darbesi geldi. ABD'nin "Bizim çocuklar başardı" demesi; Her şeyi anlatıyordu. 12 Eylül darbesinin asıl lideri; Evren değil, Turgut Özal'dı. Kurulan hükümette ekonomi; Daha sonra da tüm iktidar; Özal'a devredildi. Yani Kılıçdaroğlu'nun dediği gibi; Demokrasi ile alakası yoktu.

SATARIM, SATTIRMAM

1983 genel seçimleri. Akımızda kalan en önemli tartışma. ANAP kurucusu Özal: "Köprüleri, kamu kuruluşlarını satacağım." Halkçı Parti Genel Başkanı Necdet Calp: "Sattırmam!" Özal, özelleştirmenin kahramanı!

LİYAKAT

Kılıçdaroğlu; Özal'ın liyakate önem verdiğini vurguluyor.

Belli ki "prensleri" unuttu. Çoğu kaybolup gitti. Bugünkü liyakatsızlıklara yol açtı.

YOLSUZLUK

Kılıçdaroğlu'nun; Son dönemde hiç ağızdan düşürmediği; Yolsuzluklara gelince... Özal döneminde herkesin malumu. Çankaya Köşkü'ndeki aile içi kavgaları; Aileye en yakın isimlerden; Şu anda Afrika'nın en ucunda yaşayanlardan; O günlerde Köşkten çıkmayanlardan; Köşte çalışanlardan, ... dinlemiştim. Hangi birisini anlatayım.

ABD İLE İLİŞKİLER

ABD ile ilişkilerin(!) "altın" dönemi. Onlar, "kendi iktidarmız" derdi. Özal, ABD büyükelçisi ile; Mutfakta sandviç yapıp yediklerini; Ballandra ballandra anlatırdı.

TARİKATLAR

Tarikatlarla da arası çok iyiydi. Tarikatların devlete sızdığı dönem... Meşhur Kinkkale toplantısı; Valiliklerin, emniyetin ele geçirilmesi... FETÖ'ye yol verilmesi...

CHP'NİN TAVRI

"Çankaya'nın şişmanı, işçi düşmanı." "Anayasayı bir sefer delmekten bir şey olmaz". "Federasyonu tartışalım." Özal'ın anlatan cümlelerden bazıları. CHP'nin Özal övgüsü; Aslında sürpriz değil. Bugün durduğu yere uygun. Bakalım daha neler göreceğiz..!

Kumpas mağdurları da katılacak

KUMPAS Mağdurları Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (Kumpas-Der) Genel Başkanı Ahmet Tatar, TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un 23 Nisan çağrısına destek verdi. 23 Nisan'ı herkesin coşkulu kutlayacağını belirten Tatar, "Saat 21'de İstiklal Marşımızı okumak da bunlardan biridir" dedi. Kumpas-Der Genel Başkanı Ahmet Tatar, Aydınlik'a konuştu: "Tercihimiz 23

Nisan'ı en coşkulu şekilde alanlarda, cadelerde coşkulu şekilde kutlamaktır. Ancak 100'üncü yılın böyle bir pandemi dönemine denk gelmesi herkes için büyük bir şanssızlık. Böyle bir olay hiçbir şekilde Cumhuriyet sevdalılarına onu anmaktan, kutlamaktan, Atatürk'e karşı bir kez daha minnettarlıklarını sunmaktan geri durduramayacak. ■AYDINLIK/ANKARA

EMEKLİ ASKERLER, GAZİLER VE ŞEHİT AİLELERİ:

Beraber kutlayalım

AYDINLIK / ANKARA

TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un 23 Nisan çağrısına, hukukçulardan sendikalara, demokratik kitle örgütlerinden siyasi partilere, meslek örgütlerinden eğitimcilere kadar toplumun her kesiminde karşılık buldu.

Yapılan açıklamalarda, koronavirus salgını nedeniyle 23 Nisan'da bu kez evlerin balkonlarından kutlama yapılabileceği belirtildi.

Daha önce Aydınlik'a konuşan Türkiye Emekli Subaylar Derneği Genel Başkanı emekli Tuğgeneral Namık

Kemal Çalışkan ile Türkiye Emekli Astsubaylar Derneği Genel Başkanı Hamza Dürgen de, Meclis Başkanının çağrısına destek vermişti. Bu derneklere, Türkiye Muharip Gaziler Derneği ile Türkiye Harp Malulü Gaziler Şehit Dul ve Yetimleri Derneği de katıldı. Dört demek tarafından yapılan ortak duyuruda, şöyle denildi:

"Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramımızın 100'üncü yıldönümü kutlu olsun. Bayraklarımızı şimdiden hazırlayalım ve 23 Nisan 2020 saat 21'de evlerimizin balkonlarında hep birlikte kutlayalım."

Evde kal, Aydınlıksız kalma! E-Aydınlik yayında

Sokağa çıkma yasağının ardından gazetemizi internet üzerinden

okurlarımıza ulaştırdık. Şimdi içinde olduğumuz pandemi günlerinde

uygulamamızı kalıcılaştırıyoruz. Artık isteyen herkes her gün

bilgisayar, telefon, tablet gibi cihazlarından basılan gazetenin

aynısını okuyabilecek. Aydınlik'a ulaşamayan kalmayacak

ERCAN KÜÇÜK

KORONAVİRÜS tedbirleri kapsamında 30 büyükşehir ile Zonguldak'ta 18-19 Nisan tarihlerinde sokağa çıkma yasakları getirildi. Gazete bulmanın imkansız hale geldiği günlerde gazeteniz Aydınlik, e-gazete uygulamasıyla evlerinize girmeye devam edecek. Doğru bilgiye en çok ihtiyaç duyulan günlerde olduğumuzu vurgulayan Aydınlik Gazetesi Genel Müdürü Gürkan Koç, "Aydınlik'a ulaşamayan kimse kalmayacak" dedi.

Kurulduğu 1921'den itibaren birçok zorlukla karşılaşan Aydınlik, şimdi de koronavirüse karşı mücadeleye ediyor. Virüsün Türkiye'de ilk görüldüğü günlerde teknolojik altyapımızı da hazırlayarak tüm personelle evden çalışma yöntemine geçmiştik. Bilimin gerçeklerine uyarak yaptığımız haberlerle yurttaşları koronavirüse karşı doğru bilgilendiriyoruz.

Gazeteniz Aydınlik sokağa çıkmadığımız bu günlerde de Türk Milleti'ni habersiz bırakmıyor. Gazetenin tüm sayfalarını okuyabilirsiniz için, bir tık yeterli. Aydınlik'a e-abone olun, her gün gazetenizi evinizden çıkmadan okuyun. Türkiye'nin ve dünyanın her yerinde, herkes Aydınlik'ın sayfalarına ulaşabilecek. Her gün hazırlanan, matbaalarımızda basılan ve bayilerde satışa sunulan Aydınlik'a erişemeyen kalmayacak.

E-Aydınlik'a magaza.aydinlik.com.tr sitesi üzerinden abone olunuyor. Uygun gördüğünüz abonelik seçeneğinin "Alışveriş Sepeti" imlecine tıkladıktan sonra sayfanın sağ üst kısmında yer alan "Alışveriş Sepetim" bölümüne girdiği-

nizde, sistem sizi gerekli işlemler için yönlendiriyor. İşlemi tamamlayıp, e-postanıza gelen onay linkine tıkladığınızda abonelik bilgilerinizle egazete.aydinlik.com.tr adresinden "kullanıcı girişi" yapabileceksiniz. O günün gazetesi sabah saat 04.00'da sisteme yüklenmiş olacak.

ARŞİVİMİZİ DE AÇTIK

Abonelerimize arşivimizi de açıyoruz. Günlük gazetenin yanı sıra, 2011'den bu yana yayınlanmış tüm Aydınlik gazeteleri sistemde yüklü olacak. Çok kısa bir süre içinde de Aydınlik'ın 2011'den bu yana yayınladığı, başta Aydınlik Kitap Eki olmak üzere, tüm eklere erişim sağlanacak. 1 yıllık abone olan okurlar, bu arşive erişim imkanına da sahip olacaklar. Abone olduktan sonra Aydınlik Gazetesini egazete.aydinlik.com.tr internet sitesinden okuyabileceğiniz gibi, Aydınlik nüshalarının PDF dosyasını da indirebileceksiniz.

Ödemeler magaza.aydinlik.com.tr sitesindeki sistem üzerinden kredi kartı, banka kartı, havale, eft vb. ödeme seçenekleri ile yapılabilecek. Tüm dünyada geçerli olan ücretlendirme şu şe-

kilde:

1 Aylık: 75 TL, 3 Aylık: 210 TL, 6 Aylık: 400 TL, 12 aylık: 750 TL.

'AYDINLIK'A ULAŞAMAYAN KİMSE KALMAYACAK'

Aydınlik'ın bu süreçte hergün hazırlandığını vurgulayan Aydınlik Gazetesi Genel Müdürü Gürkan Koç, e-Aydınlik'la okurlarımıza ulaşmaya devam edileceğini şu sözlerle anlattı:

"Türkiye'nin ve dünyanın her yerinde, artık istisnasız herkes Aydınlik'ın sayfalarına günlük olarak ulaşabilecek. Her gün hazırladığımız, bastığımız, bayilerde satılan gazetemizin PDF dosyasına her gün erişebileceksiniz. Her krize bir çözüm ürettiğimiz gibi, salgın krizinde de bu güzel çözümü geliştirmiş bulunuyoruz. Hatta bu krizi şimdi fırsata çeviriyoruz. Aydınlik'a ulaşamayan kimse kalmayacak. Çünkü biliyoruz ki Aydınlik Gazetesi, ekmek ve su kadar önemli. Özellikle bu salgın koşullarında, doğru bilgiye erişmenin ne kadar değerli ve hatta hayat kurtarıcı olduğunu görüyoruz."

ABONE KAMPANYASI

Aydınlik'ı okurlara ulaştırmada internet sitesi ve bayi satışının yanında üçüncü yol olarak e-Aydınlik'ı da başlattıklarını belirten Aydın Okur Temsilcisi/ Aydınlik Gazetesi Genel Müdür Yardımcısı Uğurcan Yardımoğlu şunları söyledi:

"E-Aydınlik, okurlarımıza ulaşmanın yeni ve çağdaş bir yolu. Aydınlik Gazetesi, hem internet sitesi hem de bayi satışları üzerinden okurlarımıza yıllardır ulaşıyordu. Şimdi e-gazete ile buna üçüncü bir yöntem daha eklendi. Doğru haberin, nitelikli analizlerin ve Türkiye'ye rota çizen fikirlerin daha geniş kesimlerle buluşmasının önü açıldı. Bu noktada Aydınlik okurlarının bulunduğu platform olan Aydın Okur kolları svadı. Basılı gazetemizi alan bütün okurlarımız e-gazeteye de abone oluyor. Ancak bununla yetinmiyor ve yeni aboneler bulmak için bir örgütlenme kampanyası başlatıyoruz. Her Aydın Okur bir Aydın Okur daha kazanacak. Bilhassa salgın günlerinde okurlarımızın önündeki en önemli görev budur."

Kılıçdaroğlu, Özal'ı güzelledi

TEPKİ YAĞDI

VEFATININ 27. yılında mezarı başında anılan 8. Cumhurbaşkanı Turgut Özal için sosyal medya hesabından anma mesajı paylaşan Kemal Kılıçdaroğlu "Demokratik siyasi yaşama daima bağlı kalan, devletin kurum ve kurullarını önemseyen, devlet yönetiminde planlamaya ve liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamıydı. 8. Cumhurbaşkanımız Turgut Özal'ı aramızdan ayrılışının yıldönümünde, saygı ve rahmetle anıyorum" dedi. Bu ifadeler CHP tabanı ve birçok kesimden tepki aldı.

Eski CHP Grup Başkanvekili **Kemal Anadol**, Kemal Kılıçdaroğlu'nun eski CHP Genel Sekreteri Şeref Bakşık'ın ölümünde cenazeye katılmamasını ve mesaj yayınlamamasını hatırlatarak, Turgut Özal'a 'güzelleme' nedeniyle çok üzgün olduğunu belirtti.

Avukat **Ceyhan Mumcu**'da Kılıçdaroğlu'nun saydığı vasıfları Özal'da göremediğini belirterek yine sosyal medya hesabından "Turgut Özal'ı böyle hasretle anan ilk CHP Genel Başkanı! Rahmet dilemek tamam da hak etmediği sıfatları Özal'a atfetmek neden? Devletin kurumlarını önemsemek? Planlama? Liyakat? Biz bunları göremedik Özal'da. Başa gelince Özal'ı örnek alacaksınız açın Uğur Mumcu'yu tekrar okuyun" tepkisini dile getirdi.

Gazeteci **Melih Aşık** da sosyal medya hesabından "Ben zenginleri severim diyen

Özal, CHP'nin örnek alacağı bir siyasetçi miydi? Özal'ın sözde liberal politikalarıyla mücadele eden CHP'lilerin ve aydınların anısına ve emeğine saygısızlıktır bu sözler" ifadelerini kullandı.

Ekonomist-yazar **Mustafa Sönmez** de şu çıkışı yaptı: "Bahçeli gibi sorayım: Bugün şahit olduğum üzere CHP, Özal şakşaklığı ile ne yapmak istemektedir? CHP, Özal'ın 12 Eylül rejiminin kalfası olduğunu, Türkiye'yi bugünün neoliberal enkazına taşıyan, işçi düşmanı bir takunyalı olduğunu unutmus mudur? Kemal Bey ne yapmak istemektedir? CHP'li Yenimahalle Belediyesi bir kültür merkezine Turgut Özal adını vermiş. Kılıçdaroğlu da dün Özal'a methiyeler düzdü; demokratmış! Sevsinler! O Özal değil miydi, 12 Eylül'ün koyduğu siyasi yasakların kaldırılmasına hayır diye yitirir mi? Neresi demokrat? Bu CHP'ye ne diyeyim?"

CHP liderinin bu güzellmelerine bir anlam veremeyen vatandaşlar paylaşma tepki gösterdi. O tepkilerden bazıları şöyle:

Salih Çetin: Turgut Özal'ı ölüm yıldönümünde onu öve öve bitirmeyenlerin ya ciddi bir hafıza problemi olmalı, ya da Özal'ın ardında bıraktığı mirasçılar olmalı. Keza bu kadar akıllı adamın "Kör olur badem gözlü olur" sözünü unutmus olmasına inanmam.

Okay Uluer: Bu nasıl bir akıl tutulması? Turgut Özal, emperyalist Amerikancı 12

Kemal Kılıçdaroğlu @kclikdaroğlu
Demokratik siyasi yaşama daima bağlı kalan, devletin kurum ve kurullarını önemseyen, devlet yönetiminde planlamaya ve liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamıydı. 8. Cumhurbaşkanımız #TurgutÖzal'ı aramızdan ayrılışının yıldönümünde, saygı ve rahmetle anıyorum.
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

M. Melih Aşık @melihaskik
Ben zenginleri severim diyen Özal, CHP nin örnek alacağı bir siyasetçi miydi? Özal in sözde liberal politikalarıyla mücadele eden CHP lilerin ve aydınların anısına ve emeğine saygısızlıktır bu sözler...
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

Kemal Kılıçdaroğlu @kclikdaroğlu
Demokratik siyasi yaşama daima bağlı kalan, devletin kurum ve kurullarını önemseyen, devlet yönetiminde planlamaya ve liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamıydı. 8. Cumhurbaşkanımız #TurgutÖzal'ı aramızdan ayrılışının yıldönümünde, saygı ve rahmetle anıyorum.
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

M. Melih Aşık @melihaskik
Ben zenginleri severim diyen Özal, CHP nin örnek alacağı bir siyasetçi miydi? Özal in sözde liberal politikalarıyla mücadele eden CHP lilerin ve aydınların anısına ve emeğine saygısızlıktır bu sözler...
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

Kemal Kılıçdaroğlu @kclikdaroğlu
Demokratik siyasi yaşama daima bağlı kalan, devletin kurum ve kurullarını önemseyen, devlet yönetiminde planlamaya ve liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamıydı. 8. Cumhurbaşkanımız #TurgutÖzal'ı aramızdan ayrılışının yıldönümünde, saygı ve rahmetle anıyorum.
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

M. Melih Aşık @melihaskik
Ben zenginleri severim diyen Özal, CHP nin örnek alacağı bir siyasetçi miydi? Özal in sözde liberal politikalarıyla mücadele eden CHP lilerin ve aydınların anısına ve emeğine saygısızlıktır bu sözler...
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

Kemal Kılıçdaroğlu @kclikdaroğlu
Demokratik siyasi yaşama daima bağlı kalan, devletin kurum ve kurullarını önemseyen, devlet yönetiminde planlamaya ve liyakate önem veren örnek bir siyaset ve devlet adamıydı. 8. Cumhurbaşkanımız #TurgutÖzal'ı aramızdan ayrılışının yıldönümünde, saygı ve rahmetle anıyorum.
06.229 - 17 Nis 2020 - Twitter for iPhone

adamı demeyin lütfen. Hoş siz de değilsiniz bu saatten sonra...

Ulaş Çam: "Anayasayı bir defa delmekten bir şey olmaz. Benim memurum işini bilir" diyen şahıs mı?

Gonca Alpugan: Anayasayı bir kere delmekle bir şey olmayacağını belirten! Menderes'ten sonra devlet hazinesini kendi çıkarları için kullanan, daha sonra gelenlere örnek olan şahıs! Sizi esefle kınıyorum.

Yunanistan ne yapmalı?

AMİRAL

Cem
GÜRDENİZ

gurdencem@gmail.com

OSMANLI İmparatorluğu'na karşı bir ayaklanma sonucu 1830 yılında kurulduğunda başlarına bir Alman soy-lusu olan Otto isimli kral getirildi. 3 yıl önce Navarin'de demirli bulunan Osmanlı - Mısır kar-ma deniz filosunu İngiliz, Fransız ve Rus ortak donanması yalmış, İyon Denizi'nde Osmanlı de-niz gücü varlığı büyük yara almıştı. Mora'da baş-layan isyan kuzeye yayılmış ve büyük Türk kat-liamları yaşanmıştı. Ege'de Kiklat Adaları kay-bedilmiş, adaları geri alacak ve koruyacak do-nanma olmadı. 15. Yüzyılda başlayan mut-lak Türk egemenliği adalar cephesinde ilk dar-besini almıştı. Bugün Navarin Kıyısı güney ucun-daki Pylos şehrinin en güzel yerinde büyük bir anıt vardır. Üç ayrı yüzünde İngiliz, Fransız ve Rus amirallerin rölyefleri bulunur. Anıtta tek bir Yunan kahramanının adı yoktur. Kısacası Yu-nanistan'ı 19. Yüzyıl emperyalizmi kurmuştur.

KUMAR MASASINDA
KURULAN YUNANİSTAN

İşin bir de finansal yönü var. 1821 sonrası başlayan isyan sonrasında Yunanistan'ın kuru-luşuna destek için geçici Yunan Hükümetine ve-rilen 3 milyon pound civarındaki borç üzerine Londra borsasında 1824 ve 1825 yıllarında his-se senetleri çıkarılmış; bu hisseler 1830'da ta-van yapılarak İngiltere'de yeni zenginler türemiştir. Yani Yunanistan kumar masasında kurulmuş-tur. Yunanistan'a o dönem milli gelirinin yüz-de 120'si civarında borç verilmesini başka na-sıl izah edebiliriz? Verilen borcun da İngiltere'den her çeşit silah, cephane ve üniforma satın al-mak için kullanıldığını da ekleyelim. Yunanistan bu finansal kaynağı Pan Hellenizm, Ortodoks

Hristiyanlık inancı ve Türk düşmanlığı ile şe-killenen milli yüksek stratejik hedefi olan Me-gali İdea (Büyük Fikir) çerçevesinde kulland-ı ve 1830'dan günümüze kadar devam eden kumarda kazanılmış vekil bir devlet ola-rak emperyalizme hizmet etti.

TEMEL SORUNLAR

Yunanistan'ın temelde iki sorunu olduğunu değerlendiriyorum. Birincisi tarih boyunca ka-delerinin Batı tarafından şekillendirilmesine izin vermeleri. İkinciye ayakları yere basmayan, milli güce dayanmayan, gerçekçi olmayan, ha-yallere dayalı bir devlet siyasetine sahip olma-ları. Bugün her iki sorunun uzantıları ile yaşa-maya devam ediyorlar. Yunanistan'ın nüfusu yok. Ekonomisi küçük. Toprakları verimsiz. Endü-strisi yok. Hizmet sektörünün turizm ve gemi-cilik dışında ekonomiyi önemli katma değeri yok.

KURDUKLARI HAYAL
DÜNYASI

Yunanistan küçüklüğü ile ters orantılı devlet ve millet ideolojik bütünlüğe sahip. Öncelikle büt-yük bir tutku ile ırkı ve kültürel temelde MÖ 300'lerin Atina, Sparta ve Makedonya mira-sına yani Helenistik çağın günümüzdeki tem-silcileri ve demokrasinin beşiği olma ayrıcalığı-na, o nedenle de Batı değerlerinin temelini oluşturdularna; 19. Yüzyılda ortaya atılan Bizans kavramı üzerinden de Doğu Roma İmpara-torluğunun mirasçısı olduklarına inanıyorlar. Ki-sacası eski çağlarda ticaret dili olan Grekçenin konuşulduğu her yerin kendilerine ait olduğu gibi takıntılar var. Aynı takıntı Kıbrıs ve Makedon-ya için de var. Karadeniz kıyıları için de var. Di-ğer yandan göz önünde tutulması gereken bir özellikleri var. Güçlerinin çok ötesinde çok büt-yük kültürel ideolojik bütünlük ve jeopolitik he-def birliğine sahipler. Bu alanda bizden çok daha iyi durumdalar. (Türkiye'de ulusalcılık hastalık di-yebilen; Türk Milleti kavramına, Atatürk'e da-

yanamayan kitleler var.) Diğer taraftan Yuna-nistan ideolojik yapılanmada Türk düşmanlığı-nı mükemmel kullanıyor. Türkiye'de laik bir ik-tidar olduğunda yayılmacı/ışgalcı Türk; İslamist iktidar olduğunda yayılmacı/neo-Osmanlı Türk söylemleri ile her durumda Türk düşmanlığını canlı tutuyorlar. Ayasofya'da bir gün mutlaka ayın yapacaklarına inanıyorlar.

DAİMA BATI'NIN DESTEĞİ
İLE YAŞADILAR

Milli gücü zayıf olduğundan, Yunanistan yüksek ideallerine büyük güçleri kullanarak eriş-meyi iyi biliyor. 19. Yüzyıldan itibaren sanayisiz ve donanmasız tırmı imparatorluğu konumun-daki Osmanlı'ya karşı, arkalarına emperyalizmi alarak sürekli genişlediler. Denizci karaktere her zaman sahip olan Yunan yönetimleri Birin-ci İnönü Savaşına kadar doğuya doğru genişle-mesini sürdürdü. Bu süreçte asli güç unsuru do-nanmalar oldu. 1897 Türk Yunan Savaşında ka-rada büyük zafer elde ettiğimiz halde masada kay-beden ve Girit'i teslim eden taraf biz olduk. Bal-kan Savaşında Çatalca'ya kadar geldiler. İki ayda Osmanlı egemenliğindeki Ege Adalarını işgal et-tiler. Birinci Dünya Savaşının başında 1914 son-baharında Britanya Hükümetine Gelibolu Yar-madasına Kraliyet Donanması ile birlikte sal-dırmayı teklif edecek kadar ileri gittiler. Sınırları yoktu. 15 Mayıs 1919 sabahı İzmir'e çıktıklarında askerlerin ilk gün parolası "Paleologos (son Bi-zans Hanedanı)" işareti "Konstantinopolis" idi.

YUNAN GENİŞLEMESİNİ
ATATÜRK DURDURDU

Bu genişleme Küçük Asya Faciası ile 9 Ey-lül 1922 sabahı sona erdi. Mustafa Kemal Yu-nan istilacılara çok büyük bir yenilgi yaşattı. 20 Temmuz 1974 sabahı Kıbrıs'ta ikinci yenilgiyi yaşadılar. Her iki yenilgiye rağmen NATO ve AB üyeliği ile Türkiye'deki Atlantik damarı iyi kullanarak Ege'de pek çok sorun alanında em-

rivaklere dayalı bir statü yakaladılar. Hemen he-men tüm krizleri onlar başlattı ve Türkiye re-aksiyoner durumda bırakıldı. Ancak Deniz Kuvvetlerimizin olağanüstü gayretleri sayesin-de Türk siyasası başta 12 mil ve kıta sahanlığı sorunları ile Kardak Krizine müdahalede hata yapmadı. Ancak bu girişimler, sorunların hiç-birini çözmedi sadece dondurdurdu.

YUNAN EMRİVAKİLERİ
DÖNEMİ KAPANMIŞTIR

21. Yüzyıl başında Yunanistan bu kez Doğu Akdeniz gerçeği ile yüzleşmek zorunda kaldı. Doğu Akdeniz'de Türkiye'den Ege'dekine ben-zer bir siyasa bekleyen Yunanistan, jeopolitik sürprizle karşılaştı. Zira Doğu Akdeniz krizi, ke-nar kuşağın yıkılmaya yüz tuttuğu, tek kutuplu dünyanın çok kutuplu düzene evildiği ve Türk Amerikan ittifakının, Türk Amerikan krizine dön-üştüğü bir döneme denk geldi. Türkiye geri adım atmadı. Sorunu dondurmadi. Acilen Batı'dan yardım istediler. Doğrudan bir yardım gelme-di. Türkiye caydınlamadı. Kendi gücüne da-yanmayan Yunanistan'a Türkiye Cumhuriyeti 9 Eylül 1922 ve 20 Temmuz 1974'den son-ra bu kez askeri bir çatışma olmadan büyük bir yenilgi tattırdı. Zira Yunanistan 21. yüzyıl ba-sına kadar başta savunma sanayii olmak üzere endüstrileşme, ekonomik büyüme, insani ser-mayesini genişleterek milli hedeflerine erişme-di. Entrikalar, harici ittifaklar ve Batı'daki Yunan hayranlığı sayesinde hedeflerine erişti. Emper-yalizmin izin verdiği ölçüde geliştiler. Müflis ku-marbaz durumunda ülkelerini 2008 sonrası if-las ettirdiler.

DERS ALMIYORLAR

Bugün hâlâ yaşananlardan ders almış gör-ünmüyorlar. Gerek hükümet gerekse medyada Türk düşmanlığı ve aleyhtarlığı artarak de-vam ediyor. Akıl başında bilge ve akıl insanla-rın varlığı bu gürültücü çoğunluğa sesini duyur-

ramıyor. Hâlâ Ege ve Doğu Akdeniz'in evsahibi olduklarına inanıyorlar. Bir türlü Türkiye'nin De-niz Kuvvetleri boyutunda ileri seviyede deniz-cileştirmeye, milli güce dayalı bir donanmaya sa-hip olduğuna inanamıyorlar. İnanmak istemi-yorlar. Kovid-19 krizinde bile bu gücün nere-deyse 3000 denizci ile 1,5 aydır önemli bir güç-le denizde varlık gösterdiğini; tersanelerimizde TCG Anadolu başta olmak üzere tüm yeni gemi inşa projelerinin aksamadan devam ettiğini gör-mek istemiyorlar.

YUNANİSTAN NE YAPMALI?

Bu sorunun tek ve basit bir cevabı var. Yu-nanistan işerde kendi geçmişinin hayal dün-yasında yaşayabilir. Sonsuz fanteziler kurabilir. Ama bunu dışarıya Ege'ye, Akdeniz'e, Kara-deniz'e Türkiye'nin egemenlik ve kılar alanla-rına taşımamalıdır. Haddini bilmelidir. Donan-masız Osmanlı'nın hatalarını Mustafa Kemal Ata-türk'ün kurduğu Cumhuriyet asla tekrarlamaz. Cumhuriyet hakkı olan Mavi Vatanın bir dam-lasının kaybına izin vermez. Artık Ege'deki kro-nik sorunların çözümü için masaya oturmanın vakti gelmiştir. Zira her kronik hastalığın mut-laka terminal bir safhası vardır. Bu safhaya gel-medden 400 yıl birlikte yaşamış iki millet bir ara-ya gelecek sorunları barış içinde halletmelidir.

KİTAP TAVSİYESİ:

Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanı, 27 Kasım 2019 Türk Libya Deniz Sınır Mutabakat Muh-trasının Mırmır Tüzamir Cihat Yayıncı'nın Türk Tarih Kurumundan çıkan "Yunanistan Ta-lepleri-Ege Sorunu (Soru ve Cevaplar)" isimli kitabı bu makalede bahse konu Ege Sor-unununa akıcı, analitik ve bütüncül yaklaşımla ışık tutmakta, çok önemli tavsiyeler sunmaktadır. Baş-ta Hükümet olmak üzere akademisyenler ve ko-nuyla meraklılar için son derece önemli bir do-kümandır. Deniz Hukuku külliyatımıza kazandırdığı bu yeni eser için Amirallik Yayıncı'ya kutluyorum.

Refakatsiz mülteci çocuklar Avrupa'ya gönderiliyor

YUNAN adalarındaki mülteci kamplarından toplam bin 600 refakatsiz sığınmacı çocuğun alınması konusunda uzlaşıya va-ran Avrupa ülkeleri ilk sığınmacıları kabul etmeye başladı. Bu çerçevede kamplardan tahliye edilen 12 çocuk dört gün önce Lüksemburg'a 50 çocuk da dün de Almanya'ya gönderildi. Mart ayı başında varılan uzlaşma çerçevesinde İsviçre'nin yanı sıra AB ülkelerinden Belçika, Bulgaristan, Fransa, Hırvatistan, Finlandiya, Almanya, İrlanda, Portekiz, Lüksemburg ve Litvanya toplam bin 600 sığınmacı çocuk ve genci alma taahhüdünde bulunmuştu. Refakatsiz çocukların Avrupa'ya getirilme sü-recinin koordinasyonunu AB Komisyonu üstleniyor. Çocukların

yeniden yerleştirme sürecinde ise söz konusu ülkelere Birleş-miş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNCHR), Uluslar-arası Göç Örgütü (IOM) ve Avrupa Birliği'ne bağlı Avrupa İlti-ca Destek Birimi (EASO) destek verecek.

Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas Almanya'nın önü-müzdeki haftalarda toplam 350 ila 500 refakatsiz çocuk sı-ğınmacıyı ülkeye getireceğini açıklamıştı. Geçen hafta, RTL ve n-tv'ye konuşan Maas, "Şu an için yalnızca Lüksemburg ve Al-manya'nın bu çocukları almaya hazır olduğunu" belirterek, di-ğer ülkeleri daha fazla bekleyemeyeceklerini ve mülteci çocukları almaya başlayacaklarını" söylemişti.

KUZEY IRAK YÖNETİMİ'NDEN PKK'YA:

Gidin sorununuzu
Türkiye ile çözün

HABER MERKEZİ

IRAK'ta Mesut Barzani liderli-ğindeki Kürdistan Demokrat Partisi (KDP), PKK'nın bölge-deki varlığı nedeniyle Kuzey Irak Bölgesel Yönetimi vatandaşlarının ağır bedeller ödediğini hatırlattı. KDP, yeni tip koronavirüsle müca-dele kapsamında Peşmerge güçle-rinin Kandil'e yakın 'Zine Warte' böl-gesine konuşlandırılması ve PKK'nın buna tepki göstererek kendilerine ağır ithamlarda bulunması üzerine yazılı açıklama yaptı. KDP Polit-bürosu tarafından yapılan yazılı açıklamada, PKK'nın önceki yıllar ve şimdi ortaya koyduğu tutumun bölgede çatışma çıkarmaya yönelik olduğu, Kuzey Irak halkının haya-tı, geleceği, güvenliği, egemenliği ile kurumlarına saygı göstermediği kaydedildi.

Açıklamada şu ifadelerle yer ve-rildi: "Zine Warte'ye yerleştirilen Peşmerge Kuzey Irak Bölgesi Hükümeti Peşmerge Bakanlığı'na bağlı olduğunun altını çizmek isti-yoruz. Söz konusu güç koronavirüs salgını önlemleri kapsamında hü-kümet tarafından çıkarılan kararlar çerçevesinde ve Peşmerge Baka-nı'nın talimatlarıyla bölgeye yer-leştirilmişlerdir. Bölgedeki Peş-merge KDP Peşmergesi değil Kürdistan Bölgesi Peşmerge Ba-kanlığı'na bağlı güçleridir. Onlar Kürdistan halkının çıkarlarını ko-rumak için verilen kararları uygu-luyorlar. Kürdistan Demokrat Par-tisi her zaman Kürt siyasi parti ve ör-gütlerinin mücadelesine saygı duym-uş, Kürt halkının siyasi ve mede-ni haklarını desteklemiştir."

"PKK, istediği yere güç gönde-rerek Kürdistan Bölgesi'nin içişle-rine karışması sıradan bir adım olarak görüyor ancak Kürdistan Bölgesi Hükümeti'nin kendi top-

BM Kerkük için
harekete geçiyor

BİRLEŞMİŞ Milletler Irak Yardım Misyonu (UNAMI), Kerkük'ün yeniden in-şası için bir kampanya başlattı. UNAMI'den yapılan açıklamaya göre, Uluslararası Göç Örgütü (IOM) ve Japonya hükümetinin işbirliğiyle, Kerkük'te IŞİD saldırılarında zarar gören bölgelerin yeniden inşası için harekete geçiliyor. Açıklamada, Kerkük'teki çatışmalarda zarar gören 10 bin evin onarılacağı be-lirtilti. UNAMI ayrıca, koronavirüs salgınıyla mücadele ve göçzedelerin evleri-ne dönelimeleri için de yardımların yapıldığını kaydetti. Japonya yönetimi daha önce Irak'a yardım çerçevesinde 41 milyon dolarlık bir paket açıklamıştı.

rakları üstünde kendi yetkilerini kullanmasını anormalmış gibi gö-rüyor. Biz bu yaklaşımı şaşkınlıkla ta-kip ediyoruz. Maalesef PKK'nın şimdi ve geçmişte de Kürdistan Bölgesi'ne yönelik davranışlarını satışıcı ve haylazca nitelendiriyor, hiçbir şekilde Kürdistan Bölge-si'nin kurum ve kuruluşlarına, em-niyet ve vatandaşların huzuruna saygı duymadığını belirtmek isteriz."

"PKK'nın davranışları nedeni-yle Kürdistan Bölgesi'ndeki binlerce köyde yaşam normale dönemedi, binlere vatandaşın yaşamına engel olmuştur. Kürdistan Bölgesi halkı PKK yüzünden büyük maddi ve in-sani bedeller ödemmiştir. KDP ve Kürdistan Bölgesi'nin hoşgörü an-

layışı nedeniyle bugüne kadar PKK'nın sınırları aşan davranışlarına karşı müsamaha gösterilmiştir.

'SORUNLARINI TÜRKİYE
İLE ÇÖZÜNLER'

"PKK'nın başındakiler, Kür-distan halkının bu tutumunu tak-dir ederek Kürdistan Bölgesi'nin durumunu göz önünde bulundur-malıydı. En azından yıllardır Kür-distan Bölgesi'nde PKK'nın varlığı kabul eden vatandaşlara ve ku-rumlara saygı göstermeliydi. PKK, Türkiye ile çatışma ve savaş içeri-sinde. Dolayısıyla bize satışıp Kür-distan topraklarında problem ya-ratacaklarına gidip sorunlarını Tür-kiye ile halletsin."

Erbil yönetimi yeni tip koronavirüsle mücadele kapsamında Peşmerge güçlerini Kandil'e yakın 'Zine Warte' bölgesine konuşlandırdı. PKK'nın buna tepki göstermesi üzerine açıklama yapan Erbil yönetimi PKK'nın Kuzey Irak vatandaşlarına çok ağır bedeller ödediğini söyledi ve ekledi: Gidin sorununuzu Türkiye ile halledin

Libya'da hükümet güçleri
Terhune için operasyon başlattı

LIBYA'daki hükümet güçleri, başkent Trablus'un gü-neydoğusundaki Terhune kentini geri almak için ülke-nin doğusundaki gayri meşru silahlı güçlerin lideri Ha-life Hafter milislerine karşı operasyon başlattı. Libya'nın Birleşmiş Milletler nezdindeki meşru temsilcisi Ulusal Mutabakat Hükümeti'ne (UMH) bağlı güçlerin, başkent Trablus'un 65 kilometre güneydoğusundaki Terhune ken-tini geri almak için Hafter milislerine karşı operasyon baş-lattığı bildirildi. UMH'ye bağlı isminin gizli kalmasını is-teyen askeri bir kaynak, Hafter milislerinin başkente yö-nelik saldırılarında merkez olarak kullandıkları Terhune kentine birden fazla cepheden operasyon başlattıklarını duyurdu. Hükümet güçlerinin, Hafter milislerini başkente yönelik saldırılarında hareket ve lojistik merkezleri ola-rak kullandıkları Giryen kentinden Haziran 2019'da çı-karmalarının ardından, Terhune, Hafter milislerinin top-lanma ve ikmal noktası olarak öne çıkmıştı.

VATİYYE ÜSSÜ'NE OPERASYON

Öte yandan Libya hükümeti sözcüsü Muhammed Ku-nunu, Öfke Volkanı Operasyonu Medya Merkezi'ne ya-ptığı açıklamada, Hafter milislerinin kontrol ettiği Vati-yye Hava Üssü'ne bir hava saldırısı düzenlendiğini du-

Afrin'de bomba yüklü
araçla terör saldırısı

SURİYE'nin kuzeyindeki Afrin ilçesinde ara-ca yerleştirilen bombanın infilak etmesi sonucu 3 sivil yaralandı. Terör saldırısında ilk belirle-melere göre 3 sivil yaralandı. Patlama sonucu çevrede hasar oluştu. Olay yerinde inceleme-lerde bulunan yerel güvenlik güçleri, saldırının terör örgütü YPG/PKK tarafından düzenlen-diği ihtimali üzerinde duruyor. Afrin'in gü-neydoğusundaki Tel Rifat'ı işgal eden terör ör-gütü YPG/PKK, sık sık Afrin, Azez, Bab ve Ce-rablus bölgelerini hedef alıyor.

yardu. Hafter milislerinin Trablus'taki sivil yerleşim bölgelerini yoğun bombardi-mana tabi tutmasının ardından kentin batısındaki dar-beci milislere ait mevkilere söz konusu saldırıların ger-çekleştirildiği kaydedildi. BM, dünyayı etkisi altına alan yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle Libya'da savaşı taraflara 22 Mart'ta "insani ateşkes" önerisin-de bulunmuştu. UMH öneriyi kabul etmiş, Hafter tarafı da çağırışı kabul ettiğini duyurmuş fakat dakikalar için-de Trablus'a roketli saldırı gerçekleştirmişti.

Libya'da ilk Kovid-19 vakasının 23 Mart'ta tespit edil-mesinden bir gün sonra Hafter milisleri, başkent Trab-lus'un yerleşim bölgelerine son dönemdeki en yoğun saldırılarından birini gerçekleştirmişti. UMH askeri bir-likleri 25 Mart'tan itibaren "sivillerin hayatını korumak için" savunma pozisyonundan saldırı pozisyonuna ge-çtiklerini ve "Barış Fırtınası Operasyonu"nu başlattık-larını açıklamıştı. Hükümet güçleri, 13 Nisan'da ülke-nin batısındaki 8 yerleşim yerinden Hafter milislerini çıkartarak, yaklaşık 3 bin kilometre karelik alanı mi-lislerden temizlediklerini duyurmuştu.

çengel

Resimdeki aktiris	Ceper	Bir kümes hayvanı	Bağışlama	İranda bir göl	Bir yerin ile-ri gelenleri	Anı beyi	Tanrıca	"İrmak" (aktiris)	Bilim, teknik	Kumtaşı
Bilgiçlik taslayan	Deniz kıyısı	Som	Gizli yer	Akıl	Riayet etmek					Güreşte bir oyun
						Bir kadın şarkıcı				
						Hollanda plakası				
Alçak gönüllük				Izmir'in eski adı			Bir gemi halkası			
Gıysi				Bir cetvel			Günter Grass romanı			
			Briçte sanzatu	Yapımevi						"Ünel" (aktör)
			Parasal	Litre (kısa)						
Hacim			Teller, lifler			Gerçek		Niyobyum simgesi		
			Döşek					Üye		
Edebiyat (kısa)		Ortaya çıkarılmış		Sessiz, uslu		Kesici araç kabı	Sinemanın kasipleri olan kardeşler	İsyancı		
Merkep		Bir tür uydu alıcısı					Buyruk			
				"Jet ..." (aktör)		Sadist				
				Manganın simgesi		Tahsil görme				
Dul kadınlar									Onur, öz saygı	
Eksin										
			Bir Batı şiiri türü					Vilayet		
								İsviçre'de bir ırmak		
Siyah kuşak dereceleri			Tavla'da bir sayı							Bir hayvan
Bizmutun simgesi			İtalya'da bir kent							
		Belirti	Bir Japon tiyatrosu		Şu anda, henüz			Organ, uzuv		
			Koyak					Saf, halis		
Artvin'in eski adı										
Bir sıvıdaki alkol derecesi	Küçük kilise			Bayındır	Bir yumurta yemeği	Askerlikte yürü komutu	Uğursuz şey			Bir tür balık otlası
	San Marino plakası			Antalya'nın bir ilçesi			Alışveriş			
			Sımyada kursun			Bir müzik türü		Isınım dozu birimi	İnce urgan	
			Söz yitimi			İsimler				
Asya'da bir ada ülkesi					Asker			Temel, esas		
Divit					Başarısız kimse			Temiz		
		Akdenizde bir ada		Asırı gerginlik			Bozkır		Asamasız asker	
		Kabaca "işte burada"		Dilsiz			Bir meyve			
Bir soru eki	Uzaklık anlatan sözcük		Ağaçlıklı yol			Tayin		Fas'ın plakası	Bir nota	
	Sahip		Su			Yeterli olmayan		Vilayet	Lityumun simgesi	
		Hekimlikte ustalık, uzlúk					Boyun eğen			
								Hizip		
Düz duruma getirilmiş						Yok etme, giderme		Bir peygamber		

sudoku

			3					5
2	4	7	1				6	
			2	8	7			
						4	6	
		1	7	3	6			
3	9							
					8	7	3	2
1	9							
			6		2			

			8		2			
5	3	1						
						3	7	6
			1					
7	2	9				4		
4					9	2	6	3
				5	7	9		
8		7						
4			9		3		1	

	5	7						
			4	9				6
						1		3
				8	7		9	
6		4	3				8	
1				2				
	8			3	5			
			8	2	9			
	3	9				6		

ÇÖZÜMLER

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

- İntizar-Lima. 2. Neolitik-Zer. 3. Ton-Bacanak. 4. İnisiyatif. 5. Led-Taziye. 6. Alayış-Maya. 7. Lota-Alameti. 8. Doha-Or-Tık. 9. Da-Anorak-Ra. 10. Otak-Nazım. 11. Naz-Lüp-Me. 12. Ebabil-Leb. 13. Ta-İtelemek. 14. İni-İrin-Lot. 15. Misak-Farazi. YUKARIDAN AŞAĞIYA 1. İntihal-Denetim. 2. Neon-Loda-Abani. 3. Tonilato-Oza-İs. 4. İl-Seyahat-Bi. 5. Zibidi-Analitik. 6. Atay-Şa-Oküler. 7. Ricat-Lor-Lif. 8. Katamaran-Lena. 9. Nizam-Kasem. 10. İzafiyet-Bela. 11. Mek-Yatırım-Koz. 12. Ar-Fe-İkamet-Ti.

kare bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												
14												
15												

soldan sağa

1. Beddua, ilenme - Peru'nun başkenti. 2. Milattan 5000-2500 yıl öncelerine kadar giden mezolitik ile maden devri arasında dördüncü devir - Altın. 3. Bir balık türü - Kız kardeşlerle evli olan erkeklerin birbirine göre adı. 4. Öncecilik. 5. "... Zeppelin" (hard rock müzik grubu) - Başsağlığı dileme. 6. Gösteriş - Dişi deve. 7. Tatlı sularda yaşayan bir balık türü - "... farika" (marka). 8. Katar'ın başkenti - Müstahkem yer - İnce ve küçük bir nesne ile sert bir yere vurulduğunda çıkan ses. 9. Rusçada evet - Su geçirmez bir üstlük - Arjan-tin'in plaka işareti. 10. Büyük ve süslü cadır - "... Hikmet" (şair). 11. Cilve - Emeksiz, bedava elde edilen şey - Kuzu sesi. 12. Dağ kırlangıcı - Dudak. 13. Uzaklık anlatan sözcük - Sürekli olarak itmek. 14. Kayınbirader - Cerahat - İMKB'de bin hisseye verilen ad. 15. Antlaşma - Tahmini, sanal.

yukarıdan aşağıya

1. Başkasının olan bir yapıtı kendi yapıtı gibi gösterme, aşırma - Murakabe, kontrol. 2. Aydınlatma araçlarında kullanılan bir gaz - Küme, yığın - İpekten, sarımtırak dallı nakışlarla işlenmiş bir çeşit beyaz bez. 3. Gemilerin alabileceği yükü anlatmak için kullanılan bir tona eşit birim - Voznesens-ki'nin bir şiir kitabı - Duman kırı. 4. Vilayet - Gezi - Bizmutun simgesi. 5. Güllünc biçimde kısa ve dar giyinen kimse - Çözümlemeli. 6. "Oğuz ..." (yazar) - Sporcu alkış ünlemi - Bir dürbünün, bir mikroskobun, göz tarafına konmuş olan ve objektifin oluşturduğu görüntüyü incelemeye yarayan optik sistem. 7. Geri çekilme - Bir peynir türü - Doku teli. 8. Bir tür gezi teknesi - Rusya'da bir ırmak. 9. Düzen - Ant içme. 10. Görecelik - İçinden çıkılması güç ve sakıncalı durum. 11. Bir mastar ekie - Plasman - Çeviz. 12. Hicap - Demirin simgesi - Bir yerde oturma - Titanın simgesi.

8	1	3	4	6	9	2	5	7
2	4	7	1	5	3	6	8	9
9	5	6	2	8	7	3	1	4
7	2	5	8	9	1	4	6	3
4	8	1	7	3	6	9	2	5
6	3	9	5	2	4	1	7	8
5	6	4	9	1	8	7	3	2
1	9	2	3	7	5	8	4	6
3	7	8	6	4	2	5	9	1

H	D	K	A	U	E	A	T	G
M	A	L	U	M	A	T	F	U
L	T	E	V	A	Z	U	S	M
L	B	A	S	N	T	I	M	A
C	I	R	I	M	E	L	Y	A
E	D	F	A	Ş	T	E	K	K
E	Ş	E	K	L	I	E	L	E
E	R	A	M	I	L	O	K	U
A	N	Y	O	N	T	E	M	I
D	A	N	Ş	E	I	T	R	A
B	L	I	V	A	N	E	H	A
L	Ş	A	P	E	L	A	O	A
G	R	A	D	O	A	A	B	A
G	S	R	I	L	A	N	K	A
A	M	E	I	F	S	T	R	E
M	T	A	A	L	E	A	T	A
M	I	H	A	Z	A	K	A	T
M	S	T	A	B	I	L	I	Z

Hazırlayan: İlker Mumcuoğlu / mumcuogluliker@gmail.com

TV YAYIN AKIŞI	Cem TV	KANAL B	h	CNN TÜRK	NTV	FOX	TLC	ULUSAL KANAL BUGÜN www.ulusal.com.tr f ulusal Kanal i ulusal Kanal t ulusal Kanal + ulusal Kanal
07:30 Çizgi Film 08:10 Western Film Kuşağı 10:00 Yaşamın İçinden (canlı) 11:30 Klip Saati 12:00 Reçete (canlı) 13:30 Kadınların Yarımlı (canlı) 14:30 Belgesel 15:00 İzzettin Önder Özel Yayın (tekrar) 18:30 Haftasonu Haber 19:30 Belgesel 20:30 Tarih'in Rehberi 21:30 Cabirle Gündem (canlı) 23:00 Reçete (tekrar)	06:30 Yurdun Sesi 08:00 Hafta Sonu 10:00 Başkent'te Sağlık 12:30 Haber 14:00 Video Kolik 14:30 Haber 15:00 Renklerin Dili 15:30 Sanatın Adımları 16:00 İllerimiz 16:30 Haber 19:00 Ellenin Türküsü 19:30 Başkent'te Kariyer 20:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Durgun Sular	08:00 Hafta Sonu Sabah 10:00 İyilik Sağlık 11:00 Bi De Bunu İzle 13:00 Haber 14:00 Halk Kürsüsü 15:00 Belgesel 16:00 Püf Noktası 17:00 Ayrıntılar 19:00 Hafta Sonu Haber 20:00 Türkiye Nereye	10:00 Hafta Sonu 11:20 Teknoloji Her Yerde 12:40 Spor Bülteni 14:15 Doğanın Tadı 17:45 Spor 18:00 5N1K 19:00 Ana Haber Hafta Sonu 21:30 CNN Türk Masası 00:00 Gece Bülteni	06:00 Güne Başlarken 09:00 Haber Merkezi 11:00 Haber Merkezi 13:00 Öğlen Bülteni 14:55 Hava Durumu 15:00 Öğlen Bülteni 16:00 Günün İçinden 18:35 Spor 19:00 Akşam Bülteni 20:00 Ana Haber 21:00 Mülteci Olmak 21:55 Yüzde Yüz Futbol 23:00 Haber Bülteni	07:00 Akasya Durağı 09:45 Magazin D Pazar 13:00 Arda ile Omuz Omuz 14:00 Zalim İstanbul 16:30 Çarkı Felek 18:45 Kanal D Haber Hafta Sonu 20:00 Çok Güzel Hareketler 2 23:45 Kaçak Kız	06:00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları	06:00 Sevgili Geçmiş 10:00 Burcu ile Hafta Sonu 11:45 En Güzel Bölüm 12:45 Ninja Kaplumbağalar 15:45 Seftirin Kızı 17:00 Gizemli Adaya Yolculuk 18:45 Star Haber 20:00 Hızlı ve Öfkeli	ANA HABER 18.30 Seda Anık
09:00 Hafta Sonu 11:00 Halkın Ekonomisi 13:00 Haberler 14:00 Bilim ve Toplum 15:00 İyilik Güzellik 16:00 Haber 16.00 17:00 Hayatın Teorisi 18:30 Ana Haber 19:30 Yeni Ufuklar 20:30 Pınarın Kaynağından 21:30 Anadolu Ezgileri 00:00 Umudumuz Spor	SHOW	atv	TRT 1	TRT HABER	HABER TÜRK	FOX	TLC	ULUSAL KANAL BUGÜN
06:15 Demet Akbaş ile Çok Aramızda 08:15 Hayat Güzeldir 10:00 Pazar Sürprizi 13:15 Ev Kuşu 14:15 Senede Bir Gün 16:15 Hasret 18:45 Show Ana Haber 20:00 Süt Kardeşler 01:45 Kuzey Yıldızı	07:30 Atv' De Hafta Sonu 10:00 Nihat Hatipoğlu 11:15 Doğaya Karşı 13:10 Bir Zamanlar Çukurova 16:00 Kuruluş Osman 19:00 Atv Ana Haber Bülteni 20:00 Karate Kid 22:40 Ölümüne Dans	05:10 Ömür Dedğin 05:40 Küçük Hanımefendi 07:05 Beni Böyle Sev 09:20 1'De Bugün 09:30 Dirlis "Ertuğrul" 11:50 Enine Boyuna 13:00 Savaşın Efsaneleri 14:05 1'De Bugün 14:15 3'Te 3 Tarih 17:00 Toztoparan 19:00 Ana Haber 20:00 Şampiyon	10:00 Satırbaşı Haber 11:05 Kalk Gidelim 15:15 Seksenler 13:00 Öğle Ana Haber 14:00 Öğle Ana Haber 15:00 Sıcak Haber 16:00 Sıcak Haber 17:55 Hava Durumu 20:00 Ana Haber 21:00 Stratejik Analiz 23:00 Gece Bakışı	06:00 Gün Başlıyor 07:00 Haber Bülteni 08:00 Haber Bülteni 08:55 Hava Durumu 09:00 Burası Haftasonu 11:55 Hava Durumu 12:00 Haber Bülteni 12:15 Şehir Hikayeleri 14:00 Haber Bülteni 18:00 Haber Bülteni 18:55 Hava Durumu 19:00 Ana Haber Bülteni 21:00 Gerçek Fikri Ne ?	02:45 Temizlik Benim İşim 04:30 Zuhul Topal'la Sofrada 06:00 Kadın 08:30 İlker Karagöz 11:15 Memet Özer ile Mutfakta 12:15 25 Litre 13:30 Kurşun 16:30 Her Yerde Sen 19:00 Ana Haber 20:00 Her Yerde Sen 01:30 Aşk Yeniden	06:00 Emlak Avcıları 07.10 Doğraya Karşı 10.00 Bu Nasıl Otel 12.00 Yiyecek Fabrikası 13.00 Kalabalık Aile 16.30 Bu Nasıl Otel 17.30 Bu Nasıl Otel 18.30 Emlak Avcıları 20.30 Keşifin Umutları 21.00 Ada Avcıları	Şule Perinçek KÖY ENSTİTÜLERİNİN 80. YILDÖNÜMÜ YENİ UFUKLAR 19.30 Prof. Dr. Güler Yalçın	
								İSLAM'IN TEMEL İLKELERİ VE HEDEFİ PINARIN KAYNAĞINDAN 20.30 Hakkı Yılmaz Halil Ay
								ULUSAL KANAL BUGÜN teledunya 39. KANAL D-SMART 89. KANAL Digitoruk 639. KANAL TURKCELL TV+ TÜRKSAT 3A UYDUSU FREKANS 12685.0 SEMBOLE 30.000 POLARİZASYON DİKEY V BİLGİ İÇİN: 0 212 251 50 90

23 Nisan'da İstanbul'dan dünyaya insanlık konseri

CUMHURBAŞKANLIĞI tarafından 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda "7 tepenin şehrinde 7 kıtaya" sloganıyla düzenlenecek konser, İletişim Başkanlığının YouTube kanalından yayınlanacak.

İletişim Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Cumhurbaşkanlığı tarafından 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda "7 tepenin şehrinde 7 kıtaya" sloganıyla konser düzenleyecek.

İletişim Başkanlığının YouTube kanalından yayınlanacak olan konserde, İstanbul semalarından tüm dünyaya sevgi ve birlik çağrısında bulunulacak.

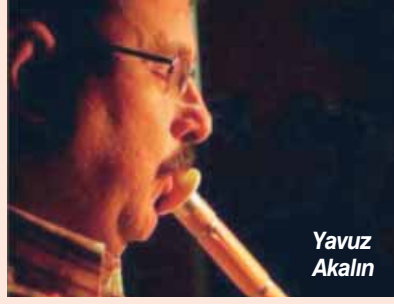
Yunus Emre'nin "Dünya benim rızımdır, insanlıksa milletim" sözleriyle başlayacak konserde, koronavirüs salgınının yaşandığı bu zor dönemde sanatçılar, İstanbul'un yedi farklı noktasından yapacağı performanslarıyla dünyaya dayanışma mesajı verecek.

YEDI NOKTADAN EZGİLER YÜKSELECEK

Ludwig van Beethoven'in 9. Senfonisi'nin Franz Liszt tarafından yapılmış piyano düzenlemelerinin dünyadaki sayılı icracısından olan piyanist İdil Biret, "İnsanlık Senfonisi" olarak da bilinen bu ölümsüz eseri İstanbul Boğazi'nde seslendirecek.

Arpist Şirin Pancaroğlu ve ses sanatçısı Bora Uymaz, Yunus Emre'nin "Ben Yürürem Yane Yane" ilahisini Kız Kulesi'nde icra edecek.

Ayasofya'da neyzen Yavuz Akalın "Segah Peşrev" (Yusuf Paşa), Topkapı Sarayı'nda udi Murat Bağdatlı "Kürdi-

lihicazkar Longa" (Kemani Sebuh), Galata Kulesi'nde flüt sanatçısı Elif Yurdakul Baykurt "Syrinx" (Claude Debussy), Dolmabahçe Sarayı'nda tamburi Özer Özel ve kemence sanatçısı Aslıhan Özel "Nihavend Saz Semai" (Mesut Cemil Bey), Pierre Loti Tepesi'nde kanuni Serkan Mesut Halili "Şehnaz Longa" (Santuri Ethem Bey) eserlerini seslendirecek.

Konserde gerek klasik Türk müziği gerekse klasik Batı müziğinden eserler sunulurken, Yunus Emre, Mevlana, Hacı Bektaş-ı Veli, Pir Sultan Abdal'dan Immanuel Kant,

Thomas Aquinas, Alphonse de Lamartine'e Dogu ve Batı dünyasının önemli düşünürlerinin sevgi ve insanlık mesajları da müziğe eşlik edecek.

LA CASE DE PAPEL'İN SESİ CECILIA KRULL:

'Türkiye'de kutsanmış gibi hissediyorum'

La Casa De Papel dizisinde seslendirdiği jenerik şarkısıyla tüm dünyada geniş kitlelere ulaşan, yeni kuşak caz müziğin önde gelen isimlerinden Cecilia Krull ile müzik yaşamına, yeni albüm hazırlıklarına ve korona günlerine dair konuştuk

S ON dönemin yoğun ilgi gören dizisi La casa de papel'de seslendirdiği jenerik şarkısı "My Life Is Going On" ile tüm dünyada 180 milyon üzerinde dinlenen Cecilia Krull, yeni kuşak cazın önemli isimlerinden. Müzisyen bir aileden gelen ve 7 yaşında Disney filmlerinin şarkılarını seslendirerek başlayan şarkıcı ve besteci Krull, Fransa, Küba, Almanya ve İspanyol köklerinden beslenerek, kendine özgü üslubuyla öne çıkıyor. Aynı zamanda Pop, Groove ve Soul gibi farklı müzik tarzlarında da şarkılar seslendiren şarkıcı, bugüne kadar İspanya, Fransa, İsveç, Cezayir, Türkiye, Yunanistan gibi birçok ülkede sahne aldı. Vitoria, Jimmy Glass, Elias Crean, Jn77'in the Lake, Pinto, Soto del Real, Flavor to Club, Cultural Festival European of Algiers, Carlos III, gibi birçok önemli festivalde de performanslar sergiledi.

Cecilia Krull ile müzik yaşamındaki dönüm noktalarını, yeni albümü hazırlıklarını ve korona günlerini konuştuk.

■ Müzik hayatınıza nasıl girdi?

Çok genç yaşta başladım, müzisyen bir ailede doğdum, babam piyano çalan bir caz müzisyeni, bu yüzden evde piyano sesi hiç eksik olmazdı, annem şarkıcı ve aktistti. 7 yaşında Disney İspanya için bir kayıt yaptım ve profesyonel olmaya başladım. Daha sonra Disney için birçok kayıt yapmaya devam ettim.

■ Hayatınızda müziğin kalıcı olacağı nasıl fark ettiniz?

Bir çocukken oyun olarak şarkı söylemeye başladım. Küçükken sağ renginizi seçemezsiniz. Müzik her zaman benim içimdeydi. O zamanlar bilincin değildim benim için bir tutkuymuş ve zaman içinde profesyonel olmaya başladım.

■ Sizi en çok etkileyen müzisyenler hangileri?

Etkilediğim ve âşık olduğum çok fazla müzisyen var. Ella Fitzgerald, Jaco Pastorius, Erykah Badu bunların başında geliyor.

■ La Casa De Papel ekibine müzisyen olarak nasıl katıldınız?

10 yıl önce, İspanya'daki şarkıların büyük bestecisi Mavel Santisteban ile çalışmaya başladım, beni caz konserimde dinlemeye gelmişti. Sesimde bazı melodiler ve fikirler denemek istediğini söyledi.

Film ve diziler için onunla şarkılar yapmaya başladık. Beraber birçok film müziğinde yer aldık. 3 Metros Sobre El Cielo filmi için yaptığımız Something's triggered büyük bir başarı kazandı. Sonrasında da La Casa De Papel geldi.

'EKİP BANA HİKAYE VE KARAKTERLERİ ANLATTI'

■ My Life Is Going On şarkısını yazarken nereden ilham aldınız?

Öncelikle şarkıyı yapmak için ekip bana hikâyeyi, karakterleri anlattı. Hatta bazı bölümler, resimler ve ilk bölümün demosunu gördüm. Sonra Tokyo ve hikâyesini gördüğümde ondan çok etkilendim. Ama genel olarak ilhamı her zaman kendimden ve yaşadıklarımın alıyorum.

■ Sizce La Casa De Papel neden bu kadar ilgi gördü? Dizinizin sizin hayatınızdaki etkileri ne oldu?

Dünya çapında, her yerde bu kadar büyük bir fenomen olmasını açıklamamın zor olduğunu düşünüyorum! Ama tüm ekip sevgi ve tutkuyla çok çalıştı. Benim için bu bir hayalin gerçekleşmesi, tüm dünyada dinlenebilme ve aynı zamanda büyük bir başarıya sahip olma ihtimalini doğurdu. Dünyanın her yerine seyahat ediyorum, en çok sevdiğim şeyi yapıyorum. Yani bu hem bir rüya hem de gerçek, benim için ne anlama geldiğini tanımlamanın en iyi yolu bu.

'TÜRKİYE'DE ÇOK GÜZEL KONSERLER VERİYORUM'

■ Daha önce de konserler için hallelerde bulundunuz. Türk müziği hakkında ne düşünüyorsunuz? Gelecek için müzikle ilgili hedefleriniz neler?

Burada Madrid'de çok sayıda Türk arkadaşım var ve aklımda her zaman Türkiye'ye gitmek var. Menajerlik şirketim Passion Turca sayesinde Türkiye'de çok güzel konserler veriyorum. Türkiye'ye gitti-

ğimde şarkı söylemeyi bunun başına geleceğini beklemiyordum! Bu yüzden kendimi kutsanmış hissediyorum. Gelecekte hayalim müziğe odaklanmak, çalışmaya devam etmek ve en çok sevdiğim şeyi yapmak, şarkı söylemek!

■ Tüm dünya koronavirüs salgınıyla uğraşiyor. Bu dönemde dünyanın durumunu siz nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce bu dönemden ne gibi dersler çıkarılabilir?

Herkes için zor bir zaman, evde kalmak ve sorumlu olmak zorundayız, kolay değil ama ben zamanım yokken yapamadığım birçok şeyi yapmaya çalışıyorum. Yeni müzikler yapmak beni heyecanlandırıyor. Yemek pişirmek, kitap okumak, arkadaşlarımla konuşmak gibi. Oğlumla daha çok zaman geçiriyoruz ... Bence asıl mesaj Evren ve Doğa biz olmadan da devam ediyor... Bundan bir şeyler öğrenmeli ve elbette sağlığa değer vermeliyiz.

YARATICILIK İÇİN FIRSAT

■ Koronavirüs salgınının müzik dünyasına sizce ne gibi etkileri olacak?

Henüz bunu bilmek için erken. Umarım müzisyenler için her şey çok daha güzel olur. Zor zamanlar. Ama yeni besteler yapmaya, enstrümanları ile pratiklerini artırmaya ve şu ana kadar olmadıkları kadar yaratıcı olmaya çalışabilirler.

■ Koronavirüs döneminde tüm müzik etkinlikleri online olarak yapılıyor. Dinleyicilerle fiziksel olarak buluşamamanın müzisyenlere ne gibi etkileri oluyor?

Garip ve tabii ki zor. Seyircinin enerjisi benim için çok önemli. Umarım bu bitişinde tekrar bağlantı kurabiliriz. Ama Instagram yayınları yapıyorum, burada ve tüm dünyadaki hayranlarım ile konuşuyorum. En son Barbaros ile bir bağlantı yaptım. Sadece konser dinleyicisi ile değil beni sosyal medyadan takip eden hay-

ranlarımla da buluşmak çok keyifli. Dj Funky 'C' nin de instagram canlı yayınına da katıldım.

'ELİMDEN GELENİN EN İYİSİNİ YAPMAYA ÇALIŞIYORUM'

■ 2019'da çıkardığınız "Hard" ve "Losing My Mind" şarkısının yeni albümünüzün adını aldığını biliyoruz. Albüm çalışmalarını nasıl gidiyor?

Losing My Mind çok iyi gidiyor. Benim için diğerlerinden farklı bir şarkı. İnsanlar çok sevdi ve güzel geri bildirimler aldım.

■ Dinleyicilerinizi nasıl bir albüm bekliyor? Onlara albümle ilgili neler söylemek istersiniz?

Çok çalışıyorum, çok fazla şeyden ilham alıyorum, elimden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyorum.

Dinleyiciler için melodiler ve hikayeler oluşturuyorum.

Kırkambar

Onur
CAYMAZ

onurcaymaz@hotmail.com

Sensin Çomar!

TARAMA Sözlüğü'nde boynuzsuz koyun; Evliya Çelebi çoban köpeği der. Çomar, koyunların başında duran da demek, koyun da. Türk mitinde Baygımar adlı tanrı, avcılar koruyan, av bereketi veren, tüm hayvanların dilini bilen adam. Moğolca bay, paylaşan, zengin (bayındırlık, bay - bayan); çomar, Farsça cömertle ilgili; dolayısıyla çomarla da. Com, nazarlık olduğu gibi çalı öbeği de demek, avcılardan gizlendiği. İlşkler kuruldu: Av, bekçi, koyun, köpek. Türkiye'de, halkına böyle bakan, ona böyle seslenerek kendini ilerici sayan, san sağı mavi gözlüünü özele de hiç Nutuk okumamış bir Atatürkçü kitle var. Dindar olduğu için ahlaklı olduğunu sanan kadar, rakı içtiği için ilerici olduğunu sanan bu kitle de korkunç. Atatürk'ü, kimi meyhanelerde elindeki rakılı fotoğrafıyla anar. Üstelik orada paşanın elindeki rakı değil ayranıdır. O devirde öyle koca bardakla içiliyor zaten, kahvaltı eder gibi çayla rakı içen ilerici ne bilsin! Kendi dilinde henüz -de -da ekini doğru kullanamayıp dört dilde günaydın diye Tweet atar, işte ilerici! Halk hakkında konuşurken Goethe'nin "örgütlü cehaletin eyleme geçmiş" hali diye buyurur hemen! Bu laf Goethe'nin hangi kitabında sor, bilmez, okumaz ki! İşine gelir böylesi, çünkü kolay. Belki böyle bir laf bile yok, ne fark eder? Bu ilerici! her şeye inanabilir, kendi insanına cahil diyecek, her türlü gider!

Oysa cahil, bilmediğini bilmeyen. Sebepleri var bilmezsin; öğretilir. Cumhuriyetin ilk on yılında okuma oranı yüzde yetmişe erişir. Cahillikten kötüsü bildiğini sanma kibridir; bilir gibi yapıp başkasını hakir görmek. Atilla İlhan, bu kibiri hal için yurttaşını hangi nedenle olursa olsun küğünseyen sömürgeci tavnı der. Yakup Kadri, 1931'de Yaban'dan seslenir: "Okumuş bir İstanbul çocuğuyla bir Anadolu köylüsü arasındaki fark bir Londra İngiliz ile bir Pencaplı Hintli arasındaki farktan daha büyüktür." İngiliz, Hint ve sömürgeci bağlantısına dikkat!

Gerçeğine ve gerçek yerine razı olamamış sözde ilerici yeniklerin kimisi günümüzde halka sadece folklorik öge olarak katlanır. Halk, köyden salça, turşu gönderen; organik işini ucuza kapattığı hemşeridir! Balkondaki erzak kolisine bakınca bizimki de arada köylü olduğunu hatırlar; oysa bayram seyranda iki gün fazla kalsa sıkılır kasabasında. Sonra da intikam olsun, tutup söver sokağa çıkma yasağından önce dışarı çıkıp markete doluşanlara.

Halk güzellemesi yapıp geri kalmışlığı övemem ama bu pis aydın oligarşisini de göklere çıkartacak değilim. Soru var: Nâzım'ın büyük insanlık dediği, bunların beğenmediği kalabalık değilse kimdir? Yoklukla büyümüş, fakirlikle terbiye edilmiş, unutulmuş; kimsesiz, büyük şehirde zor tutunmuş, iyi beslenmeyen, dökük dişli, gözünün feri uçmuş, belki kaç gündür yıkanmamış, bakımsızlıktan çirkinleşmiş, gazete bilmez, dergi nesine gerek. Recep İvedik'ten başkaca film bilmemiştir. Kim bunlar? Hani sayın ilerici hiç evden çıkmayıp çok kitap okuyor, Netflix izliyor ya; gördüm dün, birinci sıradaydı o çok elit Netflix'te İvedik!

Gazi, bunların dedeleriyle yaptı devrimini, yapamıyorsan kendine bak! Ona buna çomar deme! Büyük insanlık bu yavrum işte! Askere giderken uğurlayanı olmamışlar; kardeşini, amca oğlunu, uzak yakın akrabasını memleketle şehit vermişler, kimselerin arka çıkmadığı insanlar, senin halkın bunlar. Hep yanın ne yerim, kovulursak ne ederim kaygısı taşıyanlar. Yaban da, Ahmet Celal, hiç anlamadığını söyler onları: "Bazen ne dediklerini hiç anlamıyorum. Buğday, arpa, davar, öküz, saman? Bunlar da ne demek olacak?" Anlamaz Celal, çünkü babasının mülkünü satıp taşınmıştır oraya. Onlarınsa kaybetme korkusu var. Başka parası olmadığının sadece çikolata aldı belki o uğursuz sokağı çıkma gecesi bir adam, bilemem. Fakat durum yalnızca böylesi romantik biçimde açıklanmaz. Cehalet de değil sayın ilerici. Yoksunluk var orada! Arabasına yasaktan önce benzin alan, çuvala patates etmek, paketlerce makama taşıyan, sırada dövüşenlerle çikolata - kola alan arasında fark yok! Madem evde duracak, hepsinde duygu aynı: Temel beslenme kaygısı ve elindeki tek lüksten yoksun kalmamak. Tek lüksü bu onları belki. Bu kolayla çikolata!

Haberi duyunca da şaşırıp markete gittiler, kalabalığı görünce şaşırtdı her biri. Hepsini ötekine karşı etmek aldığına baktı, acaba ona da kalacak mı? Neden şu on tane aldı, sanki kaç gün evde durulacaktı. Aynı kuyruktaki her biri, suçladı diğerini.

İşte bu gelişimsizlik, çocukluk hastalığıdır sayın ilerici. O ilk, en ilkel duygu: Yoksundur o "bi-don kafalı". Ona ödev verilmiş, defteri yokmuştur; yetiştirememiştir. Okulda geziye katılacakmıştı mesela, para bulana kadar giden gitmiştir. Yaşar Kemal onları yazdı hep; sen de okuyup sevdim; şimdi mi çomar oldular! Yetiştirememiştir o. Çocuğu doğmuş bez parasına yetiştirememiş; evlenmiş karısına. Bir kere yetiştiremeyince de hep geriden gelir zaman. O cahil, bilmiyorum tamam. Ya sen? Tek kanal izler, tek gazete okur, romancı diye tek kişi bilir; sonra tek adamlık eleştirirsin sosyal medyadan. Çomar senin renksiz, kaybetmiş mücadelelerdir. Ötekindeyse zerre haberi olmadığı bir var olma telaşı var, hiç bilemeyeceksin.

Nâzım, kavranın dışına düşmek acı derdi; kim için kavga? Geri olsun, ileri; halk için değil mi! Sence bir çanak suda yağ damlası, az ama hep üstte onlardan. Yaban da Ahmet Celal, karda bir konser kutusuna çarpar. Amerika'dan gelmiş bir kutudur bu, üstünde İngilizce birtakım şeyler yazar. Eğilip bakınca "âdeti bir eski aşınayla görür". Sen, "bu topraklarda, işte bu tenekte kutunun eşi"sin. Çomar, bu insanlar değil, sensin!

Danıştay belediye başkanlarının yetkilerini kısırladı

FRANSA'da Danıştay, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele kapsamında belediye başkanlarının yetkilerini sınırlandıran karar aldı.

Fransız basınındaki haberlerde, Danıştayın belediye başkanlarının kendi inisiyatifleriyle hükümetin Kovid-19 tedbirlerine ilave önlemler alamaya-çağına karar verdiği belirtildi. Belediye başkanlarının salgınla mücadele kapsamında ancak zorunlu hallerde ve hükümetin tedbirlerine aykırı olmayacak şekilde yeni kararlar alabileceği ifade edildi.

Danıştay'ın başkent Paris'in banliyölerinden Sceaux'da Belediye Başkanı Philippe Laurent'ın maske takma zorunluluğuna yönelik kararı, hükümetin aldığı önlemlerle tutarlı olmadığı gerekçesiyle iptal ettiği bildirildi.

MASKE ZORUNLULUĞU KARARI

Sceaux Belediye Başkanı Laurent, 6 Nisan'da 10 yaşından büyüklere maske takma zorunluluğu getiren karar almıştı.

İçişleri Bakanı Christophe Castaner, belediye başkanlarının kent sakinlerine maske takma mecburiyeti getirmelerine karşı olduğunu belirtmiş-ti.

Fransa'da salgının başından bu yana maske konusunda kriz yaşıyor.

Hastanelerde ve yaşlı bakımevlerinde görev yapan sağlık çalışanları, sık sık maske yetersizliği hususunda şikayetlerini dile getiriyor.

AP 3 milyar avroluk paketi onayladı

AVRUPA Birliği'nin (AB) Kovid-19 salgını nedeniyle hazırladığı yaklaşık 3 milyar avroluk tedbirler, Avrupa Parlamentosu (AP) tarafından onaylandı.

AP, Kovid-19'a ilişkin tedbirleri görüşmek için Brüksel'de Genel Kurul oturumu düzenledi.

Oturumda, acil sağlık hizmetlerini destekleyecek koruyucu giysi ve solunum cihazı gibi önemli ürünlerin stoklanması, geçici hastaneler kurulması ve hastaların sınır ötesi taşınması gibi işlemler için AB bütçesinden 3,8 milyar avro kaynak aktarılmasına onay verildi.

Milletvekilleri, onayladıkları bir başka karar tasarınsında ise Kovid-19'un ekonomik etkilerine karşı kurtarma paketi hazırlanması gerektiğini ve AB bütçesi garantisinde yeni ortak borçlanma enstrümanına ihtiyaç duyulduğunu bildirdi.

Huzurevlerinde 7 bin 500 kişi ölmüş

İNGİLTERE'de "yeni tip koronavirüs nedeniyle hayatını kaybeden huzurevi sakinlerinin sayısının 7 bin 500'e ulaşmış olabileceği" iddia edildi.

Telegraph gazetesinin haberine göre, ülkedeki en büyük huzurevleri hizmet sağlayıcısı Care England tarafından toplanan veriler, bu yerlerdeki Kovid-19 kaynaklı ölüm sayısının sanılandan çok daha yüksek olduğunu gösterdi.

Gazeteye konuşan Care England CEO'su Prof. Martin Green, "Test yapmadan kesin bir sayı vermek çok zor. Ancak 1 Nisan itibarıyla ölüm oranlarını, önceki yılların oranlarıyla karşılaştığımızda, Kovid-19 nedeniyle yaklaşık 7 bin 500 kişinin ölmüş olduğunu tahmin ediyoruz" dedi.

GERÇEK SAYILAR DAHA FAZLA OLABİLİR

İngiltere Halk Sağlığı Kurumu verileri de ülkede, Kovid-19 nedeniyle ölenlerin yüzde 69'unun 70 yaşından üzerinde olduğunu gösteriyor. Bu durum, huzurevi sakinlerinin karşı karşıya kaldığı riski ortaya koyması açısından önemli görülüyor.

İngiltere'de şu ana kadar Kovid-19 nedeniyle yaklaşık 15 bin 464 kişinin hayatını kaybettiği bildirilse de bu veri, sadece hastanedeki ölümleri kapsadığı için gerçek sayının çok daha yüksek olduğu değerlendiriliyor.

5 iddiaya yanıt!

Yeni tip koronavirüs salgınının merkezi haline gelen ve krizle baş edemeyen Batı çaresizce Çin'i suçlarken, Pekin yönetimi tüm iddialara şeffaf, belgeli ve özgüvenli bir şekilde karşılık vermeye hazır

DIŞ HABERLER SERVİSİ

KOVİD-19'un ilk görüldüğü yer olan Çin'in Wuhan şehrinde karantina kaldırılıp hayat normale dönerken, ABD ve Avrupa ülkeleri dünyada salgının merkezi haline geldi. Sağlık sistemi çöken, yeterli koruyucu malzemesi olmayan ve virüsle baş edemeyen bu ülkelerin liderleri kendilerine yardım eli uzatan Çin'in virüsle mücadelesini kötülemeye ve Pekin yönetimini suçlamaya başladılar. Fransa Cumhurbaşkanı Macron Çin'in başarısını övecek kadar saf olmadıklarını belirterek ülkede bilmedikleri şeyler olduğunu iddia etti. Benzer bir iddiayı İngiltere de ortaya attı. ABD Başkanı Donald Trump ise Çin'i şeffaf olmamakla ve doğru vaka-ölüm sayılarını vermemekle suçladı. CRI Türk, bu iddiaları Çin hükümetinin açıklamalarından ve kamuoyuna sunulan verilerden yola çıkarak yanıtladı.

İDDİA 1: SALGINI GEÇ HABER VERDİ

Çin 6 Nisan tarihinde, virüsün ortaya çıkmasından bu yana attığı adımların sıralı olarak listesini dünya kamuoyuna açıkladı. Ayarlılara yer verilen raporda Çin'in 3 Ocak'tan itibaren ABD ile iletişim halinde olduğu açıkça görülüyor. Öyle ki zaman çizelgesi içinde Çin ve ABD'nin 1 ayda 30 kez görüştüğü de kayıtlı.

Geçen 3 ay boyunca, Amerikalı yetkililer durumu daha iyi anlamaları için Çin'e davet edildi. İki ülkenin bilim insanları, sağlık çalışanları ve diplomatları arasında temas her zaman sürdü. Bu süreç boyunca ABD Başkanı Donald Trump da Çin'in mücadelesini takdir ettiğini birkaç kez tekrarladı.

8 Nisan tarihinde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), yeni tip koronavirüs ile mücadelenin takvimini açıkladı ve takvim sürekli olarak yenileniyor. DSÖ'nün açıkladığı takvime göre, Çin 31 Aralık 2019 tarihinde "pnömöni" vakasını kuruma bildirdi. Bir gün sonra ise DSÖ acil olarak sürece dahil oldu. Dünya genelinde birçok ülke Çin'in ve Birleşmiş Milletler'e (BM) bağlı DSÖ'nün uyarılarına sayesinde önlem almayı başardı.

Yale Üniversitesi'nin son araştırmasına göre, Çin'in karantina gibi aldığı sert önlemler yeni tip koronavirüsün yayılmasını sınırladı. Çin'in aldığı önlemler sayesinde 1,4 milyon insanın enfekte olmasının ve 56 bin ölüme kadar varacak acı sonuçların engellendiği bildiriliyor.

İDDİA 2: KAMUOYUNU YANLIŞ YÖNLENDİRDİ

ABD Başkanı Donald Trump, defalarca Çin'i yeni tip koronavirüs hakkında yanlış bilgiler vermekle suçladı. Buna karşın Trump'ın son açıklamaları önceki vurguları ile büyük ölçüde çelişiyor. Trump'ın açıklamalarını beş safhada incelemekte fayda var:

İlk etap (22 Ocak-25 Şubat): Trump, ABD'nin Çin ile yakın temasta olduğunu ve Çin'in yeni tip koronavirüs ile mücadelede iyi iş çıkardığını belirtti.

İkinci etap (26 Şubat-9 Mart): ABD lideri sosyal medya üzerinden virüsün kendi ülkesinde yavaş ilerlediğini ve aşı çalışmalarının başladığını ilan etti.

Üçüncü etap (10-14 Mart): Trump, Amerikalıları seyahatlerden kaçınmaya davet ederken acil durum duyurusunda bulundu ve hükümetin tüm gücüyle savaşacağını vurguladı.

Dördüncü etap (15-18 Mart): Yeni tip koronavirüs ülke genelinde hızla yayılmaya başladıktan sonra Trump'ın söylemleri bir anda değişti. ABD lideri ilk kez yeni tip koronavirüsü "Çin virüsü" olarak isimlendirdi.

Beşinci etap (19 Mart'tan bugüne): Amerika'da yeni tip koronavirüs salgını kontrol edilemez hale geldi. Trump, baştaki söylemlerinin tam zıttı bir hat benimseyerek Çin'in salgın sırasında şeffaf olmadığını iddia etti. Bununla da yetinmeyen Trump'ın hedefinde aynı zamanda DSÖ yer almakta. Uluslararası kurumu Pekin yanlış olmakla itham eden Trump, DSÖ'ye ayrılan destek payını askıya aldı.

Trump'ın açıklamalarındaki zamansal değişim Çin'e karşı piyasaya sürülen iddiaların gerçekten ziyade politik amaçlara hizmet ettiğini gösteriyor. Özellikle yaklaşan 2020 ABD Başkanlık seçimleri öncesinde Trump'ın kendi yönetsel yetersizliklerini örtmek için bir günah keçisi araması muhtemel gözüküyor.

İDDİA 3: DİĞER ÜLKELERİN MÜCADELESİNİ ZAYIFLATTI

Batılı basın organları Çin'in yeni tip koronavirüsün açıklanmasını 2 ay geciktirdiğini ve buna bağlı olarak diğer ülkelerin mücadelesini zayıflattığını iddia ediyor.

Çin Halk Cumhuriyeti yeni tip koronavirüsle en başarılı şekilde mücadele yürüten ülkeler arasında yerini aldı. Bu başarıya sadece Çin kamuoyu tarafından değil aynı za-

'Yaşlı bakım evleri toplu mezar gibi'

ESKİ New York Vali Yardımcısı Betsy McCaughey, "Yaşlı bakım evleri toplu mezar gibi. Bu merkezler aşın kalabalık ve yeterince personel yok" dedi.

ABD'de yaşlı bakım evlerinde kalan en az 6 bin 900 kişinin yeni tip koronavirüsten (Kovid-19) dolayı yaşamını yitirdiği ortaya çıktı.

New York Times (NYT) gazetesi, Kovid-19 salgınının merkez üssü konumundaki ABD'de, yaşlı bakım evlerinde virüse yakalanıp hayatını kaybedenlerin sayısına ilişkin çarpıcı sayılar olduğunu yazdı.

Gazetenin haberine göre, yaşlı bakım evlerinde koronavirüsten dolayı en az 6 bin 900 kişi hayatını kaybetti. Bu sayı, ABD'deki virüs ölümlerinin yaklaşık beşte birine tekabül ediyor.

HEM ÇALIŞANLAR HEM YAŞLILAR TEHLİKEDE

Eski New York Vali Yardımcısı ve Enfeksiyon Hastalıklarını Azaltma Komitesi Kurucusu Betsy McCaughey, NYT'ye yaptığı açıklamada, "Yaşlı bakım evleri toplu mezar gibi. Bu merkezler aşın kalabalık ve yeterince personel yok. Tek bir Kovid-19 hastası bile kayıma yol açıyor" ifadesini kullandı.

NYT'ye konuşan bakım evi çalışanları ise sal-

gın döneminde yeterince kişisel koruma ekipmanlarının olmadığını, bu nedenle de hem kendilerinin hem de bakım evlerinde kalan yaşlıların hayatının tehlikede olduğunu belirtti.

İZLENEN YOL MUAMMA

Temsilciler Meclisi İç Güvenlik Komitesi Başkanı ve Mississippi Vekili Bennie Thompson da bakım evlerinde yaşanan sıkıntılara ilişkin ABD Sağlık ve İnsani Hizmetler Bakanı Alex Azar'a bir mektup gönderdi.

Mektupta, bakım evlerinde çalışan birçok kişiden mektup aldığı aktaran Thompson, tıbbi ekipmanlar ve kişisel koruma malzemelerinin dağıtım noktasında, bakım evleri için nasıl bir yol izlendiğinin muamma olduğuna işaret etti.

ABD'deki ilk salgın da bir bakım evinde çıkmıştı. ABD Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi (CDC) verilerine göre, ülke genelinde 15 bin 600 bakım evinde 1,3 milyon kişi kalıyor.

ABD'de ilk koronavirüs salgını Washington eyaletindeki bir bakım evinde ortaya çıkmış ve burada onlarca kişi yaşamını kaybetmişti.

ABD'li sağlık yetkilileri ise bakım evlerindeki şartların, virüs vaka ve ölümlerini artırdığını kaydetmişti.

Şeffaflık ve güvenilirlik

WUHAN'da vaka ve ölüm sayısında yapılan yeniden düzenleme ile ilgili Wuhan Yeni Tip Koronavirüs (Covid-19) Salgını Önleme ve Kontrol Liderlik Ofisi yetkilisinin gazetecilerin sorularına verdiği yanıtlar ise şöyle: 16 Nisan saat 24.00 itibarıyla Wuhan'da yeni tip koronavirüs taşıdığı tespit edilen kişiler arasında hayatını kaybedenlerin sayısı 2 bin 579'dı. Ancak tekrar ve yanlış raporlamalar nedeniyle 164 ölüm vakası, toplam ölüm sayısından düşüldü. Aynı zamanda hastanelerde değil, kendi evlerinde hayatlarını kaybetmeleri nedeniyle salgına ilişkin bilgi sistemine dâhil edilmeyen, bazı gecikmeli veya yanlış bildirilen toplam bin 454 ölüm vakası da toplam vefat sayısına dâhil edildi. Tüm bu unsurlar göz

önünde bulundurulduğunda, Wuhan'da Kovid-19 nedeniyle meydana gelen can kaybı sayısı 3 bin 869 olarak tashih edildi.

DÜZENLEMENİN ÖNEMİ

Bu düzenleme şu yüzden önemli: Can güvenliği ve beden sağlığı, halkın en temel ihtiyaç ve beklentileri. Salgına ilişkin verilerin arkasında halkın canı ve sağlığı yatıyor gibi, hükümetin güvenilirliği bulunuyor. Vaka ve can kaybı sayılarına yönelik tashih, halkın çıkarlarını koruyacağı gibi, bilimsel şekilde salgını önlemeye ve kontrol etmeye de yararlı olacaktır. Bu tashih, toplumun hassasiyetlerine etkili bir karşılık olurken, her vatandaşın canına saygı duyulduğunu gösteren bir adımdır.

manda bilim insanları tarafından da takdir ediliyor. Çin'in salgını büyük oranda kontrol altına aldıktan sonra ve hatta mücadele ederken vazgeçemediği ilkelerden birisi de diğer ülkelere yardım etmek olmuştur.

Pekin yönetimi şimdiye kadar yeni tip koronavirüs ile mücadelede 121 ülkeye ve dört uluslararası kuruma yardım ederek küresel mücadeleye en çok destek veren aktör olarak tarihe geçmiştir. Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping de 26 Mart tarihinde düzenlenen G20 Zirvesi vesilesiyle "gelişmekte olan ülkelerin sağlık sistemlerinin güçlendirilmesine destek verme" çağrısı yapmıştır. Çin'in, uluslararası sorumlu bir güç olmanın verdiği görevleri yerine getirmek ve insanlığın ortak kader topluluğunu inşa etmek için elinden geleni yapmaya devam edeceğini belirtmiştir.

İDDİA 4: TAZMİNAT ÖDEMELİ

Hindistan Ulusal Barolar Birliği ve Uluslararası Hukukçular Konseyi 4 Nisan tarihinde yeni tip koronavirüs nedeniyle Çin'in tazminat ödemesi gerektiğini öne sürerek Birleşim Milletler İnsan Hakları Konseyi'ne başvuruda bulundu. Şikâyet dilekçesinde Çin bilim dışı bir şekilde "gizlice kitle imha silahı geliştirmekle" suçlandı.

Benzer iddiaları ABD, İngiltere, Avustralya ve diğer Batı ülkelerinde de rastlanıyor. Hepsinin özünde "Çin'i virüsün yayılmasından sorumlu tutma ve kendi sorumluluğundan kurtulma" anlayışı yer alıyor. Aynı zamanda kamuoyunu manipüle ederek Çin'i itibarsızlaştırmak istiyorlar.

Buna karşın DSÖ ya da tüm uluslararası saygın bilim toplulukların ifade ettiği üzere virüsün ilk tespit edildiği ülke ve virüsün

kaynağı birbirinden farklıdır. Kaldı ki, salgınların ortaya çıkardığı hasardan dolayı bir milleti ya da ülkeyi de suçlamak mümkün değildir. İrçkı bir tutumdur.

İDDİA 5: MASKE DIPLOMASISI İLE ÜLKELERİ KULLANIYOR

Kimi Batılı basın organları Çin'in yeni tip koronavirüsle küresel mücadeleye iyi niyetle yaptığı yardımları manipüle etmeye çalışıyor. Mart ayından bu yana Le Monde ve Le Figaro gibi gazeteler de dahil olmak üzere Fransız basını Avrupa liderlerinin Çin yardımlarına karşı dikkatli olmaları gerektiğinin altını çiziyor. Bu odaklar, Çin'in tıbbi yardımlarını "maske diplomasisi" olarak adlandırıyor ve Pekin'in bu sayede zayıf ülkeler üzerinden jeopolitik etki alanı kurmak istediğini ileri sürüyor. Bu suçlamalar yeni değil aksine Batı'da gelenek haline gelmiş durumda. Batı medyası Çin'in Kuşak ve Yol İnisiyatifi'ne de benzer ithamlarda bulunarak Pekin'in dünya haritasını yeniden çizmek istediğini iddia etmişti.

Bu iddialar karşısında Çin tarihine bakmak yeterli olacaktır. Çin, kâğıt yapımından, baruta, matematikten astronomiye kadar insanlık tarihine sayısız katkıda bulundu. Bugüne gelindiğinde de Çin benzer katkıları yapmaya devam etmektedir. Bu suçlamaların altında yatan sebep, kendi ideolojisini ve değerlerini tek ve en üstün yasa olarak gören Batı'nın Çin'in savunduğu çok kutupluluk değerlerini kendisine ve hegemonyasına tehdit olarak görmesidir. Çin ise Batı'nın aksine "insanlığın ortak geleceği" felsefesini ve paylaşarak bir arada yaşama idealini dış politika ilkesi olarak benimsemektedir.

Trump: Çin'in nüfusu daha fazla ölüm de daha fazladır

ABD Başkanı Donald Trump, Kovid-19 ile Mücadele Görev Gücü'nün Beyaz Saray'da düzenlediği günlük basın toplantısında gündemi değerlendirdi ve soruları yanıtladı.

Trump yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınında en çok ölümün olduğu ülkenin ABD değil Çin olduğunu iddia ederek, virüsün Wuhan'daki bir laboratuvarından çıktığı yönündeki söylentileri "mantıklı" bulduğunu söyledi.

Trump'a Twitter üzerinden Çin'deki ölümlere ilişkin yaptığı "Aslında ölümler açıklananın çok ötesinde ve ABD'deki ölümlerden de daha çok. ABD, Çin'in yanına bile yaklaşamaz" açıklaması soruldu.

Çin'in virüsün ortaya çıktığı ülke olduğunu

anımatsan ve nüfusunun da çok daha fazla olduğuna işaret eden Trump, "Dünyada en çok koronavirüs ölümünün olduğu ülke biz değiliz, bu Çin olmalı. Biliyorsunuz virüs ilk orada ortaya çıktı. Çin çok büyük bir ülke ve ciddi sorun yaşıyor. Bugün ölü sayılarını revize ettiler ama sadece Wuhan için. Wuhan dışında çok konuşmuyorlar" diye konuştu.

'EYALETLER ÖNLEMLERİ ABARTTI'

Bazı eyaletlerdeki "virüs önlemlerini kaldırın" protestolarına da destek veren Trump, "Bazı eyaletlerin aldığı önlemler aşırı sıkı. Evde kalınması talimatlarından bahsetmiyorum ama bazıları çok asırıya kaçan önlemler alıyor" değerlendirmesinde bulundu.

Mehmet Erenler Aydınlik'a konuştu (5):

'Bizi, türkülerimizi unutmamalıyım'

'Halk müziği daima bizi anlatır. Bizi unutmamalıyım. Türkülerle yaşayalım. Türkülerle dertleşelim. Türkülerle eğlenelim. Türkülerle ağlayalım. Türküleri dinleyelim. Her şey gönlünüzce olsun...'

EMİNE SAĞLAM AKFIRAT

BEŞ bölüm halinde yayımladığımız Mehmet Erenler söyleşimizin sonuna geldik. Saz ve Türkü ustası Erenler, Türkülerimizdeki zenginliğin, dünyanın başka hiçbir ülkesinde, hiçbir folklorunda olmadığını söyledi. O zenginlik, Anadolu'nun zenginliği aynı zamanda. Bizi biz yapan da o, Türkülerimizi Türkü yapan da. Erenler'in son ögüdü budur diyelim: Türkülerimizi ihmal etmeyelim! Sözü Erenler'e bırakıyoruz:

■ **Ezgilerin bilimine değinelim biraz. Türkü nedir?**

Halkımız ortak duygu ve düşüncelerini özümleyerek, gelenek ve göreneklerini, yaşam felsefesini, sosyal, ekonomik, kültürel, coğrafi konumlarını öncelikle bir şiirle anlatırlar. Bu şiirler, ezgi eşliğinde anlatılır. Ezgili anlatımlarda, Karadeniz yöresindeki ortak duygu ve düşüncelerin, Doğu Anadolu'da kartal yuvaları içerisinde, dağların içerisinde, karların içerisinde yaşam mücadelesinin, Ege'de denizin kenarında zeytin ağaçlarının, portakalların, mandalinaların, Trakya'da Balkan ülkelerinin, sınır ülkelerin etkileri vardır. Orta Asya'dan günümüze kadar o kadar tarihi bir derinlik var ki. Bütün bunların yaşam felsefelerini ezgi ile anlatılma sanatı diyoruz ben türküyü.

Türkülerin oluşumu ikiye de ayırıyoruz: uzun havalar, kırk havalar.

'O BEŞ YÜZ MAKAMIN HEPSİ HALK MÜZİĞİNDE DE VAR'

■ **Nedir kırk hava?**
Ölçüsü ve ritmi belli olan, dizisi, içindeki seyrî belli kalıplara bağlı bulunan ezgilere kırk hava diyoruz. Muzaffer Sarısözen bize böyle anlatmıştı.

■ **Uzun hava nedir?**
Uzun havalar da aynı şekilde, makamsal dizisi bellidir. Türk Sanat müziğinde hicaz makamı, nihavent makamı diyoruz. Halk müziğinde ise, garip ayağı, kerem ayağı, bozkal ayağı, müstezat, misket ayağı diyoruz. Türk Sanat Müziğinde beş yüz makam varsa, halk müziğinde isim olarak karşılığı yok. Fakat, Türk sanat müziğindeki bütün o beş yüz

makamın hepsi halk müziğinde de var. Urfa'ya gidiyorsun halk Urfa Garibi, garip ayağı, kerem ayağı, derbeder ayağı diyor. Bazıları halk arasında bu şekilde isimlendirilmiş. Halk müziğinin icra tekniği, yöresel ağırlıklı. Kırsal kesimlerde halkın yaşayış felsefesini doğaçlama şekilde uzun havalar, kırk havalarla yansıtır.

'KARADENİZ, TÜRKÜSÜNÜ URFALIYA SEVDİRİYOR...'

■ **İbrahim Can: Mesela Urfa'da basılan hicazla, komayla, Karadeniz'deki, Trakya'daki aynı mı?**

Değil. Karadeniz'de Do diyezler daha tiz basılır. Urfa'da, Orta Anadolu'da Kırşehir'de Do diyezler daha pes kullanılır. Bemoller mesela: Baraklarda, Antep yöresinde, Diyarbakır'da, Urfa'da Si Bemoller daha tiz basılır. İki koma, üç koma. Do diyezler pes kullanılır.

■ **Okurumuz için diyiz, bemol si bemol vb. kısaca açıklar mısınız?**

Bunlar müzikte uluslararası literatürde değiştirme işaretleri. Eskiden arızalı sesler derdik. Diyez, bemol arıza. Teknoloji geliştikçe öğrencilere daha kolaylık olsun düşüncesiyle hem onları anlatıyoruz hem de yeni bir takım teorik bilgiler aktarıyoruz.

Urfa yöresinin o ezgilerini dinlediğiniz

zaman, siz Ankaralı olduğunuz halde sanki kendiniz yaşıyormuşsunuz gibi Karadenizli olduğunuz halde ezgiyle söz yaptığınızda türküyü bütünleşiyorsunuz. İşte halk müziğinin güzelliği bu. Karadeniz, türküsünü Urfalıya sevdirebilir. Diyarbakır, türküsünü Edirneliye sevdirebilir. Edirne, türküsünü Karşıya sevdirebilir.

'DOĞUMUNDAN ÖLÜMÜNE HALKIN YAŞAYIŞI'

■ **Türkülerde dilin yalınlığı korunuyor mu? Yabancı dillerden etkilennmiş midir?**

Söylediğim gibi biz nereden geldik? Orta Asya'dan. Oğuz boylarının kolları Anadolu'ya yerleşmiş. Türkmenler, Avarlar, Yörükler, Göçerler, Abdallar vs. Bir kısmı Güneydoğu'ya yerleşmiş, bir kısmı Orta Anadolu'da kalmış, bir kısmı Karadeniz'de, bir kısmı Trakya'da. Hep gelenek ve görenekler açısından, bir de bizim etnik yapımız var. Lazı, Kürdü, Çerkezi, Pomakı var. Halkın doğumundan ölümüne kadar yaşayış türkülerde yansıyor. Bu arada Farsça, Arapça komşu ülkelerimizin dilleri karışmış. Bir de dini yapımız var. Alevilik felsefesi, Bektaşilik felsefesi, Sünniliğin felsefesi, Yunus Emre'ler, Hacı Bektaş Veli gibi. Tasavvuf ezgilerimiz var. Semahlarımız var. Değişlerimiz var. İlahilerimiz var. Değişlerimiz var. Var da var. Bizdeki zenginlik dünyanın hiçbir ülkesinde yok. Dil bilmesen de müzik diliyle anlaşabiliyorsun. Müzik dilli evrensel tek dildir.

'HALK MÜZİĞİ İLE HER ŞEY YAPILABİLİR'

■ **Atatürk türkülleri çok sesli, çağdaş bir yorumla evrensel düzeye çıkartıp türkü devrimi yapmak istiyordu diyorlar. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?**

Modernizasyon halk müziğinin kendi içinde var diyoruz. Bakın Al Ekber Çiçek 'Haydar'ı çağıyor, sanki on kişi çalışmış gibi geliyor. Bir zeybek çalışıyor, sanki on kişi çalışmış gibi geliyor... Halk müziği ile her şey yapılabilir. Başka bes-teler yapılabilir. Ama türkülerin noktasına, virgüllerine dahi oynamaya benim gönlüm razı gelmiyor. Japonlar ne demiş biliyor musunuz? 'Üçüncü dünya savaşını çıkacak olursa ilk korumaya alınacak işlem folklorudur!' Biz kendi geleneksel değerlerimize sahip çıkabilirsek, halk müziğinde her şey yapılabilir.

Ankara'ya İran şahı gelmişti. 'Yoz dengi' diye bir şey vardı. Bağlamalarını çoğunu senfoni orkestrasıyla ben çalıştım.

Ve aynı anda bale de yapıldı.

'ATATÜRK BOZUN DEMİYOR'

■ **İbrahim Can: Ben hikayesini okudum. O dönem İran Şahı geldiğinde Atatürk'ü gösteriyi bir ayda hazırlatmış ve opera izlettirmiş. Atatürk'ün döneminde ne düzgün bağlama, ne de çalan vardı. O kadar ilkel ve o kadar garibandı... Anadolu insanının yukarıda olmasını istiyordu. Yanlış da anlaşılmış olabilir. Atatürk bozun demiyor. Atatürk türkülerin özüne hayran zaten. "Bu sazın bağrında bir milletin kültürü yatıyor" diyor Atatürk'tür.**

Kesinlikle katılıyorum. Çok doğru söyledin İbrahim. Allah rahmet eylesin, Adnan Saygun zamanında bu denemeleri yapmışlardır. Muammer Sun, o da çok muhterem bir insandı. Nevit Topal-ı, Cengiz Tançlar, orkestradakileri, hepsini radyodan tanırdım. Hepsini denemeler yaptı.

Atatürk Diyarbakır'a gidiyor ve Dicle'nin kenarında, Gazi Köşkü'nde Celal Güzelses'in sesini dinliyor. Celal Güzelses o zamanın İbrahim Tatlıses'i. Dinledikten sonra, Güzelses'e "Şark bülbülü" ismini koyuyor, "Bundan sonra ismin şark bülbülü" diyor. Düşünebiliyor musun, Atatürk'ün ileri görüşlülüğünü. Yıllarca, on bir sene cephede savaşmış, Cumhuriyet'i kurmuş. İleriye gördüğü için böyle şeyler yapışın istemiş.

Türkü devrimi demiş. Bütün türkülleri gün ışığına çıkartıp, yurt çapında tanınmasını sağlayan yolları açmış. O dönemde ekipler kurulmuş, köy köy dolaşarak türküler toplanmış ve notaya alınmış.

Tabi. Neden Atatürk "Köylü milletin efendisidir" demiş. Köylüyü tanıdığı için. Toprağını tanıdığı için.

■ **İbrahim Can: Köylü milletin efendisi derken, aklına şöyle bir şey geldi, sizden esinlenerek. Köylü milletin efendisidir artı türkü milletin efendisidir sanki değil mi?**

Türkü demek köylü demek. Köylü demek türkü demek.

■ **Son olarak Aydınlik okurlarına ne mesaj vermek istersiniz?**

Halk müziği daima bizi anlatır. Bizi unutmamalıyım. Türkülerle yaşayalım. Türkülerle dertleşelim. Türkülerle eğlenelim. Türkülerle ağlayalım. Türkülerini dinleyelim. Her şey gönlünüzce olsun. Sevgiler, saygılar.

■ **Biz de Aydınlik ailesi olarak çok teşekkür ediyoruz. Sevgiler, saygılar bizden efendim.**

Türküyü dinlemek için QR kodunu telefonunuzdaki uygulamadan okutunuz.

Mehmet Erenler meşhur etti:

El Çek Tabip Sinem Üstünden

El çek tabip sinem üstünden
Sen benim derdimi bile bilmezsin (dertliyim vay)
Yarem yürektendir yoktur ilacın
Sen benim yaremi sarılabilezsin (dertliyim vay)

Yüzün güleçtir içerin hayın
Çeken bilir bu sevdanın yayın (dertliyim vay)
Yıkın viran ettin ömrüm sarayın
Sen onun bir taşın örebilezsin (dertliyim vay)

Yöresi: Tokat
Kaynak: Abbas Öz
Derleyen ve notaya alan:
Mehmet Erenler

Derleme ve 'halk süzgeci'

■ **El çek tabip sinem üstünden derleme sürecini anlatır mısınız?**

'El Çek Tabip Sinem Üstünden' türküsünün kaynak kişi annemin amcasıdır. Çok güzel bir sevda türküsü. Bunun sözleri de aslında Erzurumlu Emrah'ınmış... Anne tarafım Erzurumlu. Hikayeleri hakkında bilgi alamadım.

Burada ben yürekten yaralıyım, sevdalıyım, doktor olan, gelsen de yaramı saramazsın diyor. Yüzün gülse bile için haindir.

■ **Türküler zaman içinde değişime uğruyor mu?**

Evet. Bu türküler ta Orta Asya'dan günümüze kadar aktarımda ağız değiştiriyor, el değiştiriyor. Ezgi yapısında kurtulmalar oluyor. Bazen zenginleşmeler oluyor. Bakıyorsun bir türkü çıkıyor. Otuz sene sonra o türkü başka şekilde karşımıza çıkıyor. Neden? Halk, süzgecinden geçirdikten sonra kendine uygun olanı alıyor.

Eskiden "Gökte uçan tayyare, selam söyle o yâre" diyoruz. Şimdi "gökyüzünde uçan posta uçağı, dedim götürmüyor bu gam yükünü" diyor. Elli sene sonra mekiklere dolmuş gibi insanlar binecekler, belki de dünya turuna çıkacak, tur atacaklar. O zaman da ona göre türkü yapılacak. Bu halkın felsefesi. Halk yaşam biçimini içinde bulunduğu çağa, teknolojik konumuna göre değerlendiriyor. Şimdi cep telefonları çıktı. Eskiden telgrafın tellerine kuşlar mı konar diydük. PTT ile telgraf çekiyorduk, postayla mektup gidiyordu. Şimdi mektup falan kalmadı. Cep telefonlarıyla haberleşme yapılıyor. Yarın daha farklı.

'ÇOBAN OLMAK ÖYLE KOLAY DEĞİL'

■ **Türkülerimizin geldiği nokta nedir? Bir anımla anlatayım. Kültür Bakanlığı beni davet etti. Cumhurbaşkanı size ödül verecek, plaket verecek dediler. Özel araçla evimden çıktık Ankara'ya Külliye'ye götürdüler. 'Neşet Ertaş Yaşam Boyu Sanat Onur Ödülü' verdiler. Sağ olsunlar. Lütfetmişler. Jüride altı kişinin ismi geçiyordu. Salonda çok sanatçı vardı. O gün de Cumhurbaşkanı, Devlet Bahçeli rahatsızlanmış, oraya gitmek zorunda kalmış...**

Kültür Bakanı ilk plaketi bana verdi. İkinci ödül Ümit Tokcan'ındı. Bir de Sabri Yener. Üçüme plaket verdiler. Yıldız Tilbe, Muazzez Ersoy, Popçu, arabeski aklına kim geliyorsa orada. Salonda üç bin beş yüz kişi var. Çok kalabalıktı. Halk müziğinden Gülşen Kutlu vardı. Biz çalıp söyledik.

Önce Neşet Ertaş ile ilgili bir video gösterdiler. Biz de protokol olarak en önde oturuyoruz. Ümit Tokcan yanımda. Plaket için çıktım sahneye. Kültür Bakanı'yla tokalaştık öpüştük falan. Plaketi verdi. Teşekkür ettim. Yerime geçerken sunucu, hocam bir şeyler söylemek ister misiniz dedi. Mikrofonu uzattı. Kültür Bakanı da yanımda. Mikrofonu aldım ve "Değerli konuklar, bugün burada Neşet Ertaş'ın anmakla birlikte, sizlerle olmaktan çok mutlu oldum. Sağ olsunlar. Lütfetmişler. Davet edildik. Davete icabet etmek bizim için bir onurdur... Neşet Ertaş'ı biraz öze izledik. Klipte Neşet Ertaş buğday tarlası içinde kasketi başında, sazı elinde yü-

riyor. Ne duygularla orada yürüyor? Haa, bazı kesimler halk müziğini çoban müziği olarak görüyorlar. Çoban olmak öyle kolay değil. Çoban kavalını alır, koyuna kuzuya tuzu yaladır, o suyu içirmeye kavayla geri getirir. Var mı içinde öyle çobanlık yapacak olan? Çobanlık çok zordur. Ankara'da Çankaya, sosyetik bir yerdir. Ben Ankara doğumluyum, bilirim. Neşet Ertaş o çoban müziği dedikleri bu türkülleri sosyete sevdirdi. Neşet Ertaş budur. Hepinize sevgiler, saygılar" dedim ve sahnedan indim.

'KENDİ YÖREMLE DAHA ÇOK ÖZDEŞLEŞİYORUM'

■ **Konuşmanız bir ders niteliğinde olmuş hocam.**

Halk ozanlığı, bölge sanatçılığı çok ayrı. Profesyonel sanatçı da ayrı. Bizim yaşam felsefemizde kendi yöremizin ezgilerinde amatör ruhu taşıyoruz, aynı zamanda da profesyonel ruhu taşıyoruz. Yani ben Ege'yi de, Karadeniz'i de, Orta Anadolu'yu da, Doğu Anadolu'yu da, deyişi de, semahı da, zeybeği de hepsini yöresiyle bütünleşerek sazın tezzenesini (çalgı, mızrap) parmaklarıma, bileklerime, sesime aktarmaya çalışıyorum. Bizimki profesyonellik ama kendi yöremle daha çok özdeşleşiyorum.

■ **Geçmiş geleceğe aktarmak için eğitim konusunda neler yapılabiliriz? Örneğin ilk okullardan başlayarak türkü dersleri verilebilir mi?**

Kesinlikle verilmelidir.

ÇEBİ'YE GÜVENİ TAM!

Beşiktaş'ta divan kurulu başkanlığı görevinde bulunan Tevfik Yamantürk siyah-beyazlı kulübün durumuna dair çarpıcı açıklamalar yaptı. Kulübün önceki dönemlerde borca batırıldığını vurgulayan Yamantürk Ahmet Nur Çebi'nin kulübü düzlüğe çıkaracağına inandığını belirtti

BEŞİKTAŞ Kulübü Divan Kurulu Başkanı Tevfik Yamantürk, kulüp başkanı Ahmet Nur Çebi'nin mali sorunlara çözüm bulacağına inandığını söyledi. Beşiktaş Kulübünün Instagram hesabında yapılan canlı yayında açıklamalarda bulunan Yamantürk, siyah-beyazlı kulübün mali açıdan ciddi problemleri olduğunu kaydetti.

Kulübün parasının olmadığını aktaran Tevfik Yamantürk, "İnsana oksijen gerekir. Oksijen alamazsak geri boş. Beşiktaş'ın da oksijeni paradır ama paramız yok. Ben hala Beşiktaş'ın buradan çıkacağını düşünüyorum. Alacaklılar, ineğin memesine hortumu bağlamış, süt bitmiş kan geliyor, ineğin etinden faydalanmayı düşünüyor. Bankalar da kendine gelmeli. Durum böyleyken 'Başkan taze para koysun' diyorlar. Başkan taze para koydu. 'Para koysun' diyenler, hayatlarında herhalde kendi maaşlarından başka maaş ödemiş insanlar" diye konuştu.

'ÇEBİ GÖRÜŞLERİMİZE DEĞER VERİYOR'

Yamantürk, başkan Ahmet Nur Çebi ile önemli istişareler yaptıklarına değinerek şunları kaydetti: "Ali Koç, Fenerbahçe'ye 50 milyon avro verdi. Sonrasında da spon-

sorluklar getirdi. Yine de açıkları var. Bizim durumumuz diğerlerinden daha iyi. Borcu yönetmek serveti yönetmekten daha zor ve önemlidir. Bu ancak ahlaki insanlarla yapılır. Fikret Orman ile hala görüşüyorum. Beni dinlemedi. Ben haklı çıktım. Yeni başkanımız ise sağ olsun bizi dinliyor. İnşallah bu işe çözüm bulanacak."

FUTBOLUN 'SOYGUN' BOYUTU

Kulüp yönetimlerinin yaptıkları harcamalar konusunda birtakım kurallara bağlanmaması gerektiğini dile getiren Yamantürk, sözlerine şöyle devam etti: "Arkadaş ortamında 'Devlet kulüplerin borçlarını silsin' dendi. Devlet bu borçları silerse, hayatında maça gelmemiş, maç ile alakası olmayan hakkını gasp etmiş olacağız. Bu işte kural yok. Çok kolay şöret ve zengin oluyor-sunuz. Bu iş yeniden soygun noktasına gelecektse, Türk halkının suçu nedir? Böyle şey olmaz. Ciddi kurallar getirilmelidir. Beşiktaş için hala kötümser değilim. Bu iş Beşiktaş'ın değil, alacaklıların da problemi oldu. Bu işler Süleyman Seba ağabeyden sonra başladı. Garip garip paralar verilmeye başlandı. Çünkü yaptırım yok. Böyle şeyler neden Almanya'da olmuyor? Çünkü yönetimlerin bağlı olduğu kurallar var."

Tevfik Yamantürk, siyah-beyazlı kulübün unutulmaz başkanı Süleyman Seba'dan sonra gelen yönetimlerin Beşiktaş'ı çukura götürdüğünü söyledi. İsim vermeden eski başkanlar Yıldırım Demirören ve Fikret Orman'ı işaret eden

Yamantürk, "Futbol ekonomisi çok büyüdü. Beşiktaş daha iyi yönetilseydi çok daha iyi yerlerde olabilirdi. Çok yazık oldu. Beşiktaş'a yazık değil mi? Gözümüz gibi bakmalıyız. Süleyman ağabeyden sonra gelenler bu işi çukura götürdü ve çıkamıyoruz. Serdar Bilgili'den bahsetmiyorum. İsimlerini söylemek istemiyorum" değerlendirmesinde bulundu.

'BEŞİKTAŞ'A KALLEŞLİK YAPILDI'

Divan kurulu başkanı Yamantürk, kulübe kalleşlik ve hainlik yapıldığını da ileri sürdü. Kulüp çalışanlarına verilen sözlerin tutulmadığını anlatan Tevfik Yamantürk, "Ben olsam genç takım ile çıkarım. Evde olmayan

camide haramdır. Biz şu anda çalışanlarımıza tahhütlerimizi yerine getiremiyoruz. Adamın evinde çoluk çocuk aç, adam her gece başka yerde sabahlıyor. Böyle bir düzen olabilir mi? İnsan evinden para çalar mı? Üzüliyorum. Beşiktaş'a kalleşlik, hainlik yapıldı. Ayağımızı yorğanımıza göre uzatacağız. Beşiktaş markası çok büyük markadır" şeklinde görüş belirtti.

Sosyal medya üzerinden mevcut yönetimi eleştiren eski yöneticilere de tepki gösteren Yamantürk, "Hâlâ neyi arıyorlar, anlamış değilim. Utanması olmayanlar Beşiktaş sayesinde ekonomik ve sosyal anlamda sınıf atladılar. Kulübe bu şekilde geri gelemezsin. Camia sizi bu şekilde kabul etmez. Seçimin ertesi günü ilk maça gelebiliyorsan demek ki çok iyi bir yönetim sergilemişsinizdir. Maça gelmeden sosyal medyadan her gün yazılar yazılıyor. Bunlar bence herkese zarar veriyor" ifadelerini kullandı.

Selçuk Şahin ihtiyaç sahiplerini unutmadı

BURSA-SPOR'un tecrübeli futbolcusu Selçuk Şahin, ihtiyaç sahibi ailelere 300 adet gıda kolisi yardımı yaptı. Türk Kızılayı Bursa Şubesinden yapılan açıklamaya göre Şahin, ihtiyaç sahibi ailelere ulaştırılması için 300 adet gıda kolisi yardımında bulundu. Açıklamada görüşlerine yer verilen Türk Kızılayı Bursa Şube Başkanı Davut Gürkan, hayırseverlerle ihtiyaç sahipleri arasında kurdukları köprüyü destekleri ile sağlamaştıran, iyilik hareketlerine destek veren tüm bağışçılara teşekkür ettiklerini, Bursa'nın her noktasındaki ihtiyaç sahiplerine ulaşmaya devam edeceklerini ifade etti.

KADIN Milli Boks Takımı'nın kaptanı Şennur Demir, 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nın bir yıl ertelenmesine karşın Olimpiyat kotası alacağına inandığını söyledi. Fenerbahçe Kulübü sporcusu olan Şennur Demir, "Tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs salgını bizim ülkemizi de olumsuz etkiledi. Spor müsabakalarımız, antrenmanlar, spor faaliyetleri sekteye uğradı. Olimpiyatlar, sporcuların sağlığı düşünülerek ertelendi. Bence gerçekten doğru bir karardır. Bizler şu an her sporcunun hayali olan olimpiyatlara evimizde hazırlanıyoruz. Olimpiyat hayalimiz yıkılmış değil, sadece bu hayalimizi biraz erteledik" diye konuştu.

14 GÜNLÜK KARANTİNA SÜRECİ

Milli bir sporcu olarak olimpiyatlara en güçlü şekilde katılmayı planladığını belirten Şennur Demir, "Bu süreçte neler kazanabiliriz, neler kaybedebiliriz bunun farkına varmaya çalışıyoruz. İnşallah 2021'de yapılacak olimpiyatlara katılırım ve ülkemizi en iyi şekilde temsil ederim. Evlerimizden, sporcu arkadaşlarımızla çalışıyoruz. Birbirimizle haberleşerek moral ve motivasyonumuzu yük-

sek tutmaya çalışıyoruz" ifadelerini kullandı. Koronavirüs salgınında Türkiye'de ilk vakanın görüldüğü sırada kendisinin İngiltere'de olimpiyat elemelerinde olduğunu aktaran milli boksör, sözlerini şöyle sürdürdü: "Yaklaşık 15 gün İngiltere'de kaldık. Ordaki önlemler bizim ülkemizdeki gibi değildi. Hiçbir önlem ya da tedbir alınmamıştı. Ülkelerin sınır kapılarını kapatması ve salgının giderek yayılması nedeniyle müsabakalar iptal edildi. Bizler de 17 Mart'ta apar topar ülkemize giriş yaptık ve sonrasında 14 gün evde karantina sürecimiz oldu."

İngiltere'den döndükten sonra karantina sürecini tek başına geçirmek zorunda kaldığını, üç aydır ailesini göremediğini dile getiren Şennur Demir, "Ben Ankara'dayım ailem ise Bartın'da. Bu salgın yüzünden maalesef ailemin yanına gidemedim. Bunun üzüntüsünü yaşıyorum çünkü onları çok özledim. Bir an önce bu salgın bitse de onlara kavuşsam diye bakıyorum artık" diye konuştu.

KOLTUK YA DA KALORİFER PETEĞİ BİLE...

Antrenmanlarını her gün düzenli bir şe-

kilde evinde yaptığını vurgulayan milli sporcu, şunları kaydetti: "Antrenörlerimiz günlük antrenman programlarını gönderiyor. Biz de evde programı uyguluyoruz. Antrenmanlarımızı videoya çekerek tekrar antrenörümüze gönderiyoruz. Antrenörümüz de yaptığımız antrenmanları değerlendiriyor. Kamplardaki gibi olmasa da evdeki imkanlarla bu süreci en kaliteli şekilde değerlendirmeye çalışıyoruz. Hiç değilse profesyonel sporcu olarak formumuzu korumak zorundayız, bunun için elimizden gelen çabayı sarfediyoruz. Evde kalmamızın bizler için şöyle bir avantajı var, rakiplerimizin maçlarını internette izleyerek onların analizini yapabiliyoruz."

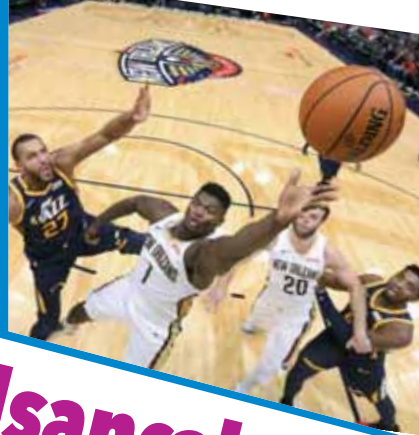
Evdeki antrenmanlarında tek başına neler yapabildiğini tecrübe ettiğini de dile getiren Şennur Demir, "İçinde bulunduğumuz süreç bizi farklı şeylere yönlendirebiliyor, koltağı ya da kalorifer peteğini bile evdeki çalışmalarında kullanıyorum artık. Peteklerden destek alarak lastik çalışması yapabiliyorum. Su bidonlarına su doldurup ağırlık çalışması yapıyorum, bu durum biraz ufkumuzu da geliştiriyor" değerlendirmesinde bulundu.

MLS'te erteleme süresi uzatıldı

ABD'de yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle askıya alınan Amerikan Birinci Futbol Ligi (MLS) karşılaşmaları bir kez daha ertelendi. MLS'in internet sitesinde yer alan açıklamada, salgının gidişatı dolayısıyla maçların erteleme süresinin 8 Haziran'a kadar uzatıldığı duyuruldu. Ligde 2020 sezonu, 1 Mart'ta yapılan maçlarla başlamıştı. Salgının etkisi göz önüne alınarak, 12 Mart'ta verilen kararla karşılaşmalar bir aylığına askıya alınmıştı. Daha sonra bu süre 10 Mayıs'a kadar uzatılmıştı.

NBA'de maaş kesintisi

YENİ tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle askıya alınan NBA'de, oyuncuların maaşlarında yüzde 25 kesintiye gidilecek. NBA'nin internet sitesinde yer alan açıklamada, salgın tedbirleri kapsamında lig yönetimi ile Ulusal Basketbol Oyuncuları Birliğinin (NBPA) maaş kesintisi konusunda anlaşmaya varıldığı duyuruldu. Açıklamada, basketbolcuların maaşlarında 15 Mayıs'tan itibaren yüzde 25 kesinti yapılacağı bildirildi.

Alsancak Stadı yükseliyor

YAPIMI süren İzmir Alsancak Stadı'ndaki inşaat çalışmalarının yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına rağmen kontrollü olarak devam ettiği bildirildi. İzmir Spor Kulüpleri Birliği Vakfı'ndan (İZ-VAK) yapılan açıklamada, Alsancak Stadı'nda inşaat çalışmalarının sürdüğü, kale arkası ve misafir takım tribünlerinin tamam-

lanmak üzere olduğu belirtildi. Yapılan açıklamada, localar, soyunma odaları, ortak kullanım alanları, mekanik ve elektrik alt yapılarının hazırlandığı, stadın 2020-2021 sezonuna yetiştirilmesinin hedeflendiği kaydedildi. İnşaat tamamlandıktan sonra TFF 1'inci Lig ekiplerinden Altay, maçlarını 15 bin kişi kapasiteli yeni stadında oynayacak.

Premier Lig'de sezonu tamamlama ümidi

İNGİLTERE'de yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle askıya alınan Premier Lig'de sezonun tamamlanması için çalışmalar başlatılıyor. İngiliz basınında yer alan haberlere göre, Premier Lig yönetimi ve kulüplerin yetkilileri önceki gün video konferans yöntemiyle bir toplantı gerçekleştirdi. Haberde, toplantının ardından yapılan açıklamaya yer verilirken, maçların yeniden başlatılmasıyla ilgili çeşitli senaryolar üzerinde çalışıldığı kaydedildi. İn-

san sağlığının birinci öncelik olduğu vurgulanan açıklamada, sezonun tamamlanmasının halen hedefler arasında yer aldığı kaydedildi. Sağlık koşullarının yakından takip edileceğinin belirtildiği açıklamada, "2019-2020 sezonunu tamamlama hedefimiz devam etmekte ancak koronavirüs nedeniyle kesin bir tarih verilememektedir. Premier Lig, sağlık koşulları elverdiği zaman yeniden başlayacaktır" ifadelerine yer verildi.

Boateng şampiyonluğa inanıyor

BEŞİKTAŞ'ın ara transfer döneminde kadrosuna kattığı deneyimli futbolcu Kevin-Prince Boateng, siyah-beyazlı takımın Süper Lig'de bu sezon şampiyon olacağını düşündüğünü belirtti. Siyah-beyazlıların resmi sosyal medya hesabından açıklamalarda bulunan Ganalı futbolcu, "Beşiktaş olarak yapacağımız çok iş var. Frankfurt'ta oynarken 'Kupayı kazanacağız' demiştik, kimse inanmamıştı ama kazandık. Şimdi de şunu söylüyorum, lig tekrar başlayınca Boateng ve Beşiktaş olarak birçok şey yapacağız ve şampiyon olacağız. Ondan sonra da inanılmaz bir kutlama yapacağız" dedi.

Yeni tip koronavirüs önlemleri kapsamında karantina sürecini İtalya'da geçiren Boateng, futbolu çok özlediğini belirterek, "Her gün yaptığımız bir iş. Sahaya çıkmayı, taraftarlarla bir arada olmayı, topa dokunmayı çok özledim. Bundan uzak kalınca özlüyorsunuz ve etkileniyorsunuz" diye konuştu. Karantina döneminde, daha önce yaptıklarını yapmaya devam ettiğini söyleyen Boateng, ek olarak Türkçesini geliştirmeye çalıştığını belirtti. Futbolcuların yardım kampanyalarına ilk katılanlar olması gerektiğini aktaran siyah-beyazlı futbolcu, "Biz oyuncular olarak en ön safta yer almalıyız. Ünlüüz, toplumdaki konumuz bizi rol model haline getiriyor. Yaptığımız işin bize getirileri var. Katkı anlamında rol model olmalıyız" dedi.